

Fot. K. Pięta



## JAK POSTAWIĆ KURNIK

STRONY 52-54, 56-58

Fot. A. Przepiółowska



## OGÓRKI NA SZEŚCIU TYSIĄCACH METRÓW

STRONY 28-29

Fot. OHZ Garzyn



# WIEŚC ROLNICZE

Nr 04 (64) kwiecień 2016 ISSN 2082-8381

■ [www.wiescirolnicze.pl](http://www.wiescirolnicze.pl)

### BEZPŁATNY MIESIĘCZNIK

rolników Wielkopolski,  
Dolnego Śląska,  
Opolszczyzny, Łódzkiego,  
Kujawsko-Pomorskiego  
i Mazowieckiego

NAKLAD 41.500 egz.

## Jak dbać o prosięta

STRONY 48-50

## WNIOSKI O UNIJNE PIENIĄDZE

STRONY 8-9, 46

## STRATY PO ZIMIE

STRONY 14-15

## PŁODOZMIAN Z PRZEWAGĄ ZBÓŻ

STRONY 23-24

REKLAMA



**AgroTom**  
PRODUCENT MASZYN ROLNICZYCH

Pogorzela  
ul. Błonie 46  
tel. 65 572 72 45  
[www.agro-tom.eu](http://www.agro-tom.eu)



Zestaw do siewu  
bezpośredniego



## Stawki pomocy będą znane w maju

Złożyłeś wniosek o wsparcie do produkcji mleka bądź trzody chlewnej? Jesteś z pewnością ciekaw, ile dostaniesz pieniędzy?

**D**o 18 marca można było zwrócić się do Agencji Rynku Rolnego o nadzwyczajną pomoc z budżetu unijnego i krajowego. Jak można było się spodziewać, program cieszył się sporym zainteresowaniem. Wnioski o wsparcie złożyło ponad 90 tys. producentów mleka oraz ponad 60 tys. hodowców trzody chlewnej. Weryfikacją dostarczonych dokumentów zajmują

się dyrektorzy oddziałów terenowych Agencji Rynku Rolnego. Decyzje o przyznaniu pomocy zostaną wydane najpóźniej 18 czerwca, natomiast pieniądze na konta rolników trafią do połowy roku. Ile za kilogram mleka bądź sztukę sprzedanej trzody dostanie konkretny rolnik? Na początku roku przewidywano, że producenci bydła mlecznego otrzymają około 1,4 grosza do litra sprzedanego mleka. Natomiast w przypadku

hodowców trzody stawka ma być inna, jeśli chodzi o chów otwarty (max 35 zł do sztuki) oraz zamknięty (max 70 zł do sztuki). Konkretnie wysokości pomocy, jak wyjaśnia Agencja Rynku Rolnego, będą znane dopiero pod koniec maja.

Na pomoc dla producentów świń i mleka łącznie przeznaczono ponad 245 mln zł. Pieniądże te pochodzą z budżetu Unii Europejskiej i budżetu krajowego.

(doti)

## Ziemia na sprzedaż i do dzierżawy

**P**rzydałby ci się kolejny kawałek ziemi pod uprawę? Szukasz terenów, które można wydzierżawić? Możesz skorzystać z oferty Agencji Nieruchomości Rolnych, która wystawia działki pod dzierżawę i na sprzedaż w całej Polsce. W niektórych województwach jest ich naprawdę sporo. W samej Wielkopolsce na kwiecień zaplanowano 133 przetargi, zarówno na dzierżawę, jak i sprzedaż jednej bądź kilku działek. Niektóre z nich mają powierzchnię

25 ha, inne - 0,11 ha.

Harmonogramy przetargów w poszczególnych województwach na dzierżawę gruntów należących do Skarbu Państwa prezentujemy na naszym portalu informacyjnym: [www.wiescirolnicze.pl](http://www.wiescirolnicze.pl). Sprawdź, gdzie oraz kiedy odbędą się przetargi? Jakiej wielkości i w jakich miejscowościach można pozyskać działki do dzierżawy? Czy do oferowanych gruntów jest dojazd? Które działki można kupić? Wszystko na [www.wiescirolnicze.pl](http://www.wiescirolnicze.pl).

(doti)



Fot. tramovnik - Fotolia.com

— REKLAMA —

NAJWIĘKSZY SKLEP  
ONLINE

WSZYSTKO DO  
ROLNICTWA

DOSTAWA  
48H

[www.sklep-agrohandel.pl](http://www.sklep-agrohandel.pl)

 **AGROHANDEL** KUTNO

Woźniaków 19a, 99-300 Kutno, e-mail: [biuro@agrohandel.kutno.pl](mailto:biuro@agrohandel.kutno.pl)  
tel. maszyny rolnicze: 24 355 78 50, tel. części zamienne: 24 362 73 03



#POLSKAMOC  
**URSUS**

REKLAMA



PROMOCJA  
URSUS C-380

Solidny  
Partner

CIĄGNIKI I MASZyny ROLNICZE



KREDYT FABRYCZNY,  
LEASING DO 10 LAT

SERWIS GWARANCYJNY  
I POGWARANCYJNY

PISZEMY PROGRAMY  
UNIJNE

FHU DAMIAN  
ul. Poznańska 30a  
63-200 Jarocin  
tel./fax +48 62 747 84 60  
kom. +48 605 78 11 78



[www.fhudamian.pl](http://www.fhudamian.pl)

Firma Handlowo - Usługowa

**Damian**

# Mozna składać wnioski o płatności obszarowe

W roku 2016 na jednym formularzu wniosku rolnicy mogą ubiegać się o przyznanie:

- ▶ płatności bezpośrednich, w tym: jednolitej płatności obszarowej, płatności za zazielenienie, płatności dodatkowej, płatności dla młodych rolników, płatności w ramach dobrowolnego wsparcia związanego z produkcją, płatności niezwiązanej do tytoniu (płatność krajowa), płatności do powierzchni upraw buraka cukrowego, płatności do powierzchni upraw roślin wysokobiałkowych, płatności do powierzchni uprawy chmielu, płatności do powierzchni uprawy ziemniaków
- skrobiowych, płatności do powierzchni upraw owoców miękkich (truskawek lub malin), płatności do powierzchni uprawy pomidorów, płatności do powierzchni uprawy lnu, płatności do powierzchni uprawy konopi włóknistych, płatności do krów, płatności do bydła, płatności do owiec, płatności do kóz;
- ▶ płatności dla obszarów z ograniczeniami naturalnymi lub innymi szczególnymi ograniczeniami (PROW 2014-2020);
- ▶ płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej (PROW 2014-2020), w tym kosztów transakcyjnych;
- ▶ płatności ekologicznej (PROW 2014-2020), w tym kosztów transakcyjnych;
- ▶ płatności rolnośrodowiskowej (PROW 2007-2013), w tym kosztów transakcyjnych;
- ▶ pomocy na zalesianie (PROW 2007-2013);
- ▶ po raz pierwszy od roku 2016 premii pielęgnacyjnej i premii zalesieniowej (PROW 2014-2020)

**D**o 16 maja potrwa nabór wniosków o środki unijne w ramach tzw. płatności obszarowych. Dokumenty do Agencji należy złożyć najlepiej w tym terminie. Wszelkie opóźnienia spowodują, że suma, którą otrzymamy, będzie niższa.

## Pilnuj terminów!

Jeśli złożymy wniosek do biura powiatowego Agencji do 16 maja, możemy być pewni, że przyznana kwota otrzymamy w całości (oczywiście, jeśli w dokumentach nie pojawią się błędy). W przypadku, gdy wniosek złożymy do 10 czerwca, za każdy roboczy dzień opóźnienia należne płatności będą pomniejszane o 1%.

Terminy są ważne także w sytuacji, gdy popełnimy jakiegoś błędny wniosek. Jeżeli rolnik pomylił się, a błąd nie będzie dotyczył płatności związa-

nych do zwierząt oraz płatności do zachowania zagrożonych zasobów genetycznych zwierząt w rolnictwie, będzie mógł złożyć korektę do wniosku bez żadnych konsekwencji finansowych do 31 maja. Zmiany dokonane po tym terminie spowodują zmniejszenie należnych płatności o 1% za każdy roboczy dzień opóźnienia. Nie warto więc zwlekać, tym bardziej, że jest o co się starać. Do rolników za 2016 r. ma trafić łącznie 3,4 mld euro. - *Szacuje się, że na działania obszarowe w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich za rok 2016, czyli dopłaty ONW, płatności rolnośrodowiskowe (PROW 2007-2013), rolno-środowiskowo-klimatyczne, ekologiczne czy zalesieniowe zostanie wypłaconą kwota ok. 2,7 mld zł* - podaje ARiMR.

## Co trzeba zrobić?

Aby otrzymać dopłaty bezpośrednio, trzeba wypełnić wniosek o ich przyznanie

wraz z załącznikami i złożyć go w ARiMR. Każdy rolnik, który ubiegał się o przyznanie płatności bezpośrednich w zeszłym roku, otrzymał z Agencji wstępnie wypełniony tzw. wniosek spersonalizowany. Jeżeli wszystkie dane w nim zawarte się zgadzają, wystarczy podpisać taki wniosek i złożyć go do ARiMR.

## O czym muszą pamiętać rolnicy dzierżawiący grunty od ANR?

Od 2016 r. płatności bezpośrednie oraz płatności obszarowe realizowane w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich do gruntów wchodzących w skład Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa przysługują rolnikom, którzy na dzień 31 maja 2016 r. mają do takiego gruntu (działki rolnej) tytuł prawny, tzn.

zawarli z Agencją Nieruchomości Rolnych umowę dzierżawy lub wieczystego użytkowania bądź dożywotniego użytkowania bądź użyczenia albo została wydana decyzja o przekazaniu gruntu w trwałe zarząd. Płatności będą przysługiwały również rolnikom, którzy posiadają te grunty na podstawie innego tytułu prawnego.

Rolnik, który ubiega się o płatności bezpośrednie do gruntów wchodzących w skład Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa i wskazać, z czego wywodzi ten tytuł prawny. Wzór oświadczenia na [www.wiescirolnicze.pl](http://www.wiescirolnicze.pl).

(doti)

# Gospodarstwa już nie będzie, a dopłaty nadal będą sływać

**J**eszcze w tym roku być może ruszy nabór wniosków na premie dla rolników, którzy zdecydowali się sprzedać bądź oddać w darowiźnie wszystkie swoje grunty. W ministerstwie rolnictwa trwają prace nad wdrożeniem tego programu.

Dodatkowe wsparcie finansowe w przypadku oddania gospodarstwa w cudze ręce może okazać się atrakcyjne dla tych, którzy osiągają bardzo niski dochód ze swej działalności. Jeśli więc dana osoba uzna, że nie opłaca jej się dalej prowadzić gospodarstwa, będzie mogła ziemię sprzedać i otrzymać pieniądze z Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa. Warunek przyznania pomocy to oddanie bądź sprzedaż wszystkich gruntów rolnych na rzecz innego gospodarstwa. Przewiduje się, że rolnik, który zdecydował się na to, od chwili złożenia wniosku do 2020 roku będzie nadal otrzymywał płat-

ności obszarowe w wysokości 120%. Im szybciej więc program ruszy, tym na większe wsparcie będą mogli liczyć rolnicy.

Działanie o nazwie „Płatności dla rolników przekazujących małe gospodarstwa” znalazło się w PROW 2014-2020. Uprawnieni do skorzystania z niego będą posiadacze gruntów, którzy kwalifikują się do systemu płatności dla małych gospodarstw rolnych (przyjmują maksymalnie 1.250 euro dopłat rocznie). Obecnie jest ich w Polsce 600 tysięcy.

Ministerstwo rolnictwa obiecuje, że będzie podejmować wszelkie działania, by program ruszył jak najszybciej. Jeśli się uda przyspieszyć procedury, rolnicy będą mogli składać wnioski już w tym roku.

Trzeba jednak pamiętać, że rolnicy, którzy zdecydowali się na sprzedaż gruntów i złożą wniosek o pieniądze z Agencji, będą musieli zrezygnować z ubezpieczenia w KRUS-ie. (doti)

# Archaiczne przepisy prawa ochrony rolników przed komornikiem

**K**omornik nie może zająć w zadłużonym gospodarstwie jednego konia z uprzężą, a w przypadku jego braku, innego zwierzęcia. Choć to wydaje się nieprawdopodobne, tak mówi obecnie obowiązuje prawo, które ma chronić rolnika przed całkowitym zamknięciem działalności. Resort sprawiedliwości pracuje nad tym, aby zmienić archaiczne przepisy prawa.

Od połowy stycznia w Ministerstwie Sprawiedliwości pracuje zespół, który ma na celu opracowanie nowej ustawy o komornikach sądowych. Ma on także zmienić zasady zajęć komorniczych w gospodarstwach rolnych. - *Przepisy są archaiczne, nieprzystające do współczesnych realiów w związku z rozwojem wsi oraz technologii produkcji rolnej, nomenklatury, np. obecnie wyłączenia spod egzekucji sądowej obejmują jednego konia z uprzężą, w razie braku jednego konia, jednego źrebaka lub innego zwierzęcia. Rzeczywiście wydaje się konieczna korekta -* tuma-

czył Patryk Jaki, wiceminister sprawiedliwości.

Jak zapowiedziano na sejmowej komisji rolnictwa, powstanie nowa lista elementów wyłączonych spod egzekucji komorniczej, wchodzących w skład gospodarstwa rolnego i z tym związanej liczby zwierząt, które pozwolą na dalsze kontynuowanie działalności przez rolnika. Nowe przepisy powinny, zdaniem rolników, ukroć praktyki komorników, którzy naginają prawo i zabierają wszystko, co ma wartość pieniężną. Według gospodarzy wiele spraw komorniczych nie wynika z winy samych rolników, a bardziej zasady zajęć komorniczych w gospodarstwach rolnych. Obecni na komisji sejmowej rolnicy udowodniali, że padli ofiarą fałszerstw ze strony firm, z którymi współpracowali. W każdym przypadku wyrok sądowy był dla nich niekorzystny. W ramach egzekucji komorniczej zajmowano im maszyny rolnicze niezbędne do prowadzenia działalności. (doti)

— REKLAMA —

## ODZYSKAMY TWOJE PIENIĄDZE!

- odzyskiwanie pieniędzy od nierzetelnych dłużników (windykacja bezpośrednia i sądowa)
- reprezentowanie rolników w sporach z ARiMR i przed sądami administracyjnymi (zespół radców prawnych)

tel. 505 588 233

tel. 608 372 160

dojazd do Klienta

**EQART**  
ANDRZEJEWSKY

[www.eQart.pl](http://www.eQart.pl)

Patryk Staszak z Mszczyczyna skorzystał z premii dla młodego rolnika. Za przyznane pieniądze kupił maszyny rolnicze



foto: D. Jańczak

# Ruszył nabór na premie dla młodego rolnika

Sięgnij po 100 tys. zł na rozwój swojego gospodarstwa. Czas na złożenie wniosku na rozpoczęcie działalności gospodarczej na rzecz młodych rolników masz do 29 kwietnia.

TEKST ■ Dorota Jańczak

28-letni Patryk Staszak z Mszczyczyna (woj. wielkopolskie) posiada gospodarstwo rolne ukierunkowane na chów bydła rzeźnego. Jego stado liczy około 100 byków - mieszańców. Prowadzi uprawę na 35 hektarach, z czego 19 ha dzierzawi. W strukturze wysiewów dominuje kukurydza, która w całości przeznaczona jest na kiszonkę. Poza tym kilka hektarów to łąki. Formalnie właścicielem gospodarstwa jest od 2011 roku. Gdy je przejmował od swoich rodziców, profil hodowli był zupełnie inny. - Skupialiśmy się wtedy bardziej na trzodzie chlewnej. Całe szczęście, że z tego zrezygnowałem, bo na dziś jest porażka

ze świniami. Od początku, gdy jeszcze byłem nastolatkiem i analizowałem, co na rynku się dzieje, zauważyłem, że prowadzenie hodowli byków jest bardziej stabilne niż trzody. Gdy weszliśmy do UE cena za bydło rosła. Później, gdy już miałem byki, przez zakaz uboju rytualnego cena spadła. Polacy lubią sobie utrudniać życie. Ale teraz dosyć unormowało się. Cena nie jest zła. Gdyby była cały czas na takim poziomie jak w grudniu ubiegłego roku, byłoby naprawdę dobrze - stwierdza Patryk Staszak. Tym bardziej może być zadowolony z zysków, że udaje mu się sprzedawać większe partie i negocjować korzystniejsze stawki. Do tego ma na

dzieje, że będzie czerpał profity z przynależności do dość nowej grupy producentów rolnych bydła rzeźnego, która skupia rolników z powiatu śremskiego.

Młody hodowca ma już spore doświadczenie, jeśli chodzi o pozyskiwanie środków unijnych. Skorzystał z pomocy w ramach Modernizacji gospodarstw rolnych. - Za środki z tego programu wymieniałem dach na obiekcie inwentarskim, utwardziłem plac oraz kupiłem agregat uprawowo-siewny i rozrzutnik - opowiada rolnik z Mszczyczyna. Kilka lat temu wystąpił także o premię dla młodego rolnika. Za te pieniądze uzupełnił swój park

maszynowy.

Po premię dla młodego rolnika będą mogły sięgnąć kolejne osoby. Nabór wniosków na działanie „Pomoc w rozpoczęciu działalności gospodarczej na rzecz młodych rolników” w ramach PROW 2014 - 2020 ruszył 31 marca i potrwa do 29 kwietnia. Co ważne, o pomoc będą mogły ubiegać się także te osoby, które już wcześniej rozpoczęły prowadzenie działalności rolniczej, a więc m.in. wystąpiły o płatności bezpośrednie. Przepis ten dotyczy także wnioskodawców, którzy ubiegali się o premię dla młodych rolników jesienią 2015 roku. Jak podaje Agencja Restrukturyzacji

i Modernizacji Rolnictwa, takich przypadków było wówczas 407 spośród 3.313 wszystkich złożonych wniosków.

O czym jeszcze warto wiedzieć? Młody rolnik nadal ma trzy lata na osiągnięcie wymaganych kwalifikacji zawodowych (uzupełnienie wykształcenia), liczone od dnia doręczenia decyzji o przyznaniu pomocy. Wielkość ekonomiczna gospodarstwa (SO) nie może być mniejsza niż 13 tysięcy euro i większa niż 150 tysięcy euro. Kolejny wymóg dotyczy powierzchni użytków rolnych w gospodarstwie. Musi być ona co najmniej równa średniej krajowej, a w województwach, w których średnia powierzchni gospodarstw jest niższa niż krajowa - gospodarstwo musi mieć wielkość średniej wojewódzkiej. Natomiast maksymalna powierzchnia nie może być większa niż 300 hektarów. O kolejności przysługiwania pomocy będzie decydować oczywiście lista rankingowa. Znajdą się na niej rolnicy, którzy otrzymali co najmniej 12 punktów. Na wsparcie nie będą

mogli liczyć właściciele ferm drobiu (z wyjątkiem produkcji ekologicznej), osoby prowadzące plantacje roślin wieloletnich na cele energetyczne czy nie-

które działy specjalnej produkcji rolnej.

Rolnik, który otrzyma 100 tys. zł, będzie musiał prowadzić uproszczoną rachunkowość

w gospodarstwie, a w wyniku realizacji biznesplanu wartość ekonomiczna gospodarstwa będzie musiała wzrosnąć co najmniej o 10%. Premia będzie wypłacona w dwóch ratach: 80% kwoty - po spełnieniu warunków przez beneficjenta, w terminie 9 miesięcy od dnia doręczenia decyzji o przyznaniu pomocy, natomiast pozostałe 20% - po realizacji biznesplanu. Na co można przeznaczyć pieniądze? Na inwestycje dotyczące działalności rolniczej lub przygotowania do sprzedaży produktów rolnych wytwarzanych w swoim gospodarstwie. Co najmniej 70% tej kwoty musi zostać przeznaczona na inwestycje w środki trwałe.

Na złożenie wniosku młodzi rolnicy mają czas do 29 kwietnia. Mogą to zrobić osobiście lub przez upoważnioną osobę, listem poleconym do kierownika biura powiatowego Agencji, właściwego ze względu na miejsce położenia gospodarstwa. W ramach całego PROW 2014-2020 na wsparcie dla młodych rolników przeznaczono 718 mln euro.

## ZGODNIE Z NOWYMI PRZEPISAMI O PREMIĘ DLA MŁODEGO ROLNIKA MOŻE STARAĆ SIĘ OSOBA FIZYCZNA, KTÓRA:

- ▶ ma nie więcej niż 40 lat,
- ▶ posiada odpowiednie kwalifikacje zawodowe,
- ▶ rozpoczęła urzędowanie gospodarstwa rolnego tzn. stała się właścicielem lub objęła w posiadanie gospodarstwo rolne o powierzchni co najmniej 1 ha nie wcześniej niż w okresie 18 miesięcy przed dniem złożenia wniosku o przyznanie pomocy (wystąpiła o płatności bezpośrednie ponad półtora roku temu - przyp. red.),
- ▶ przed dniem rozpoczęcia urzędowania gospodarstwa:
  - nie wystąpiła m. in. o: pomoc finansową na operację typu „Premia dla młodych rolników” w ramach PROW 2014-2020, pomoc finansową w ramach PROW 2007-2013 na działania „Ułatwienie startu młodym rolnikom” i „Korzystanie z usług przez rolników i posiadaczy lasów” oraz pomoc finansową w ramach PROW 2004-2006 na działania „Ułatwienie startu młodym rolnikom”, jak również nie wystąpiła o pomoc finansową w ramach Programu SAPARD,
  - nie była posiadaczem zwierząt gospodarskich objętych obowiązkiem zgłoszenia do rejestru zwierząt gospodarskich oznakowanych i siedzib stada,
  - nie prowadziła działu specjalnego produkcji rolnej.

Nowelizacji rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie premii dla młodych rolników (Dz. U. z 2016 r., poz. 345) łagodzą dotychczas obowiązujące zasady udzielania pomocy

— REKLAMA —

## KSIĘGOWOŚĆ VAT DLA ROLNIKÓW

100 zł | miesiąc

150 zł | kwartał

odzyskiwanie VAT sprzed rejestracji

ZADZWOŃ ☎ 664 729 744

Bezpłatny odbiór dokumentów z gospodarstwa na terenie całej południowej Wielkopolski, załatwienie wszystkich formalności w Urzędzie Skarbowym. Księgowość grup producenckich

## kredyty dla rolników

- oferty wielu banków
- na dowolny cel
- bez zabezpieczeń
- możliwość spłaty innych kredytów

Szybko i bezpłatnie! Wybierzemy najlepszy kredyt dla Ciebie.

- decyzja w 15 min
- pieniądze nawet w 24h

Na życzenie dojeżdżamy bezpłatnie do Klienta  
tel. 505-511-044 lub 500-210-757

## KREDYTY DLA ROLNIKÓW

- BEZ BIK • NA DOWOLNY CEL
- KONSOLIDACJE • Z ZAJĘCIAMI KOMORNICZYM
- NIE POBIERAMY OPŁAT WSTĘPNYCH
- DOJEŹDŻAMY DO KLIENTA
- OBSŁUGUJEMY CAŁĄ POLSKĘ
- DECYZJA W 48 GODZIN

531 570 570

ROLNE TOWARZYSTWO KREDYTOWE

**W** Polsce szkody wyrządzone na polach przez dziki po raz pierwszy od kilku lat zmalały. Niestety, straty nadal są ogromne. W związku z brakiem naturalnego pokarmu w lesie zwierzęta zmuszona jest szukać go na otwartej przestrzeni. Łatwym celem okazują się uprawy. Dziki wyrządzają największe szkody w rolnictwie spośród wszystkich zwierząt leśnych. Najbardziej narażone są zwłaszcza przyleśne pola i łąki. Zwierzęta nie pogardzą burakami, ziemniakami oraz zbożem. Wśród zbóż najchętniej wybierają kukurydzę. Locha wraz z warchlakami przez jedną noc jest w stanie doszczętnie zniszczyć znaczny obszar pola bądź łąki. „Dzik powoduje na polach duże straty, gdyż znacznie więcej zniszczy swoim buchtowaniem niż „zeźre” - pisze w swoim artykule Katarzyna Mitura z KPODR Sołec Kujawski. - Na początku kwietnia, kiedy jeszcze w pełni nie ruszyły siewy na polach, dziki wytwarzają szkody głównie na łąkach - mówi Bartłomiej Popczyk, kierownik

# DZIKI - zmora rolnika

TEKST ■ Ksenia Pięta

**Co sprawia, że fany kukurydzy są tak chętnie odwiedzane przez dziki i dlaczego nie każde odmiany są dla nich atrakcyjne?**

„Poznanie odpowiedzi na te pytania rozwiązałyby problem związany ze szkodami łoświowymi w uprawach kukurydzy. Zakładając polećka z kukurydzą, która jest największym smakołykiem dzików, można zwiąć zwięrzęta z niemal całej okolicy. Pęczniejące nasiona kukurydzy to dla dzika atrakcyjny kąsek. By zaspokoić głód, dzik jednorazowo musi zjeść aż 7.000 nasion i niszczy przy tym całkowicie około 6 arów plantacji.”

Źródło: KPODR

Lata	Kwota wypłaconych odszkodowań w dzierżawionych i zarządzanych przez PZŁ (w tys. zł)	Kwota wypłaconych odszkodowań we wszystkich obwodach łoświowych - dane GUS (w tys. zł)
2009/2010	40345,00	49513,90
2010/2011	46850,00	57376,20
2011/2012	46722,00	56998,03
2012/2013	57212,00	68510,40
2013/2014	63660,00	75278,00
2014/2015	62150,00	67344,90
<b>Średnia:</b>	<b>52823,17</b>	<b>62503,57</b>

Źródło: Polski Związek Łowiecki

Działu Hodowli i Ośrodków Hodowli Zwierzyny Polskiego Związku Łowieckiego.

Jak ustrzec się przed szkodami? Jednym ze sposobów jest ogrodzenie obszaru uprawy, ale sposób ten jest drogi i rzadko stosowany, znacznie tańszym rozwiązaniem są środki chemiczne, popularnie zwane odstraszaczami. Do zabezpieczenia upraw rolnych można także zastosować urządzenia elektryczne lub akustyczne. - Najważniejsza w walce z dzikami jest współpraca z lokalnym kołem łoświowym w zakresie przeciwdziałania i zapobiegania szkodom. Stosuje się różne akcje: od groduzenia upraw pastuchami elektrycznymi po płoszenie dzików przez myśliwych we współpracy z rolnikami. Należy pamiętać, aby zbierać dokładnie plody rolne po okresie produkcji. Zwłaszcza na kartofliskach i kukurydziskach. Dziki nie idą buchtować oziminy, tylko szukają resztek z zeszłego roku - kolb kukurydzy czy ziemniaków. Rolnicy mają także wiele swoich „domowych” sposobów, które odnoszą większy lub mniejszy skutek. Mówią jednak zgodnym głosem, że uprawy warto ubezpieczyć - tłumaczy Bartłomiej Popczyk.

# Kredyt z dopłatą Agencji - warto zaciągnąć?

**Jakie jest zainteresowanie kredytami preferencyjnymi? Czy wysokość pomocy ze strony Agencji przekonuje rolników do tego, by po nie sięgać?**

TEKST ■ Dorota Jańczak

**R**olnicy, którzy ponieśli straty w wyniku klęsk żywiołowych oraz chcący rozwijać gospodarstwa mogą zwrócić się do współpracujących z Agencją Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa banków po kredyt.

Wielu rolników po ubiegłorocznej suszy musiało ostro zacisnąć pasa. Straty, jakie ponieśli niektórzy, osiągnęły wysoki poziom. Do tego pojawiły się zawirowania na rynku trzody chlewnej i mleka, które doprowadziły do drastycznie niskich cen surowca. One jeszcze bardziej spotęgowały problem osób posiadających zarówno uprawy, jak i hodowlę. Państwo zaoferowało poszkodowanym pomoc finansową. Nie zrekomensuje ona jednak w całości poniesionych strat. Dla niektórych jedynym wyjściem jest zaciągnięcie kredytu. Można to zrobić z dopłatą ze strony Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa. W sumie Agencja udostępniła wszystkim współpracującym bankom na tę formę pomocy 1 mld zł na akcje kredytowe i 8,4 mln zł na dopłaty do oprocentowania. Na co może liczyć rolnik?

Gospodarz ma dwie możliwości: zaciągnąć kredyt inwestycyjny (symbol K01) lub obrotowy (K02). Pomoc ze strony Agencji polega na częściowej spłacie jego oprocentowania, które nie może wynieść „więcej niż stopa referencyjna WIBOR 3M powiększona nie więcej niż o 2,5 punktu procentowego”. Co to oznacza? W związku z tym, że WIBOR 3M uśredniony w pierwszym kwartale roku wynosił 1,73%, maksymalnie oprocentowanie może wynieść 4,23% (w II kwartale WIBOR 3M może się zmienić). Jego ostateczna wysokość



Izabela Sławińska z BZ WBK S.A. ceni współpracę z rolnikami

będzie zależała od oferty konkretnego banku. Niektóre banki w przetargu organizowanym przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa mogły zaoferować stawkę 1,95%, inne - 2,5%. I w zależności od tego, czy rolnik zdecyduje się na kredyt łoświowy inwestycyjny czy obrotowy, Agencja spłaci część oprocentowania. W przypadku kredytu obrotowego Agencja może pokryć około 1/2 oprocentowania.

Jeśli chodzi o tzw. kredyty łoświowe inwestycyjne (K01), sytuacja podobnie wygląda, jak w przypadku kredytów inwestycyjnych z linii RR (inwestycje w rolnictwie i rybactwie śródlądowym), linii Z (zakup użytków rolnych) oraz linii PR (inwestycje w przetwórstwie produktów rolnych, ryb, skorupiaków i mięczaków oraz na zakup akcji lub udziałów). Tu też jest brany pod uwagę przelicznik WIBOR 3M (przypominamy, że

ogólne oprocentowanie kredytu maksymalnie może wynieść 4,23%). Po stronie rolnika jest obowiązek spłacenia około 3%.

Kredyt na inwestycje w rolnictwie (linia RR) może pokryć 80% wartości nakładów inwestycyjnych i wynosić nie więcej niż 5 mln zł, natomiast jeśli chodzi o inwestycje realizowane w dziale specjalnym produkcji rolnej lub w rybactwie śródlądowym - maksymalnie 70% wartości nakładów inwestycyjnych i nie więcej niż 8 mln zł. Łączna wysokość pomocy Agencji na realizację inwestycji w gospodarstwie rolnym lub dziale specjalnym produkcji rolnej nie może przekroczyć w standardowych przypadkach 40% kwoty udzielnego kredytu. Na więcej, bo 60% kwoty udzielnego kredytu mogą liczyć młodzi rolnicy lub producenci rolni, u których obowiązek podatkowy w zakresie podatku rolnego z tytułu nabycia gospodarstwa rolnego powstał nie wcześniej niż 5 lat przed dniem

złożenia wniosku o udzielenie kredytu. Do grupy rolników, którzy mogą się ubiegać o większą dopłatę do inwestycji, należą także właściciele gospodarstw „położonych na obszarach z ograniczeniami naturalnymi lub innymi szczególnymi ograniczeniami”.

Czas oczekiwania na przyznanie kredytu w bankach zależy od jego wysokości. Im kwota, o którą ubiega się rolnik, jest niższa, tym sprawę załatwi się szybciej - nawet w ciągu jednego czy dwóch dni. By ocenić zdolności kredytowej przyspieszyć, banki opracowały specjalne taryfikatory dedykowane dla rolników. - Posiadamy dość zautomatyzowany sposób obliczania zdolności kredytowej klientów. Tym bardziej dla rolników stworzyliśmy odrębny system, dzięki czemu te decyzje o zdolności kredytowej zapadają jeszcze szybciej - zaznacza Izabela Sławińska z Departamentu Doskonalenia Obsługi Klientów Pion MŚP Bank Zachodni WBK S.A. Każdy, kto zdecyduje się na kredyt z dopłatą Agencji, musi oczywiście udowodnić, że jest rolnikiem oraz przedstawić deklarację podatkową za ostatni rok. W przypadku, gdy pomoc do kredytu zostanie udzielona w ramach de minimis - klient musi złożyć także oświadczenie o wysokości pobranych środków z tej puli w ciągu ostatnich 3 lat. Suma wsparcia dla rolnika nie może przekroczyć w tym okresie 15 tys. euro. W przypadku dużych inwestycji banki mogą sobie zażyczyć także plany inwestycyjne.

Rolnicy chętnie pytają o kredyty łoświowe. - Klęska suszy dotknęła wiele gospodarstw, stąd naturalnie jest zwiększona ilość wniosków o ten produkt - zaznacza Andrzej Kuryś, dyrektor odpowiedzialny za kredyty preferencyjne w Banku Zachodnim WBK S.A. Jeśli chodzi jednak o inwestycyjne, jeszcze

— R E K L A M A —

**Florabacter anty dzik** wapno nawozowe przeznaczone do wapnowania gleb w uprawach rolniczych i warzywniczych narażonych na bytowanie dzikich zwierząt powodujących zniszczenia plantacji. Dodatki substancji zapachowych i biologicznych zawarte w wapnie działają na układ nerwowy zwierząt, pozwalając zabezpieczyć plantację przed szkodami.

**WAPNO DOGLEBOWE florabacter ANTY DZIK**

Florabacter anty dzik to wapno nawozowe z przerobu skal wapiennych z dodatkami czynnych substancji zapachowych i biologicznych działających na wegetatywny układ nerwowy zwierząt, powodujących reakcję ucieczki.

Nawóz wapniowy jest nawozem szybko działającym przeznaczony do wapnowania wszystkich rodzajów gleb w uprawach rolniczych, warzywniczych, które są narażone na bytowanie zwierzyny leśnej. Wapno o dużej reaktywności i przyswajalności przez rośliny. Granulacja pozwala na równomierny rozsiew wapna na plantacji.

**Skład:**

Węglan wapnia (CaCO <sub>3</sub> )	min. 75%
Ekwiwalent tlenku wapnia	min. 44 %
Substancje zapachowe	1%
Reaktywność	98%

**AgroSynteza**

ul. Towarowa 5  
14-260 Lubawa  
www.agrosynteza.pl

biuro: 509 187 023  
mobile: 534 355 351

www.agrosynteza.pl



# Straty w zasiewach rzepaku przekroczyły 25%. Co ze zbożami?



**Zima poczyniła szkody na polach. Straty w zasiewach zbóż ozimych przekroczyły 10%. W przypadku planacji rzepaku jest znacznie gorzej - oscylują one w granicach 25%. Tak wynika z raportu Instytutu Upraw Nawożenia i Gleboznawstwa PIB w Puławach.**

TEKST ■ Marianna Kula

**I**UNG PIB przedstawił ocenę stanu przezimowania głównych upraw polowych w Polsce. Została ona sporządzona w marcu na podstawie ilustracji zasiewów w Rolniczych Zakładach i Stacjach Doświadczalnych (należących do IUNG), umiejscowionych w różnych rejonach kraju, oraz informacji uzyskanych w wywiadach telefonicznych od kierujących zakładami doświadczalnymi COBORU, regionalnych przedstawicieli spółek hodowlanych i producentów rolnych. Co z niej wynika?

## Ze zbóż najbardziej ucierpiały plantacje jęczmienia

- Rejonami bez większych strat w zasiewach zbóż ozimych i rzepaku ozimego nadal są województwa południowe kraju oraz południowa i środkowa część województwa wielkopolskiego - podaje dr hab. Jerzy Grabiński z IUNG. Natomiast w pozostałej części naszego kraju stwierdza się uszkodzenia wywołane dużymi spadkami temperatury. - W przypadku zbóż uszkodzenia te wystąpiły

przede wszystkim w jęczmieniu ozimym, charakteryzującym się najniższym ze zbóż poziomem mrozoodporności, którego plantacje zostały we wspomnianych rejonach na ogół całkowicie zniszczone - informuje specjalista.

## Jak przezimowała pszenica?

Stosunkowo duże straty stwierdzono także w pszenicy ozimej. - Przy czym największe znaczenie miał tutaj poziom genetycznie uwarunkowanej mrozoodporności oraz wielkość spadków temperatury - zwraca uwagę ekspert. Na przykład lubuskim,

zostały uszkodzone w stopniu silnym lub bardzo silnym odmiany pszenicy charakteryzujące się poziomem mrozoodporności 2-2,5 (w skali 9 st.), ale w rejonach centralnych i północnych, gdzie spadki temperatury były większe, uszkodzenia w stopniu silnym dotyczyły również pszenic charakteryzujących się poziomem mrozoodporności 4-5. - Jako przykład może tu posłużyć sytuacja w Rolniczym Zakładzie Doświadczalnym Żeliszewki (woj. pomorskie), w którym nawet odmiany pszenicy charakteryzujące się dość wysokim stopniem mrozoodporności (przekraczającym 4 w skali 9 stopniowej - przyp. red.) zupełnie wymarły, a odsetek arealu pszenicy zniszczonej przez mróz w całym wymienionym gospodarstwie przekroczył 85% - podaje dr hab. Jerzy Grabiński. Zaznacza przy tym, że pewien wpływ na stopień zimowania pszenicy miał poziom jej zaawansowania w rozwoju przed zimą. Oznacza to, że jak zwykle lepiej zimowały zasiewy wczesne silniej rozwinięte. - Zdarzały się jednak też przypadki odwrótne - lepsze zimowanie zasiewów bardzo późnych (listopadowych), w szczególności będących w fazie szpilowania - informuje ekspert. A co z przewódkami? - Na ogół w rejonach, gdzie wystąpiły mrozy zostały całkowicie zniszczone - zauważa fachowiec.



Straty w zasiewach zbóż ozimych przekroczyły 10%

## Co z pszenżytem i żytem?

Pewne uszkodzenia dotyczyły także pszenżyta. Jednak w przypadku tego gatunku, większość zarejestrowanych odmian charakteryzuje się wysokim poziomem mrozoodporności. Stąd na ogół straty dotyczą tylko rejonów najdalej wysuniętych na północ. Żyto z kolei, zwyczajowo niezależnie od rejonu, przetrwało bez żadnych uszkodzeń mrozowych.

## Jaki procent plantacji rzepaku do przesiewu?

- Ponowna ocena zasiewów rzepaku (poprzednią przeprowadzono w lutym - przyp. red.) potwierdziła wyrażone we wstępnej ocenie przypuszczenia, że uszko-

dzenia tego gatunku w rejonach, gdzie spadki temperatury przekroczyły -15 stopni C przy braku okrywy śniegowej, tj. w Polsce północnej, wschodniej, centralnej i zachodniej (bez dużej części woj. wielkopolskiego, gdzie przed mrozami wystąpiły opady śniegu), będą bardzo duże - informuje ekspert. Zaznacza przy tym, że w większości gospodarstw w wymienionych rejonach szacowane są straty na poziomie 10-20%, ale też nie brakuje gospodarstw, gdzie są one znacznie większe. - Przykładowo w wymienionym już Rolniczym Zakładzie Doświadczalnym Żeliszewki 90% zasiewów rzepaku uległo całkowitemu zniszczeniu przez mróz i wymaga przesiewu - podaje fachowiec.

Oprócz wielkości spadku temperatury, jak podaje dr hab. Jerzy Grabiński, o nasileniu zniszczeń mrozowych roślin rzepaku decydował stopień ich rozwoju. - Na ogół słabiej rozwinięte rzepaki, które wytworzyły mniej niż 5-6 liści przed jesienią zahamowaniem wegetacji, całkowicie wymarły, ale zdarzały się też przypadki zwiększonego wymarzania rzepaków zbyt silnie wyrosniętych - twierdzi ekspert. Dodaje jednocześnie, że niektórzy producenci donoszą o dużym wpływie na wymarzanie rzepaku uszkodzeń poczynionych jesienią przez owady, który dość intensywnie żerowały minionej jesieni w zasiewach tego gatunku.



## Marabel



wczesna odmiana  
jadalna  
bardzo plenna  
złoty miąższ  
ładny kształt bulwy  
wyjątkowy smak

[www.europlant.biz](http://www.europlant.biz)

## WYBIERZ

NASZĄ ZIEMNIACZANĄ ELITĘ

Anuschka, Bellarosa, Vineta, Elfe,  
Red Sonia, Jelly



SADZISZ ZIEMNIAKI  
KUP SADZENIAKI

— REKLAMA —



**BKT**  
GROWING TOGETHER

**OPONY  
SERII AGRIMAX**

**AGRIMAX**  
RADIAL TRACTOR TYRES

**AGRO-RAMI**  
"AGRO-RAMI" Raniś i wspólnicy s.c. • Kościelna Wieś, ul. Poznańska 19, 63-322 Gołuchów  
tel. +48 62 769 65 24 • [www.agrorami.pl](http://www.agrorami.pl)

\*Źródło: INUG, raport oprac. dr hab. Jerzy Grabiński



# Choroby grzybowe rzepaku.

## Nie dopuść do ich rozwoju

TEKST ■ Marianna Kula

**G**łównymi chorobami występującymi wiosną na plantacjach rzepaku ozimego są: sucha zgnilizna kapustnych, czern krzyżowych oraz szara pleśń. Jak zapobiegać ich występowaniu? Jak je zwalczać? Kiedy robić to najlepiej? Jakimi środkami?

### Sucha zgnilizna kapustnych

Grzyb zakaża roślinę zwłaszcza w miejscu uszkodzeń. Krótko po tym następuje powolny wzrost grzybni na liściach, łodygach, a także łuszczynach. Charakterystycznymi objawami tej choroby są żółte lub jasnoszare plamy, owalne z mniej lub bardziej wyraźną



Sucha zgnilizna kapustnych (liść)

obwódka. W ich środkowej części znajdują się czarne punkciki (zarodniki grzyba). - *Silnie porażone liście przedwcześnie zamierają, czasami nawet dochodzi do usychania całych roślin* - mówi Krzysztof Świerek, agronom z Wielkopolskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego. Zaznacza przy tym, że suchą zgnilizną kapustnych należy zwalczać po ruszeniu wegetacji, od fazy

4 liści. Możemy wówczas zastosować oprysk preparatem Horizon 250EC w dawce od 0,5-1 l/ha.

### Szara pleśń

Szara pleśń atakuje różne nadziemne części rośliny. W wyniku jej działania stają się one brunatne i gniją. - *W warunkach podwyższonej wilgotności na powierzchni porażonej części rośliny pojawia się brązowoszary, zbity pylący nalot grzyba. Silne porażenie prowadzi do przedwczesnego zamierania rośliny, a nasiona są słabo wykształcone* - opisuje fachowiec. Choroba występuje głównie w gęstych łanach.

Jak ją zwalczyć? - *Opryski fungicydami można zastosować zapobiegawczo lub natychmiast po wystąpieniu pierwszych objawów - od fazy zwanego kwiatostanu do fazy opadania pierwszych płatków kwiatowych* - informu-



Szara pleśń (liść)

je ekspert. Używa się do tego np. wcześniej wspomnianego Horizonu 250 EC w dawce 0,5-1 l/ha.

### Czerń krzyżowa

Zródłem zakażenia roślin są resztki poźniwne pozostawione w glebie i porażone nasiona, na których znajdują się zarodniki. - *Objawy występują na różnych częściach rośliny i w różnych fazach rozwojowych. Na siewkach są to milimetrowe, ciemnobrunatne plamy, na liściach - jasnobrunatne do brunatnoczarnych plam z widocznymi pierścieniami* - opisuje fachowiec. Z liści choroba przenosi się na pęd główny i pędy boczne, a także na łuszczyny. - *Początkowo na łuszczynach poja-*

*wiają się małe czarne plamki, które w miarę upływu czasu mogą zająć całą powierzchnię łuszczyny* - informuje agronom. Dodaje jednocześnie, że największe straty powoduje porażenie łuszczyn.



Czerń krzyżowa (liść)

Co zrobić, by nie dopuścić do rozwoju choroby? - *Opryski grzybobójczy możemy wykonać zapobiegawczo lub natychmiast po wystąpieniu pierwszych objawów chorób, od fazy zwanego kwiatostanu do opadania pierwszych płatków kwiatowych, np. preparatem Atak 450EC w dawce 1,5 l/ha* - radzi specjalista.

### Zalecenia

Krzysztof Świerek mówi, że wiosną przeważnie zaleca się wykonanie dwóch oprysków fungicydami: pierwszy raz - po ruszeniu wegetacji przeciwko suchej zgniliznie i szarej pleśni, drugi - w fazie opadania pierwszych płatków kwiatowych (przede wszystkim zgniliznie trądzikowej i czerni krzyżowych). - *Jeżeli rolnik spodziewa się wysokich plonów nasion - powyżej 30 t/ha - to opłaci się wykonać dwa opryski grzybobójcze. Przy drugim zabiegu opryskiwaczami połowymi - w okresie opadania pierwszych płatków kwiatowych należy jednak zwiększyć zużycie cieczy roboczej do 400 l/ha* - radzi fachowiec.

Ekspert zaznacza, że podstawową metodą zapobiegania wystąpieniu chorób jest zmianowanie roślin. - *Rzepak może wrócić na to samo pole po upływie 4 lat* - uważa agronom.

Zdjęcia: Instytut Ochrony Roślin - Państwowy Instytut Badawczy w Poznaniu

# Na rynku nie ma fungicydów...



... jak Symetra® 325 SC.  
Nowa.  
Długotrwała.  
Plonotwórcza.

**Symetra®**

syngenta.

**Symetra® 325 SC sprzyja wzrostowi plonu rzepaku na każdym polu, w każdym sezonie i w każdych warunkach.**

Ze środków ochrony roślin należy korzystać z zachowaniem bezpieczeństwa. Przed każdym użyciem przeczytaj informacje zamieszczone w etykiecie i informacje dotyczące produktu. Zwróć uwagę na zwroty wskazujące na rodzaj zagrożenia i przestrzegaj zasad bezpiecznego stosowania produktu wskazanych na etykiecie.

— REKLAMA —



### USŁUGI ROLNICZE:

- siew buraków, cykorii, fasoli (w rozstawie 45cm)
- siew kukurydzy (w rozstawie 45cm oraz 75cm)

na terenie woj. kujawsko-pomorskiego i wielkopolskiego

Rolirad Tomasz • tel. 601 843 133  
[www.agrorolas.pl](http://www.agrorolas.pl)

# Zwalczanie chwastów w kukurydzy - sprawa priorytetowa

**Nie dopuść do rozwinięcia się chwastów w uprawie kukurydzy. Roślina ta jest bowiem bardzo mało konkurencyjna względem innych gatunków, zwłaszcza we wczesnej fazie wzrostu.**

TEKST ■ Marianna Kula

- Kukurydza praktycznie do ósmej fazy liścia jest bezbronna - mówi Krzysztof Świerek, agronom z Wielkopolskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Poznaniu - Punkt Doradczy w Gołuchowie. Zaznacza przy tym, że roślina ta odznacza się wolnym tempem wzrostu w początkowej fazie rozwoju. Z tego też względu jest narażona na niebezpieczeństwo ze strony chwastów.

## Kiedy i czym zwalczać chwasty?

Fachowiec wyjaśnia, że można to zrobić zaraz po siewie lub kiedy rośliny wzejdą. - Tak naprawdę wybór terminu stosowania herbicydów zależy od czynników organizacyjnych,



zwłaszcza warunków środowiskowych. Herbicydy doglebowe powinny być aplikowane, gdy jest dobre uwilgotnienie gruntu. Ułatwia to bowiem ich przenikanie do podłoża - tłumaczy specjalista. Dodaje jednocześnie, że tego typu preparaty działają na chwasty kiełkujące w glebie. Zwraca równocześnie uwagę na następującą sprawę. - W czasie suszy skuteczność herbicydów jest ograniczona. Co w związku z tym? - W tego typu przypadkach zaleca się mieszanie przed siewem kukurydzy z lekką broną na głębokość od 3 do 5 cm - radzi fachowiec. Zaznacza ponadto, że herbicydy doglebowe można stosować łącznie z preparatami zawierającymi substancję czynną - glifosat.

Jedną z nowszych substancji aktywnych do zwalczania chwastów w uprawach kukurydzy jest terbutylozyna, należąca do grupy triazyn, którą zawiera m.in. preparat Zeagran 340SE oraz dodatkowo bromoksinil do zastosowania po wschodach (4-6 liści kukurydzy). Zwalcza ona niektóre chwasty jednoliścienne i dwuliścienne. - Jest ona mniej szkodliwa dla środowiska od atrazyny, którą stosowano przez dziesięciolecia. Przede wszystkim krócej zalega ona w glebie - mówi agronom.

Specjalista zaznacza również, że kluczową rolę w zwalczaniu chwastów w uprawie kukurydzy odgrywają takie herbicydy jak Lumax 537,5 SE. - Zawiera on trzy substancje czynne terbutylozynę, mezotron i s-metolachlor przeznaczone do zwalczania chwastów do 3 dni po siewie kukurydzy lub powschodowo w fazie 1-3 liści kukurydzy, które zwalczają głównie chwasty jednoliścienne (prosozate) oraz szereg gatunków chwastów dwuliściennych z wyjątkiem perzu i głęboko korzeniących się chwastów.

Natomiast do zwalczania perzu możemy zastosować preparat Titus 25 WG w fazie 1-7 liści kukurydzy - uważa Krzysztof Świerek. Do ochrony kukurydzy polecany jest też Successor 600 EC. Zwalcza on chwasty jedno- i dwuliścienne doglebowo bądź powschodowo. - W warunkach dużego zachwaszczenia z kolei dobrze jest zastosować Successor 600 EC 1,5 l/ha + Shado 300SC 1 l/ha powschodowo - radzi ekspert. Podkreśla przy tym, że to tylko nieliczne z preparatów do zwalczania chwastów w kukurydzy.

## Jak zdiagnozować obecność chwastów na polu?

Po pierwsze, zdaniem Krzysztofa Świerka, należy prześledzić historię pola. Po drugie - trzeba sporządzić listę chwastów, które występują na nim najczęściej. Krok trzeci to ustalenie natężenia gatunków najbardziej uciążliwe dla kukurydzy, a następnie dostosowanie odpowiedniego

## Który system zwalczania chwastów w uprawie kukurydzy lepszy?

**Wady i zalety stosowania preparatów doglebowych i dolistnych w uprawie kukurydzy**

PRZEDWSCHODOWY SYSTEM ZWALCZANIA CHWASTÓW W KUKURYDZY	POWSCHODOWY SYSTEM ZWALCZANIA CHWASTÓW W KUKURYDZY
<b>ZALETY:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>▶ możliwość wczesnego wyeliminowania chwastów,</li> <li>▶ herbicydy doglebowe działają zarówno na wykiełkowane siewki, jak i nasiona, chwastów, które dopiero kiełkują.</li> </ul>	<b>ZALETY:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>▶ prostsze rozpoznanie gatunków chwastów, które umożliwiają dobór skutecznego środka do ich zwalczania,</li> <li>▶ pozwala na niszczenie chwastów wieloletnich,</li> <li>▶ większa liczba substancji czynnych (od tych do stosowania przedwschodowego).</li> </ul>
<b>WADY:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>▶ brak możliwości zwalczania chwastów wieloletnich, np. perzu,</li> <li>▶ herbicydy doglebowe potrzebują dobrego uwilgotnienia gleby.</li> </ul>	<b>WADY:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>▶ ograniczone stosowanie ze względu na pogodę (opady, wyższa temperatura).</li> </ul>

programu do ich zwalczania. Fachowiec zaznacza przy tym, że do najczęściej występujących chwastów w uprawie kukurydzy zalicza się: bylicę pospolitą, gwiazdnicę pospolitą, ostrożeń polny, przytulię

czepną, rumianek pospolity, jasnotę purpurową, psiankę czarną, rzodkiew świrzepę, dymnicę pospolitą, komosę białą, palusznik krwawy, a także rdest kolankowaty i szarłat szorstki. ■

— REKLAMA —

— REKLAMA —



NOWOCZESNE  
PŁYNNNE I KRYSTALICZNE  
NAWOZY  
DOLISTNE



P.E. EKOFLORA Siewielec Tadeusz  
ul. Kolejowa 14, 23-200 Kraśnik  
tel. (81) 825 24 42, (81) 825 20 25, (81) 825 20 27  
fax. (81) 825 24 42 wew. 132  
kom. +48 504 328 873, +48 504 190 037  
ekoflora@ekoflora.com.pl

www.ekoflora.com.pl



KRYSTALICZNY NAWÓZ DOLISTNY

# DR GREEN

# ZBOŻA

zawiera 215,5 g/kg mikroelementów

www.dr-green.pl, tel. +48 32 625 74 25

# Skuteczne nawożenie KUKURYDZY

**Jakie wymagania pokarmowe ma kukurydza uprawiana na ziarno? Jak efektywnie i bezpiecznie nawozić tę roślinę? Jaki nawóz kompleksowy NPK wybrać?**

TEKST ■ Marianna Kula

**K**ukurydza pobiera duże ilości składników pokarmowych i wody z gleby. - Jest rośliną, której się nie przena-wozi. Wykazuje dużą wrażliwość na niedobór cynku oraz średnią na niedobór boru i miedzi - mówił Tomasz Gajdowicz z Grupy Azoty podczas swojej prelekcji na „Agro spotkaniu” dla rolników w Krotoszynie, zorganizowanym przez firmę Toral z Gostynia.

Specjalista w swojej prezentacji zaznaczył, że kukurydza wraz z plonem 1 t ziarna i odpowiednią ilością słomy pobiera: makroelementy - 32 kg azotu (N), 14 kg fosforu (P<sub>2</sub>O<sub>5</sub>), 38 kg

potasu (K<sub>2</sub>O), 7 kg wapnia, 5 kg magnezu (MgO) i 3,5 kg siarki (S) oraz mikroelementy - 11 g boru (B), 14 g miedzi (Cu), 85 g cynku (Zn), 110 g manganu (Mn) i 0,9 g molibdenu (Mo).

## Efektywne i bezpieczne nawożenie fosforem

W uprawie kukurydzy szczególnie ważny jest fosfor. To on, między innymi, odpowiada za jej prawidłowy wzrost. Jak go zatem efektywnie i bezpiecznie dostarczyć roślinom? - Obecnie zaleca się do nawożenia współzrędnego (z wykorzystaniem siewnika zarówno do siewu nasion, jak i nawozu -

przypr.red.) *wiele stosunkowo nisko skoncentrowanych nawozów, w których fosforu jest niewiele* (np. Polidap w ilości do 150 kg/ha w przypadku nawożenia startowego lub Fosdar w ilości 200 kg/ha, również w przypadku nawożenia startowego - przyp. red.) - radził fachowiec. Dlaczego? - Nawozy takie stosowane współzrędnie w dawkach ponad 200 kg/ha są poważnym źródłem lokalnego zasolenia gleby i mogą wywoływać lokalną suszę fizjologiczną - tłumaczył fachowiec. - A na tym nam przecież nie zależy - dodał.

## Wybór nawozu kompleksowego NPK

Specjalista zwrócił uwagę na to, że kukurydza na ziarno i na kiszonkę pobiera ponad dwukrotnie więcej potasu niż fosforu. - W związku z tym zaleca się stosować nawóz kompleksowy o jak najszerszym stosunku fosforu do potasu (P:K) - radził Tomasz Gajdowicz. Jaki? Np. Polifoskę 4 (P:K-1:2,7), Polifoskę 5 (P:K-1:2), Polifoskę Petroplon (P:K-1:3) + B albo Amofoskę 5:10:25 (P:K-1:2,5). Z kolei w przypadku uprawy kukurydzy po przyoranej słomie zbóż, będącej bogatym źródłem potasu, można - zdaniem fachowca

- stosować nawóz kompleksowy o węższym stosunku P:K - czyli 1:1,5, np. Polifoskę 6, Polifoskę M bądź Amofoskę 4-12-20.

## Wartość następcza resztek poźniwnych kukurydzy

Specjalista zwrócił uwagę na wartość resztek poźniwnych kukurydzy. - Przyorując słomę, pozostaje w glebie średnio na każdą tonę ziarna: 16 kg azotu, 7 kg fosforu i 30 kg potasu - mówił Tomasz Gajdowicz. Zaznaczył przy tym, że jeśli w następnym roku na tym polu znów zdecydujemy się na uprawę kukurydzy na ziarno, wówczas możemy obniżyć dawki nawozów wieloskładnikowych, np. na glebie średnio zasobnej o około 40%. Specjalista zwrócił przy tym uwagę na następującą sprawę: - Przy plonie 7 t ziarna, z przyoraną słomą wprowadza się do gleby średnio 112 kg azotu, 49 kg fosforu i 210 kg potasu - czyli w przybliżeniu tyle samo co z dawką 20-25 t obornika. Taka duża ilość składników wprowadzanych ze słomą powinna być uwzględniona przy ustalaniu dawek pod roślinę następczą.

Opracowano na podstawie materiałów zebranych na „Agro spotkaniu” zorganizowanym przez firmę Toral z Gostynia, w tym prezentacji Tomasza Gajdowicza z Grupy Azoty

## Usługa siewu kukurydzy siewnikiem 8-rzędowym

kontakt:  
**786-866-658**



## Producent najlepszych polskich rozpylaczy

Końcówka rozlewowa 5-cio otworowa do płynnego nawożenia KR 5



Kompaktowe końcówki rozlewowe 5-cio otworowe z kryzą dozującą do płynnego nawożenia upraw polowych, w tym wodnym roztworem saletrzano-mocznikowym RSM® produkowanym przez Grupę Azoty w Puławach.

Gwarantują równomierne pokrycie upraw dzięki odpowiednio dobranym kątom i wydatkom poszczególnych otworów oraz zachodzeniu na siebie strumieni sąsiadujących na belce opryskiwacza końcówek. Wytwarzają 5 strumieni.

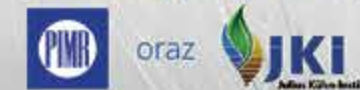
Wykonane z odpornego na ścieranie i działanie substancji chemicznych polimeru. Zdejmowana kryza dozująca umożliwia łatwe czyszczenie. Kolorystyka wg oznaczeń wydatków Visi Flow - norma ISO 10625:2005. Zalecany optymalny zakres ciśnienia roboczego: od 2 do 4 bar. Optymalny zakres wysokości belki opryskiwacza ok. 70 - 75 cm. Dostępne w wydatkach: 02/ 03/ 04/ 05/ 06/ 08.

## Pozostałe produkty



### EŻK TWIN

Jakość rozpylaczy MMAT potwierdzają atesty ENTAM wydane przez



Rozpylacz EŻK TWIN jest jedynym polskim rozpylaczem z potwierdzoną klasą 50% redukcji potencjału znoszenia (DRP).



KOLPAK

MESH

RS

AZ

EŻK

EŻ

## Marian Mikołajczak Agro Technology

64-111 Lipno, Gronówko 23a k/Leszna

Tel/Fax: +48 65 527 15 20 info@mmat.pl www.mmat.pl

**P**aweł Kuliński z Dąbrowy w powiecie krotoszyńskim (woj. wielkopolskie), tą techniką wykonał po raz pierwszy siew pszenicy ozimej jesienią 2015 r. na 9 ha. - *Pasową metodą uprawy gleby zainteresowany jestem już od dobrych kilku lat. Zależało mi, żeby wykonać taki siew u siebie. W czasach, gdy nie doceniamy gleby, gdy zapominamy, jak o nią dbać, gdy próbujemy z niej wyciągnąć jak najwięcej, nie zważając na to jak ją degradujemy, uważam, że jest to najlepsza metoda ochrony gleby i zachowania jej naturalnych właściwości* - przekonuje Paweł Kuliński.

### Bogate życie biologiczne receptą na suszę i wymarzenia

Przy zastosowaniu tej techniki wysiew odbywa się w pasach oddzielonych od siebie nieuprawianymi międzyrzędami gleby. Pasowy sposób uprawy pozwala na zachowanie naturalnej struktury gleby i życia biologicznego. - *Zachowane są kanały, które dżdżownice wydrążyły w ciągu sezonu wegetacyjnego, a które pozwalają chociażby na lepsze napowietrzenie i spulchnienie, zachowanie naturalnej struktury gleby oraz łatwiejsze przenikanie wód opadowych do dalszych struktur gleby. Szacuje się, że dzięki tej metodzie uprawy na 1 ha może być nawet do 2 ton dżdżownic. Wilgotność wyższa jest nawet o 50-70% niż w pasach, gdzie jest siew, co stanowi dla roślin rezerwuuar wilgoci. Dla Wielkopolski, która co roku boryka się z suszą, ma to niebagatelne znaczenie. Bogate biologicznie życie powoduje, że gleba ta jest o jeden, dwa stopnie cieplejsza. W bieżącym roku dało się zauważyć różnicę w przezimowaniu. Takie uprawy były mniej narażone na wymarzenia, także z tego powodu, iż rosnąc w radlinkach są jednak osłonięte od silnych podmuchów wiatru - podkreśla rolnik. Dla celów porównawczych na sąsiednim polu wysiana została ta sama odmiana pszenicy metodą tradycyjną. - Zależało mi, aby wyraźnie pokazać różnice efektów obu metod. Na obu polach*



Radlice wysiewające były ustawione co 36 cm. Z każdej radlicy wychodzą dwa rzędkie pszenicy oddalone od siebie o 12 cm. Taki rozstaw pozwoli na swobodny rozwój roślin

## Strip-Till sposobem na zdrową glebę

**Obniżone koszty uprawy i nawożenia, bogatsza biologicznie gleba oraz lepsze plony. Tak rolnik z Dąbrowy w powiecie krotoszyńskim zachwala pasową metodę uprawy.**

TEKST ■ Magdalena Teodorczyk

będę stosował takie samo nawożenie oraz używał tych samych środków ochrony roślin. Zainteresowanych zapraszam, można przyjechać i zobaczyć na własne oczy, jak to wygląda. Dokładne podsumowania będą na lipcowych Dniach Pola - zapowiada Paweł Kuliński.

### Technika siewu

Szerokość pasów i między-

rzędzi zależna jest od rodzaju rośliny uprawnej. - *W moim przypadku radlica wysiewająca była co 36 cm. Z każdej radlicy wychodzą dwa rzędkie pszenicy oddalone od siebie o 12 cm. Dlaczego tak i co to daje? Są to już maksymalne odległości, które są tak odpowiednio wyliczone dla pszenicy, aby ta miała jak największe możliwości rozwoju - zaznacza Paweł Kuliński. Wielu*

rolników mogłoby zarzucić tę metodzie niewykorzystanie ziemi, na której można byłoby zasiać dodatkowy pas pszenicy i uzyskać większy plon. Nie zgadza się z tym Paweł Kuliński. - *To jest błędne myślenie. Dzięki tej metodzie rośliny mają możliwość swobodnego rozwoju, nie muszą konkurować o światło, wodę czy składniki mineralne, tak jak to jest w standardowej metodzie siewu. Pszenica ma tendencję do zagospodarowania wolnej przestrzeni, a żeby jej się to udało, produkuje większe kłosa i grubsze ziarno, a my dzięki temu uzyskujemy lepszy plon* - przyznaje. Siewniki wykorzystywane w tej metodzie wykonują siew na różne głębokości, dodatkowo możliwe jest jednoczesne wprowadzenie nawozów mineralnych, również na różne głębokości, nawet do 28 cm. Strip-till można stosować na różnych rodzajach gleby, nie ma ograniczeń, a wręcz jest on zalecany w miejscach, gdzie tradycyjne metody już zawiodły. - *Jesienią wykonaliśmy usługowo siew tą metodą na 40 ha, na różnych typach gleb. Dzięki temu zobaczymy, jak ta metoda sprawdza się w różnych warunkach i podsumujemy to na lipcowych Dniach Pola* - zapowiada Paweł Kuliński.

### Oszczędność

Bezpośrednia możliwość zaaplikowania nawozu to jeden z korzystnych aspektów ekonomicznych. Nawożenie jest bardziej efektywne w miejscu, gdzie jest najbardziej potrzebne, nie nawozimy przestrzeni zbędnej i stąd zużywamy go mniej. Metoda ta pozwala na mniejsze ilości zużytego paliwa. - *W strip-till zużywamy minimalne ilości paliwa, tj. około 15 litrów na hektar, co przy dzisiejszych cenach wychodzi, że za 60 zł mamy zasiany hektar pszenicy* - wylicza Paweł Kuliński. Zaoszczędzamy również czas, gdyż w jednym przejeździe uprawia się glebę, wglębnie stosuje nawóz oraz się sieje.

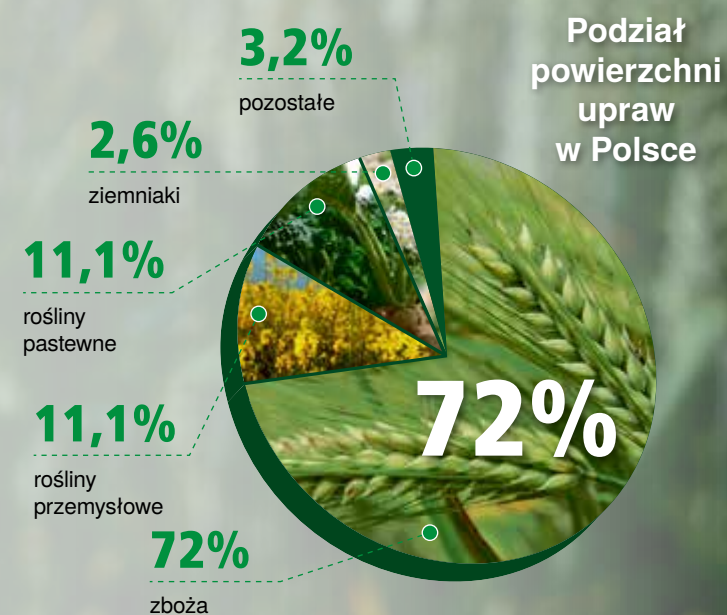
Jak będą wyglądały obserwowane pola już po rozpoczęciu sezonu wegetacyjnego, jakie środki w jakich ilościach zastosuje rolnik i z jakimi problemami będzie się borykał, przedstawimy w kolejnym wydaniu Wieści Rolniczych. ■

# Więcej zbóż, więcej chorób

POWIERZCHNIA  
KRAJU  
**31,3 mln**  
ha

Rolnicy swoją produkcję nastawiają przede wszystkim na uprawę pszenicy i kukurydzy, a rezygnują z ziemniaków. To prowadzi do monokultury, czyli wyjąłowania gleby i większego stosowania środków chemicznych.

TEKST ■ Anetta Przespolewska



**W** Polsce gospodarstwa rolne zajmują 16,3 mln hektarów gruntów z 31,3 mln ha ogólnej powierzchni kraju. Najnowsze dane, które posiada Główny Urząd Statystyczny, dotyczą 2014 roku. W tym czasie w gospodarstwach indywidualnych znajdowało się około 14,8 mln ha gruntów, natomiast gospodarstwa rolne osób prawnych i jednostek niemających osobowości prawnej posiadały około 1,5 mln ha ogólnej powierzchni gruntów. Areal zasiewów wynosi 10.419,9 tys. ha. Gospodarstwa indywidualne użytkowały 90,4% tego terenu.

Największą grupę stanowią zboża, zajmujące 71,8% ogólnej powierzchni upraw. Z kolei po 11% zajmują rośliny pastewne i przemysłowe. Można zauważyć stały spadek procentowego udziału ziemniaków w powierzchni zasiewów. W 2014 roku te rośliny stanowiły 2,6%.

W 2014 roku powierzchnia uprawy zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi wyniosła 6.698,9 tys. ha. Ich areal nadal wzrasta w stosunku do udziału powierzchni zasiewów zbóż intensywnych. Obszar pszenicy w 2014 roku zwiększył się o 9,4% w porównaniu do roku ubiegłego, natomiast pszenicy o 11%. Można też zaobserwować wzrost o 10,4%

arealu zasiewów kukurydzy. Z kolei powierzchnia ziemniaków w 2014 roku zmniejszyła się aż o 20,7%.

Rośliny zaliczane do grupy przemysłowych uprawiano na powierzchni 1.159,8 tys. ha, stanowiącej 11,1% ogólnego obszaru zasiewów. W porównaniu do 2013 roku jest to więcej o 2,5%. Wzrost upraw z grupy przemysłowych spowodowany jest głównie stałym zwiększaniem się o 3,3% powierzchni zasiewów rzepaku i rzepiku.

Powierzchnia zasiewów roślin pastewnych (łącznie z kukurydzą na zielonkę oraz mieszankami zbożowo-strączkowymi na ziarno) wyniosła 1.155,0 tys. ha, co stanowiło

11,1% ogólnego arealu. Więcej, bo o 17,2% jest też kukurydzy na zielonkę, a o 64,8% okopowych pastewnych. W rozpatrywanym roku powierzchnia roślin zaliczanych do grupy pozostałe zwiększyła się o 11,4%. Z kolei areal warzyw wzrósł o 23,9%.

Uprawy trwałe w gospodarstwach wyniosły 376 tys. ha i stanowiły 2,6% użytków ogółem. Ten rodzaj produkcji prowadził 175,5 tys. gospodarstw. W tej grupie powierzchnia sadów zmniejszyła się o 5,7%. Średni areal łąk trwałych przypadający na gospodarstwo rolne to 3,03 ha.

Obecna struktura zasiewów jest bardzo niekorzystna dla samych gleb. - *Niestety, teraz nie*

SIATKA DO PRAS ROLUJĄCYCH

# BEZANET

bezalin

ul. Piastowska 43,  
43-300 Bielska-Biała, Polska  
tel.: +48 33 812 30 81  
fax: +48 33 812 30 88  
bezalin@bezalin.com.pl  
www.bezalin.com.pl

OSZCZĘDNOŚĆ  
WYDAJNOŚĆ  
WYTRZYMAŁOŚĆ

- WAPNO WĘGLANOWE
- WAPNO MAGNEZOWE
- WAPNO TLENKOWE
- WAPNO GRANULOWANE

Dostawa bezpośrednio do odbiorcy samochodami (ok. 26 ton)  
lub koleją dla Gospodarstw Rolnych. **Konkurencyjne ceny!**

ul. F. Nowowiejskiego 18  
84-240 Reda  
tel. 515-108-069  
ewa.transbudkruszywa@wp.pl

**transbudkruszywa**  
kruszywa, psawit, zew, kaski, zozmwa

**BOGATY WYBÓR NAWOZÓW**

w ofercie m. in.:

- Saletra amonowa i wapniowa
- Saletrzak
- Mocznik
- Nawóz płynny RSM 32% N
- Siarczan amonu, magnezu, potasu
- Sól potasowa
- Korn Kali
- Superfosfat 20%, 40%
- Polifoska 4, 5, 6, 8, plus, M
- Polidap
- Lubofos 12, 5-10-25, Korn
- Luboplun PK 10-30, Kalium, wapniowo-magnezowy
- Lubofoska 4, 3, 5-10-20, pod zboża
- Kizeryt
- Nawozy wapniowo-magnezowe granulowane (węglanowe i wapniowe)

**MATERIAŁY BUDOWLANE „WESOŁEK”**  
www.mbwesolek.pl

Numer 1 w Wielkopolsce

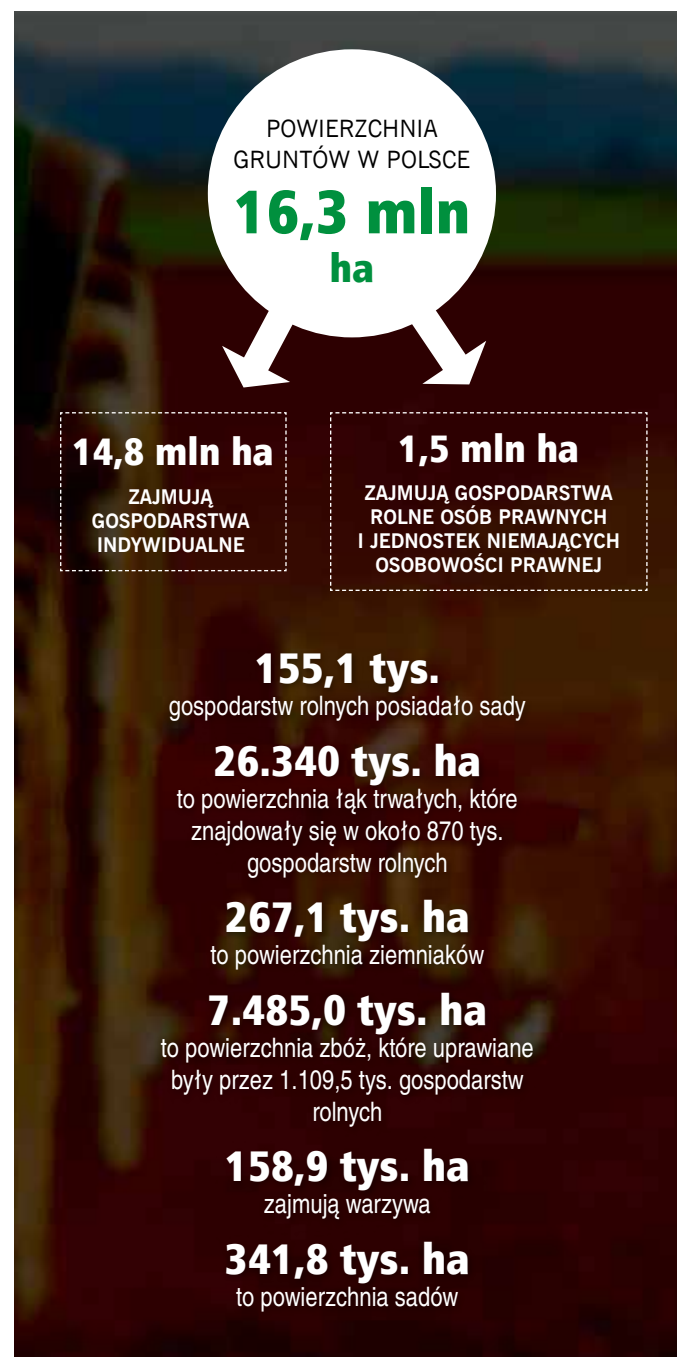
**ROLNIKU!!!  
Przyjdź  
i NEGOCJUJ  
CENY!!!**

ZAPRASZAMY DO NASZYCH SKŁADÓW:

Chocicza	ul. Skłodowa 14, tel. (61) 287-35-00	Poznań	ul. Gdylska 39, tel. (61) 878-00-95
Piła	Majłowo, ul. Poznańska, tel. (67) 215-02-52	Gajki	ul. Dworcowa 2, tel. (61) 819-87-66
Śrem	ul. Polna 1a, tel. (61) 283-70-11	Solec	ul. Zacisze 3, tel. (61) 286-26-65
Września	ul. Botorego 10a, tel. (61) 640-10-70	Jarocin	ul. Zagrodowa 14, tel. (62) 747-86-87
Środa Wlkp.	ul. Brodowska 27, tel. (61) 283-60-32	Konin	ul. Poznańska (trasa 92), tel. (63) 224-10-08
		Kalisz	ul. J. Piłsudskiego 17, tel. 62 590-26-66

Czynne pn. - pt.: 7.00 - 17.00, sobota: 7.00 - 13.00

**PROFESJONALNY TRANSPORT SAMOWYŁADOWCZY**



ma płodozmianu. Uprawy zbożowe zajmują nieco ponad 70% powierzchni. Generalnie nie powinno to przekraczać 50%, wtedy utrzymana jest naturalna zdolność regeneracji gleby - wyjaśnia Piotr Kujawa, specjalista produkcji roślinnej Wielkopolskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Poznaniu. Monokultura doprowadza do obniżenia materii organicznej. Doradca ubolewa, że rolnicy zamiast rozdrobnioną słomę przyorywać, to ją sprzedają. - Jak słoma jest sprzedawana, a nie jest przestrzegany płodozmian, to ubywa tej materii organicznej. Średnio ubywa około pół tony na rok. (...) Gleba, która posiada mniej materii organicznej, to tym samym mniej

próchnicy. W tym momencie polowa pojemność wodna też się obniża, czyli gleby słabe z racji swojego składu mechanicznego nigdy nie będą zasobne w próchnicę. I jeśli tej materii organicznej ubywa, to nie ma też tego akumulatora, który gromadzi wodę - wyjaśnia. Dodaje, że rozwijają się też patogeny, dlatego zwalczając należy stosować chemię. - Nie ma tej naturalnej walki. (...) Musi być płodozmian, bo w którymś momencie nagromadzi się tyle różnych patogenów chorobotwórczych, że chemia musi być zwiększona - mówi Piotr Kujawa. Twierdzi, że przy monokulturze rolnicy osiągają niższe plony zbóż. - Od kilku do kilkunastu procent - zaznacza specjalista. ■

# Nie kupuj fungicydów...



... zanim nie poznasz zalet i korzyści fungicydu Symetra® 325 SC.

**Symetra®**

syngenta.

**Symetra® 325 SC sprzyja wzrostowi plonu rzepaku na każdym polu, w każdym sezonie i w każdych warunkach.**

Ze środków ochrony roślin należy korzystać z zachowaniem bezpieczeństwa. Przed każdym użyciem przeczytaj informacje zamieszczone w etykiecie i informacje dotyczące produktu. Zwróć uwagę na zwroty wskazujące na rodzaj zagrożenia i przestrzegaj zasad bezpiecznego stosowania produktu wskazanych na etykiecie.

# Szkodniki magazynowe. Jak uchronić przed nimi zbiory?

Owady, roztocza i gryzonie - to właśnie one czynią znaczne straty w magazynach zbożowych. Niszczą ziarno, obniżając jego jakość. Jak zatem uchronić nasze zbiory przed szkodnikami? Kiedy jest najlepszy czas na zabiegi profilaktyczne?

TEKST ■ Marianna Kula

**D**o szkodników magazynowych zaliczamy: owady, roztocza, a także gryzonie. Jednymi z najgroźniejszych są wołki zbożowe. - To najpopularniejsze i najczęściej spotykane szkodniki w magazynach. Żerują one głównie na ziarnie pszenicy i jęczmienia. Wygryzają liczne otworki - mówi Michał Kulesza z firmy Insekt2. Jak wyglądają? Wołki zbożowe to ciemnobrązowe chrząszcze o wielkości 2,5-4 mm, które unikają światła, przez co bardzo trudno je

wykryć. - Rozmnażają się za pośrednictwem składanych jaj. To z nich po kilku dniach wyklukują się larwy, które całe życie spędzają w ziarnie, żywiąc się jego zawartością. Wygryzają ziarniak, pozostawiając jedynie jego lupinę nasienną - opisuje fachowiec. Z tego też względu ziarno nie nadaje się do siewu.

Specjalista informuje, że w sprzyjających warunkach wołek zbożowy żyje średnio nawet 9 miesięcy. - Samice w tym okresie składają około 200 jaj. Według szacunków, niszczy on w naszym kraju 5% przechowywanych zbóż

- zwraca uwagę fachowiec.

## Jak zapobiec stratom w magazynach?

Aby nie dopuścić do rozwoju szkodników, zaleca się stosowanie profilaktyki. Najlepiej zrobić to wiosną, gdy pustoszeją magazyny i silosy. Trzeba wówczas dokładnie usunąć resztki „starego” ziarna. Należy również pamiętać o wymieceniu pajęczyn i kurzu. Po za tym dobrze jest wynieść ze spichlerza wszelki sprzęt i puste worki. Ponadto powinna być doskonale oświetlona w celu ułatwienia sprzątnięcia i zwalczania szkodników.

Do zabiegów profilaktycznych zaleca się przystąpić nawet w tych pomieszczeniach, w których z pozoru wszystko wydaje się w porządku. - Rolnicy mogą nawet nie wiedzieć, że mają skażenie, bo zazwyczaj nikt tego tak skrupulatnie nie sprawdza, a przecież szkodniki często przebywają na ścianach bądź w górnych partiach obiektu, w miejscach niewidocznych. Wtedy powinno się zastosować dezynsekcję za pomocą zamglawiania termicznego. To bardzo skuteczna metoda zwalczająca wszystkie występujące w obiekcie owady - wyjaśnia Michał Kulesza. Dodaje jednocześnie, że zabieg polega na rozpylaniu mgły, przedostającej się do wszystkich szczelin. Środek zostaje na powierzchni zboża. - Jest jednak całkowicie bezpieczny - zapewnia fachowiec. Podkreśla przy tym, że zamglawianie nie zwalcza jaj owadów.

Fachowiec wyjaśnia, że można także zastosować dezynsekcję magazynu metodą opryskową przy użyciu wyso-

kocieniowego opryskiwacza spalinowego. Zaznacza jednak, że obiekt, w którym przeprowadza się taki zabieg, musi być wyłączony z użytku od jednej do dwóch dob. Wszystko z uwagi na preparaty, które działają poprzez gazowanie.

## Co jeśli dojdzie do skażenia ziarna?

Jeśli zrezygnujemy z profilaktyki, może dojść do skażenia magazynowanych zbiorów. Działania, do których trzeba wówczas przystąpić, są jednak: po pierwsze - niebezpieczne, po drugie - kosztowne, a po trzecie - trwają zdecydowanie dłużej.

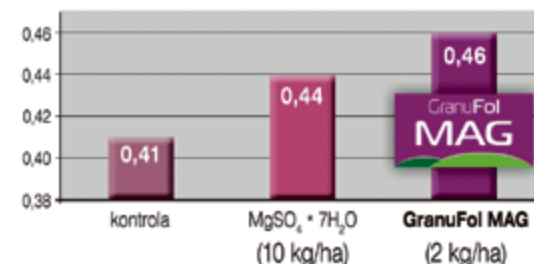
Co świadczy o skażeniu zbiorów? Michał Kulesza zwraca uwagę na to, że powinniśmy być wyczuleni na podwyższoną temperaturę zboża. - To sygnał, że znajdują się tam ogniska wołków zbożowych. W ekstremalnych przypadkach ziarno może całkowicie nie nadawać się do użytku. Temperatura bywa czasami naprawdę wysoka - mówi specjalista. Co robi się w tego typu przypadkach? Fachowiec wyjaśnia, że wówczas stosuje się środki należące do najbardziej toksycznych na rynku, np. Delicja Gastoxin bądź Quickphos. Po okresie ekspozycji preparaty te nie pozostawiają jednak śladów w zbożu. Aplikuje się je w postaci pastylek. - Pod wpływem temperatury i wilgotności uwalnia się fosforowodor, który jest cięższy od powietrza. Eliminuje on wszystkie szkodniki, będące w zbożu. Przy temperaturze 5-7 stopni C i małej wilgotności cykl trzeba przedłużyć nawet do 14 dni. Poniżej 5 stopni „w plusie” takich usług się nie wykonuje, gdyż preparat się nie uwalnia - zaznacza Michał Kulesza. ■



## DYNAMIZATOR wzrostu uprawy

GranuFol MAG należy stosować w trakcie aktywnego wzrostu roślin. Zaleca się jego aplikację w celu wyrównania niedoborów magnezu w okresach największej wrażliwości roślin na brak dostępności tego składnika. Wyjątkowo nowoczesny sposób kompleksowania jonów Mg i Fe oraz zdolność nawozu do zakwaszania i kondycjonowania cieczy roboczej pozwala na pełne wchłanianie składników pokarmowych i ich wykorzystanie przez roślinę.

Zawartość magnezu (Mg) - % suchej masy roślin 12 dni po zabiegu



- łatwość użycia - niska dawka na hektar - 2 kg/ha
- dobra mieszalność z potencjalnymi partnerami w tank-miksie
- bardzo wysoka przyswajalność zawartego w nim magnezu
- optymalne rozwiązanie problemu dolistnego nawożenia magnezem



## AKTYWATOR antywylegacza

### w niskich temperaturach

AquaFol 7C jest adjuwantem, partnerem do łącznego stosowania z regulatorami wzrostu zawierającymi CCC. W wielu doświadczeniach wykazano silny, synergiczny efekt z Chlorkiem Chloromekwatu. Wykazano również, że AquaFol 7C zapobiega utracie aktywności CCC w obliczu niskich temperatur, a efekty stosowania mieszaniny zawsze są zbliżone lub nawet przerastające efekty stosowania Trineksapaku.

- pozwala na stosowanie regulatorów wzrostu od temperatury 4°C
- zwiększa aktywność regulatorów, co objawia się silniejszym skróceniem źdźbła i jego usztywnieniem
- silnie, pozytywnie, wpływa na ukorzenie, co dodatkowo wzmacnia fan i zapobiega jego wyleganiu
- spełnia rolę sejfnera dla CCC, zwłaszcza zbyt późno stosowanego
- kondycjonuje i zakwasza ciecz roboczą

Specjalistyczny Zakład Dezynfekcji, Dezynsekcji i Deratyzacji

**INSEKT2.pl**

25 LAT WYKONANIA PRAC W OBRĘBIE GOSPODARSTWA ROLNICZEGO

**Zabezpiecz swoje magazyny i silosy przed szkodnikami**

• DEZYNSEKCJA  
• GAZOWANIE  
• ZAMGLAWIANIE

Quickphos

tel. 501 636 449

„uprawa” bez stymulacji

stymulacja „uprawy”, która daje satysfakcję

stymulacja „uprawy” bez satysfakcji

**BIOSTYMA**  
Stymulacja upraw

tel./fax: 61 611 39 72 • biuro@biostyma.pl • www.biostyma.pl

# Dobrze czujemy się w uprawie ogórków

**Marta i Bartłomiej Jarzębscy są młodymi ogrodnikami. Po rodzicach odziedziczyli szklarnie. Chcąc się dalej rozwijać dokupili dwa hektary ziemi. Postawili nowoczesny obiekt. Dzięki temu od tego roku ogórki uprawiają na powierzchni 6.000 metrów kwadratowych. - Dobrze czujemy się w produkcji tego warzywa - podkreślają.**

**M**arta i Bartłomiej Jarzębscy to młode małżeństwo, wspólnie prowadzące gospodarstwo ogrodnicze. Mieszkają w Piotrowie koło Kalisza. Tam na powierzchni ok. 6.000 metrów kwadratowych uprawiają ogórki szklarniowe. Z ogrodnictwem pan Bartłomiej związany jest od dziecka. - Mój dziadek był jednym z pierwszych ogrodników w okolicy Kalisza. Rodzice kontynuowali tradycje rodzinne, uprawiali chryzantemy, pomidory i ogórki. Korzystam także z ich wieloletniego doświadczenia - opowiada. Gospodarstwo, które teraz wspólnie z żoną prowadzą, kupił w 2008 roku. Na ponad 2 hektarach były wtedy jedna szklarnia starego typu. Dziś w wyniku kilku inwestycji i modernizacji w gospodarstwie stanął nowy obiekt szklarniowy, wybudowany dzięki środkom unijnym. Właściciele od samego początku chcieli się rozwijać, szukali różnych możliwości. - Trafiliśmy do Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Marszewie. Tam poznaliśmy pana Tadeusza Wojcieszaka, który pomógł nam znaleźć odpowiedni program unijny i wypełnił z nami wniosek. Samo wypełnienie wniosku nie dawało jednak gwarancji powodzenia. Dziś doceniamy, jak ważne jest znalezienie odpowiednich osób do współpracy. Dla nas jedną z takich osób jest pan Wojcieszak. Sukces, który osiągnęliśmy, jest także efektem ciężkiej pracy, wiedzy oraz umiejętności - zaznacza pan Bartłomiej. Jego żona Marta nie była związana z rolnictwem. Ukończyła studia dziennikarskie, pracowała w firmach farmaceutycznych. - Zrezygnowałam z dotychczasowej ścieżki zawodowej



i zaczęłam zaznajamiać się w działalności męża. Połknęłam bakcyla i dziś z satysfakcją pracujemy razem. Jestem doskonałym przykładem tego, że wszystkim można się nauczyć, nawet jeśli nigdy się czegoś nie planowało - informuje. Kilka lat temu uprawiali po-

TEKST ■ Anetta Przespolewska

ma Hazera prowadzą doświadczenie z nowymi odmianami ogórka, które nie mają jeszcze nazw. Są to odmiany numeryczne. Dopiero później okaże się, czy zostaną wypuszczone na rynek. Jarzębscy stale współpracują z firmą Hazera, jeden z przedstawicieli nadzoruje obiekt. W tym roku będą gościć także Holendrów, twórców zarówno Nikifora, jak i nowych odmian. - Podczas takich wizyt sprawdzane będą nowe odmiany. Na podstawie przeprowadzanego doświadczenia odbędzie się selekcja. Ciągłe trwają poszukiwania odmian silniejszych, odporniejszych i bardziej wydajnych - podkreśla Bartłomiej Jarzębski. Zaznacza, że bardzo ceni sobie współpracę z firmą Hazera. - Oni dzielą się z nami swoją wiedzą, którą my możemy wykorzystywać z korzyścią dla naszej produkcji. Mają dla nas czas i przede wszystkim bardzo duże doświadczenie. Zawsze możemy się konsultować i szukać podpowiedzi, zwłaszcza, gdy borykamy się z różnego rodzaju chorobami i szkodnikami - wyjaśnia pan Bartłomiej.

Sama uprawa ogórków podzielona jest na dwa cykle. Pierwsze nasadzenie jest na przełomie lutego i marca, a drugie - lipca i sierpnia. Ogórka Jarzębscy uprawiają na węglinie mineralnej. - Stawiamy na węglinie najwyższej jakości. Jakość używanych produktów przekłada się na jakość produktu końcowego - tłumaczy. Sadzonki produkują sami. - Mamy coraz większe doświadczenie w tym temacie. Od kilku lat sadzonkę robimy sami. - zaznacza pani Marta. Bardzo ważna jest odpowiednia pielęgnacja roślin i czas, w jakim się to robi. - Trzeba bardzo konsekwentnie pilnować produkcji. Dbać o naj-

mniej szczegółów. Czym silniejsza i zdrowsza roślina, tym większy plon. Zawsze z niecierpliwością czekamy na pierwszy zbiór. Cieszymy się, gdy stajemy w przejściu i widzimy ścianę ogórków - mówi pan Bartłomiej. Dodaje, że produkcja jest bardzo dynamiczna. - Ogórek rośnie bardzo szybko,

je się produkcję. Wykonywana jest także dezynfekcja szklarni. - Ważne jest utrzymywanie dobrego środowiska przez cały czas. Na bieżąco walczy się z chorobami i szkodnikami. Trzeba reagować bardzo szybko. Po usunięciu produkcji wykonywana jest dezynfekcja, którą robi wyspecjalizowana firma. Po



pracy przy pielęgnacji jest także bardzo dużo. Codziennie widać, jak rośliny się zmieniają. W przypadku pomidora produkcja nie jest aż tak dynamiczna, na owoc także czeka się znacznie dłużej - opowiadają. Ogórki zrywa się już po 3-4 tygodniach od nasadzenia. W jednym cyklu roślina osiąga nawet 12 metrów wysokości. Po pierwszym cyklu likwidu-

tym czasie szykujemy już nowe nasadzenie - zaznacza.

W uprawie, tak jak w przypadku innych roślin, potrzebne są i nawozy, i środki chemiczne. Dzięki temu warzywo chronione jest przed chorobami i szkodnikami. - To jest rzecz normalna. Dużo osób mówi, że to jest chemia, ale takie są standardy. Bez tego ciężko byłoby prowadzić produkcję na

takim poziomie. Ważne jednak, aby chemia była podawana w odpowiednich dawkach, zgodnie z zaleceniami. Przeszedłem wiele szkoleń dotyczących oprysków i nawożenia, dzięki temu mogę wszystkie pilnować sam i mam pewność, że produkt, który oferuję jest bezpieczny - zapewnia Bartłomiej Jarzębski. Jego żona dodaje: - Mam świadomość, że ten produkt trafia do ludzi. W naszym interesie jest, aby jego jakość była jak najwyższa.

Przy prowadzeniu gospodarstwa ogrodniczego ważna jest także współpraca z firmami, które handlują nawozami i środkami ochrony roślin. - Te produkty muszą być dobrej jakości i muszą być dostarczane na czas. W naszej okolicy jest centrum ogrodnicze, z którym współpracujemy. Cenimy sobie ich rzetelność i fachowość - mówi Bartłomiej Jarzębski. Zaznacza, że ważny jest także odbiorca ogórków. - Żeby móc spokojnie i komfortowo pracować, trzeba stworzyć sobie sieć współpracowników i zbudować własny system. Musimy być zabezpieczeni w środki potrzebne do produkcji oraz mieć stałego odbiorcę. W latach 2006-2007, kiedy odbywałem praktyki w Holandii, mówiono już o takim systemie pracy - opowiada. Podkreśla, że ich kontrahent jest bardzo wymagający. - Ogórek, którego produkujemy ma bardzo wysoką jakość. Nasz odbiorca ma konkretne wymagania. Pakujemy po 5 kilogramów. Owoce musi być idealny. Takiego towaru oczekują małe hurtownie, sklepy detaliczne. Klienci, którzy chcą być konkurencją dla marketów znacznie

bardziej zwracają uwagę na jakość. Są w stanie zapłacić więcej. My dzięki temu, że produkujemy ogórka, który spełnia ich oczekiwania, możemy liczyć na bardzo dobre ceny. Oczywiście są one ustalone zgodnie z bieżącą sytuacją i zbytem, głównie na giełdzie kaliskiej - mówi pan Bartłomiej. W prowadzeniu produkcji państwu Jarzębskim pomaga również komputerowy system. Nowoczesne komputery znacznie ułatwiają pracę. Regulują cykl podlewania, dozują odpowiednią ilość nawozów, temperaturę wody. - Parametry ustawiamy sami, w zależności od etapu rozwoju roślin i ich aktualnych wymagań. Wszystko musi być dopracowane idealnie. Oczywiście kontrolujemy, czy wszystko odbywa się zgodnie z zaleceniami - tłumaczy. Możliwości usprawnienia pracy jest bardzo wiele. - Brakuje nam jeszcze kilku rzeczy, ale one są w zasięgu ręki i z pewnością będziemy dążyć do tego, by jeszcze bardziej zmodernizować ogrodnictwo - zaznacza pani Marta. W ubiegłym roku Jarzębscy zebrali około 150 ton ogórków. - W tym roku zwiększyliśmy powierzchnię upraw, więc zbiory także będą większe. Dobrze czujemy się w produkcji ogórka. Na dzień dzisiejszy nie planujemy zmieniać kierunku, który obraliśmy. Mamy jednak świadomość, że w dużej mierze to rynek pokazuje, czego mu trzeba. Być może za parę lat zajmiemy się produkcją czegoś innego lub całkowicie zmienimy zajęcie, ale póki co mamy ogromną satysfakcję z tego, co robimy - podkreślają. ■

— R E K L A M A —

PROFESJONALNE USŁUGI DORADCZE DLA ROLNIKÓW

REGIO NATURA

- Planu rolno-środowiskowo-klimatyczne i ekologiczne
- Ekspertyzy przyrodnicze botaniczne i ornitologiczne
- Wnioski o płatności obszarowe
- Prowadzenie ewidencji i rejestrów
- Biznesplany w ramach PROW 2014-2020
- Plany nawozowe
- Fachowe doradztwo

REGIO NATURA  
DORADZTWO ROLNO-FINANSOWE  
MAŁGORZATA CIEŚLAK  
tel: 501 039 957  
południowa Wielkopolska:  
tel: 698 497 023  
email: regionatura@gmail.com  
www.regionatura.pl

# ŚLEDŹ CENY OWOCÓW I WARZYW

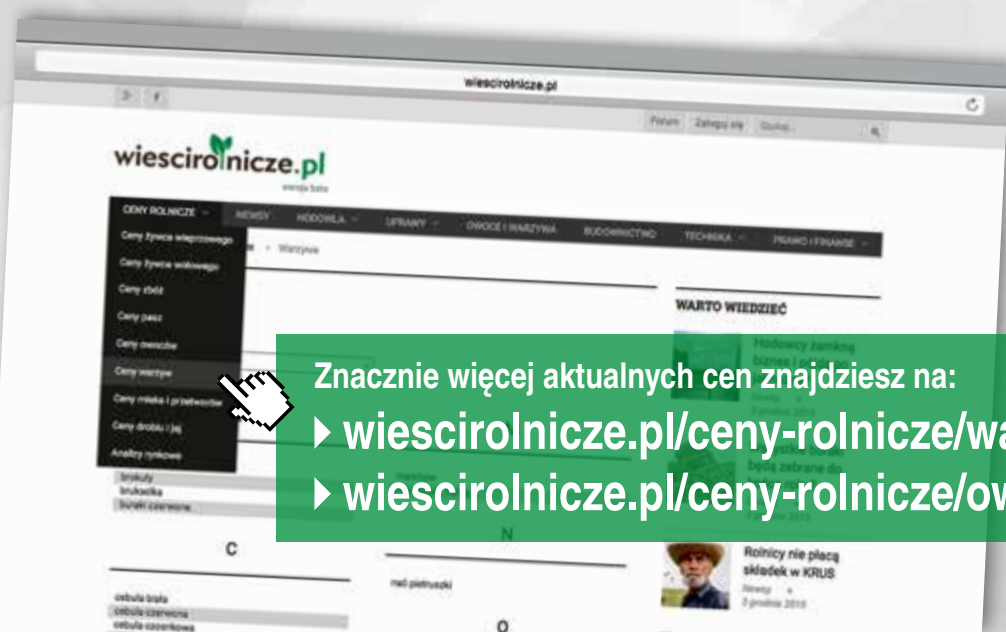
Bądź za pan brat z cenami owoców i warzyw. Odwiedź portal [wiescirolnicze.pl](http://wiescirolnicze.pl). To właśnie w tym miejscu można śledzić notowania z aż 8 giełd. Znajduje się tam wyszukiwarka cenowa. To za jej sprawą w prosty i szybki sposób sprawdzi się, ile kosztują wybrane produkty w różnych regionach naszego kraju.

## Średnie ceny wybranych produktów z poszczególnych giełd

PRODUKT	„RYNEK ELIZÓWKA” LUBELSKI RYNEK HURTOWY S.A.	ŁÓDZKI RYNEK HURTOWY ZJAZDOWA S.A.	„RÉNK” POMORSKIE HURTOWE CENTRUM ROLNO-SPOŻYWCZE S.A.	AGRO-HURT S.A.	GIEŁDA KALISKA SP. Z O.O.	TARG-PIAST SP. Z O. O.	WIELKOPOLSKA GILDIA ROLNO-OGRODNICZA S.A.	„BRONISZE” WARSZAWSKI ROLNO-SPOŻYWCZY RYNEK HURTOWY SA
Buraki czerwone (zł/kg)	1,20	0,90	0,80	1,00	0,75	1,25	1,10	1,07
Czosnek (zł/szt.)	1,35	1,60	1,20	1,35	1,00	1,45	1,45	1,50
Cebula czerwona (zł/kg)	2,30	-	2,40	2,20	1,40	2,00	2,00	2,30
Marchew (zł/kg)	1,45	1,55	2,22	1,45	1,45	1,65	1,45	1,25
Pietruszka (zł/kg)	4,00	3,60	4,40	3,30	3,65	3,60	4,20	3,90
Seler (zł/kg)	3,00	3,10	3,00	2,55	2,60	2,70	3,80	2,90
Ziemniaki (zł/kg)	0,80	0,67	0,66	0,65	0,53	0,70	0,60	1,10
Ogórek kiszony (zł/kg)	5,05	5,00	-	4,25	4,00	4,00	6,30	5,50
Kapusta kiszona (zł/kg)	2,40	3,00	2,00	2,90	2,00	2,40	3,76	4,00
Jabłko lobo (zł/kg)	1,53	1,23	-	-	1,47	-	-	1,25
Pomarańcze (zł/kg)	3,25	4,25	3,75	2,95	4,00	4,50	3,75	3,90
Mandarynki (zł/kg)	4,55	5,00	6,25	4,25	4,40	4,65	5,50	5,38
Cytryny (zł/kg)	6,00	6,40	6,00	5,50	6,40	6,75	6,40	6,00

Aktualizacja cen: „Renk” - 11 lutego, „Elizówka” - 26 lutego, pozostałe giełdy - 29 lutego (są to daty ostatnich lutowych aktualizacji na poszczególnych giełdach)

Ceny warzyw i jabłek dotyczą produktów krajowych



Znacznie więcej aktualnych cen znajdziesz na:  
[wiescirolnicze.pl/ceny-rolnicze/warzywa](http://wiescirolnicze.pl/ceny-rolnicze/warzywa)  
[wiescirolnicze.pl/ceny-rolnicze/owoce](http://wiescirolnicze.pl/ceny-rolnicze/owoce)

[www.wiescirolnicze.pl](http://www.wiescirolnicze.pl) • Portal dla rolników

# Zamknął młyn, czeka na lepsze czasy

**Konstanty Ślusarek prowadził swój młyn w Woli Branickiej, w gminie Zgierz, ponad 30 lat. Dwa lata temu zawiesił produkcję mąki z powodów ekonomicznych. Dla takiego pasjonata młynarstwa koniec pracy młyna to był bardzo ciężki moment.**

TEKST ■ Tomasz Kodłubański

- Od 40 lat jestem w tej branży. Skończyłem Technikum Młynarskie w Toruniu i od tego czasu działałem tylko w branży młynarskiej. W 1980 roku zostałem kierownikiem młyna w Woli Branickiej, który wcześniej należał do Gminnej Spółdzielni w Białej, a następnie do PZZ-u. Przez ponad 30 lat młyn działał bez przeszkód i opłacało się produkować mąkę - opowiada Ślusarek. W okresie, w którym młyn funkcjonował, przerób ziarna wynosił do 60 ton, z możliwością zwiększenia do 100 ton na dobę. - Już 2 lata temu nie zwiększaliśmy produkcji mąki głównie z powodu sytuacji rynkowej. Niskie ceny pszenicy i zboża powodowały, że nasza marża była bardzo niska. Wtedy w najlepszej sytuacji byli piekarze, którzy narzucali swoje ceny - mówi właściciel młyna. Ślusarek przywoził pszenicę z Wielkopolski i Dolnego Śląska, a także kupował zboże z importu. - W ówczesnej sytuacji, przy bardzo dużych cenach pszenicy i niskiej cenie mąki, produkcja w młynie nie opłacała się. Niestety, dzisiaj sytuacja wygląda podobnie. Dla porównania: 2 lata temu koszt wytworzenia kg mąki chlebowej żytniej to 90 gr, a pszennej 1,10 - 1,20 zł. My sprzedawaliśmy piekarzom z gminy Głowno oraz Aleksandrów Łódzki mąkę chlebową żytnią po 70-80 gr/kg. Obecnie te ceny za 1kg mąki żytniej wahają się w granicach 0,70 zł do 1,10 zł/kg w zależności od młyna - w Łęczycy jest 92 gr za kg, a w młynie w Świnach 1,05 zł za kg mąki żytniej. Jak widać, te ceny nadal nie pozwalają uzyskać dobrego zysku z produkcji mąki - wylicza Ślusarek. Zyski, jakie wypracowywał młyn w Woli Branickiej, były w przeważającej części zjadane przez bardzo wysokie koszty stałe. - Obok kosztu energii elektrycznej dochodził koszt

paliwa - to było kolejne 5-6 tys. zł na miesiąc, a pracownikom młyna też trzeba było zapłacić ponad 1.200 zł netto za miesiąc pracy. Poza tym moi pracownicy byli zatrudnieni na umowy o pracę i z tego tytułu ponosiłem wszelkie koszty podatkowe i ubezpieczeniowe. Z czasem Ślusarek zmodernizował swój młyn i racjonalizował zatrudnienie. - Jeszcze w 2011 roku w młynie pracowało

pszenne Ślusarek sprzedawał do wytwórni pelet w Aleksandrowie Łódzkim, skąd trafiały na Śląsk, gdzie następnie były spalane w celach grzewczych. - W naszej okolicy popyt na otręby pszenne nie był zbyt wielki. Stały zbyt mieliśmy w Aleksandrowie Łódzkim, gdzie mieści się wytwórnia biomasy. Wielkim problemem były niedotrzymywane przez odbiorców terminy płatności. Nasze pieniądze

zaczęły produkcję. Niestety, oprócz braku opłacalności produkcji mąki, innym, nadal nie wyjaśnionym problemem jest również nieregulowana sprawa wybudowanego na gruncie Ślusarka mostu nad rzeczką, która płynie w pewnej odległości od budynku młyna oraz zasypanie dopływu wody ze zbiornika z drugiej strony młyna, z którego młynarz czerpał wodę do pracy turbiny. Ślusarek cały czas ma nadzieję, że istniejące problemy uda się załatwić i że młyn ruszy pełną parą.



15 ludzi, jednakże ze względów oszczędnościowych musiałem zwolnić prawie wszystkich. Pod koniec pracy młyna pozostało mi 3 pracowników, którzy byli zatrudnieni na umowę o pracę. Kiedyś przeciętnie mieliśmy zboże 50 godz. tygodniowo, a resztę czasu młyn stał. Nasz średni zarobek na 20 tonach wyprodukowanej mąki żytniej wynosił 500 - 600 zł. Za te pieniądze trudno było dokonać napraw sprzętu czy choćby wymiany zepsutych części oraz niezbędnych remontów, a przecież te prace były i są bardzo kosztochłonne - dodaje. Młyn w Woli Branickiej oprócz mąki pszennej i żytniej wytwarzał także otręby żytnie oraz pszenne przy terminie płatności 14 lub 30 dni. Otręby

były zamrożone u klientów i w ten sposób finansowałem ich, a sam nie zarabiałem. Młyn z zewnątrz wyglądał okazy. Także po wejściu do środka widać, że wszystkie maszyny są w dobrym stanie. - Wszystkie maszyny, w tym turbiny zakupiłem we Włoszech, gdzie byłem dwa lata na praktykach w różnych młynach. Zakupiliśmy gotową paczkarnię oraz śrutownik. Całość inwestycji kredytowana bankowo to koszt rzędu 15 mln zł. Ślusarek jest pełen pozytywnej energii do działania i chęci rozpoczęcia od nowa pracy w młynie. - Mógłbym zacząć pracę od zaraz. Wystarczy parę dni na posprzątnię i naoliwienie maszyn i można

— R E K L A M A —

**PURTHERM**

**IZOLACJE NATRYSKOWE**  
Z PIANKI POLIURETANOWEJ

**Domy jednorodzinne**  
**Obiekty inwentarskie**  
**Hale**

tel. 663 900 568  
tel. 601 737 523

PURTHERM Sp. z o.o.  
Mieszków, ul. Dworcowa 22  
NIP 617 220 81 84  
KRS 0000597857



**K**rzysztof Harasiński z Gębic (woj. wielkopolskie) posiada gospodarstwo o wielkości 22 hektarów. Na 5 ha wysiewa łubin wąskolistny. Uprawą roślin strączkowych zajmuje się już od ponad 10 lat. Początkowo na jego polach rósł bobik. - *Przeszedłem jednak na łubin, bo nie miałem technicznej możliwości zbioru bobiku* - wyjaśnia. Stwierdza, że obecnie coraz więcej mówi się o uprawie roślin strączkowych, ale w przeszłości ciężko było pozyskać specjalistyczną wiedzę na przykład na temat agrotechniki czy doboru odpowiednich odmian. - *Głównie korzystałem z opracowań naukowych prof. Wojciecha Święcickiego* - mówi.

Dlaczego zdecydował się na uprawę bobiku i łubinu? - *Wynika to z najważniejszych zalet tych roślin. Warto je stosować w celu zmianowania zbóż, zwiększania ilości azotu w glebie. Rośliny te mają długie korzenie, dlatego działają jak naturalne spulchniacze. A poza tym wykorzystuje je jako własne białko do skarmiania tuczniaków* - wymienia Krzysztof Harasiński. O lepszej kondycji gleby dzięki strączkowemu, zdaniem rolnika, świadczy chociażby plon zbóż wysianych po łubinie. - *W roku 2015 zebrałem po łubinie około 10 ton pszenicy z hektara, a sąsiedzi zbierali po*

# Czy warto uprawiać GROCH, ŁUBIN I BOBIKI?

W jaki sposób przekonać rolników do tego, by postawili na rośliny strączkowe? Jak zapewnić zbytni na ten surowiec?

TEKST ■ Dorota Jańczak



Do uczestnictwa w seminarium zaproszono uczniów Zespołu Szkół Rolniczych w Grabonogu, przedstawicieli instytucji okołorolniczych oraz rolników

6 czy 7 ton. Dlatego jestem takim zwolennikiem tej rośliny - zaznacza. Dodaje, iż gdyby mógł zwiększyć ogólny areal gospodarstwa, z pewnością wysiewałby więcej strączkowych. Dzięki temu w jeszcze większym stopniu skarmiałby swoje zwierzęta własnym białkiem i zaoszczędziłby na kupowanej śrucie sojowej. - *Prosięta i warchlaki skarmiam srułą sojową poekstrakcyjną, a tuczniaki, na tyle, na ile wystarczy, swoim białkiem. Oczywiście pokarm dla zwierząt trzeba zbilansować, dlatego żywieniowiec, z którym współpracuję, ustala mi odpowiednie dawki. Ześrutowany łubin mieszam ze zbożami, jeśli jest taka potrzeba, dodaje też kupowane białko* - wyjaśnił rolnik.

Rolnik Krzysztof Harasiński wraz z synem również Krzysztofem zajmują się uprawą roślin strączkowych na areale 5 hektarów

Krzysztof Harasiński wiedzę wynikającą z wieloletniego doświadczenia porównał z informacjami przekazanymi przez naukowców podczas seminarium, które w marcu

odbyło się w Zespole Szkół Rolniczych w Grabonogu. Profesorowie z Instytutu Genetyki Roślin Polskiej Akademii Nauk w Poznaniu oraz Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu przedstawili wyniki badań, które prowadzili w ostatnich latach w ramach programu „Zwiększenie wykorzystania krajowego białka paszowego dla produkcji wysokiej jakości produktów zwierzęcych w warunkach zrównoważonego rozwoju”. Chodziło w nim przede wszystkim o to, by sprawdzić, jakie są szanse na zwiększenie arealu upraw roślin białkowych w Polsce po to, by jak najbardziej uniezależnić się od dostawców sruły sojowej spoza kraju. Jak wyjaśniał prof. dr hab. Wojciech Święcicki z Instytutu Genetyki Roślin Polskiej Akademii Nauk w Poznaniu nasz kraj importuje obecnie 2,2 mln ton sruły sojowej. Prognozy są takie, że produkcja zwierzęca w Polsce będzie wzrastać, a co idzie za tym, zwiększy się zapotrzebowanie na komponenty białkowe pasz. Dlatego trzeba poczynić wszelkie starania, by zamiast zwiększać dalszy import surowca głównie z USA czy Brazylii,

polskim hodowcom zwierząt zaoferować rodzime białko. Naukowcy podali, że nasz kraj jest w stanie rocznie wyprodukować 650 tys. ton białka (z nasion strączkowych, sruły rzepakowej i suszonych wywarów zbożowych), co zaspokoiliby potrzeby rynkowe w 50%.

Jednak, by było to możliwe, trzeba poczynić jeszcze wiele działań w zakresie popularyzacji nowych trendów w agrotechnice roślin strączkowych, o czym na spotkaniu mówił prof. dr hab. Jerzy Szukała z UP w Poznaniu. Trzeba też przekonać hodowców drobiu i trzody chlewnej do rodzimego białka. Ale, jak podkreślał prof. dr hab. Andrzej Rutkowski z UP w Poznaniu, nie chodzi tutaj tylko o to, by rolnicy uprawiali rośliny strączkowe i je bezpośrednio podawali tuczniakom. Zdaniem specjalisty do spraw żywienia korzystniejszym rozwiązaniem jest sprzedaż wyprodukowanych nasion łubinu czy grochu do przetwórci paszowej, która przygotowuje rolnikowi w pełni wartościowy - wysokobiałkowy koncentrat. To będzie możliwe tylko wtedy, gdy we współpracy z polskimi plantatorami strączkowych wejdą firmy paszowe. A one, póki co, nie są zainteresowane małymi partiami dostaw. W tym sektorze z kolei powinien zadziałać rząd, którego zadaniem byłoby stworzenie odpowiednich regulacji prawnych, nakładających na wytwórców paszowe obowiązki zakupu rodzimego białka.

Po stronie państwa, jak przekonywał kolejny prelegent - dr inż. Wojciech Mikulski z UP Poznań i Instytutu Genetyki Roślin Polskiej Akademii Nauk, powinno leżeć także wsparcie rolników uprawiających rośliny białkowe. Może to odbywać się w takiej formie, jaka obecnie funkcjonuje, a więc w ramach unijnych dopłat dodatkowych. Ważne jednak, by rolnik przed wysiewem miał informację, jaką dopłatę otrzyma. Obecny system naliczania dopłat, który polega na dzieleniu zaplanowanej kwoty przez ilość zasianych hektarów, sprzeczna na producentów ryzyko, co jak to miało miejsce w roku 2015 spowodowało obniżenie dopłat o 70% w stosunku do roku 2014. Z uwagi na to, że znaczna część obsianej powierzchni roślinami strączkowymi jest przyorywana, rozważany jest system dopłat do nasion sprzedanych na rynku.

Na samym końcu łańcucha czynników wpływających na sukces zwiększenia wykorzystania rodzimego białka roślinnego jest przekonanie konsumenta do tego, że mięso wyprodukowane z tuczniaka skarmianego polskim łubinem lub grochem jest smaczniejsze niż importowaną srułą sojową. Jak wykazały bowiem badania przeprowadzone przez prof. Rutkowskiego żywienie trzody paszami opartymi na białku krajowych roślin strączkowych poprawia opłacalność tuczu a uzyskane mięso ma lepsze właściwości smakowe.

\*Relacji z wykładów szukaj w kolejnych numerach „Wieści” oraz na [www.wiescirolnicze.pl](http://www.wiescirolnicze.pl)

## Prognoza pogody

- ważna sprawa

12°C



Niebagatelny wpływ na rozwój roślin mają czynniki atmosferyczne, m.in. minimalna temperatura gleby, a także opady deszczu, zachmurzenie i światło. Z tego też względu należy uważnie śledzić „Pogodę dla rolników”. Znajdziesz ją na portalu [wiescirolnicze.pl](http://wiescirolnicze.pl).

Na wstępie warto wyjaśnić, czym jest temperatura optymalna. - *To taka, w której rośliny najlepiej i najszybciej rosną. Jest ona różna dla poszczególnych gatunków roślin, a nawet odmian* - mówi Krzysztof Świerek, agronom z Wielkopolskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Poznaniu. Zaznacza, że istotna jest też temperatura minimalna gleby. - *Przy temperaturze gleby 2-3 stopnie wschodzą takie rośliny jak: zboża, groch, wyka, koniczyna oraz lucerna. Temperatura w granicach 6-7 stopni C wystarcza do wschodów: buraków, łubinu, gryki i Inu. Natomiast słonecznik i ziemniaki wschodzą w temperaturze 8-9 stopni C, a kukurydza, soja i proso wymagają temperatury gleby 10-11 stopni C* - mówi agronom. Zaznacza jednocześnie, że zdecydowanie wyższe temperatury do kiełkowania muszą mieć warzywa ciepłolubne: fasola, ogórek i pomidor - 13-16 stopni C.

Najistotniejszym czynnikiem klimatycznym, co podkreśla Krzysztof Świerek, jest światło. Jego obec-

ność dostarcza bowiem roślinom energii, potrzebnej dla przeprowadzenia podstawowego procesu życiowego - fotosyntezy.

Zachmurzenie - jest ono dość ważne przy wykonywaniu zabiegów ochrony roślin. - *Niektóre środki przy intensywnym nasłonecznieniu mogą mieć działanie fitotoksyczne, powodując uszkodzenia i deformacje roślin. Poza tym część preparatów traci swoją aktywność chemiczną przy zbyt dużym szczególnie intensywnym nasłonecznieniu - nazywanym fotodegradacją* - tłumaczy ekspert. Dodaje przy tym, że znaczenie ma także prędkość wiatru. - *Lekki wiatr wpływa korzystnie na rośliny. Ruch powietrza osusza powierzchnię liści, ogranicza infekcję oraz rozwój grzybów porażających rośliny* - tłumaczy Krzysztof Świerek.

Opady - kolejny ważny czynnik prognozy pogody. Zbyt mała ich ilość prowadzi do suszy, a tym samym obniżenia plonów i pogorszenia jakości plodów rolnych. (mp)

Szczegółową prognozę pogody dla rolników znajdziesz na

[wiescirolnicze.pl](http://wiescirolnicze.pl)

CENY SKUPU ŻYWCA WIEPRZOWEGO I WOŁOWEGO 31.03.2016 r. • Ceny za kg bez VAT

Table listing livestock prices across various Polish voivodeships (Powiat augustowski, powiat kaliski, etc.) with columns for animal type, weight, and price.

Dobrze wychowana jałówka

Prawidłowy odchów cieląt, a w późniejszym etapie jałówek, wpływa zasadniczo na wydajność życiową dorosłych krów.

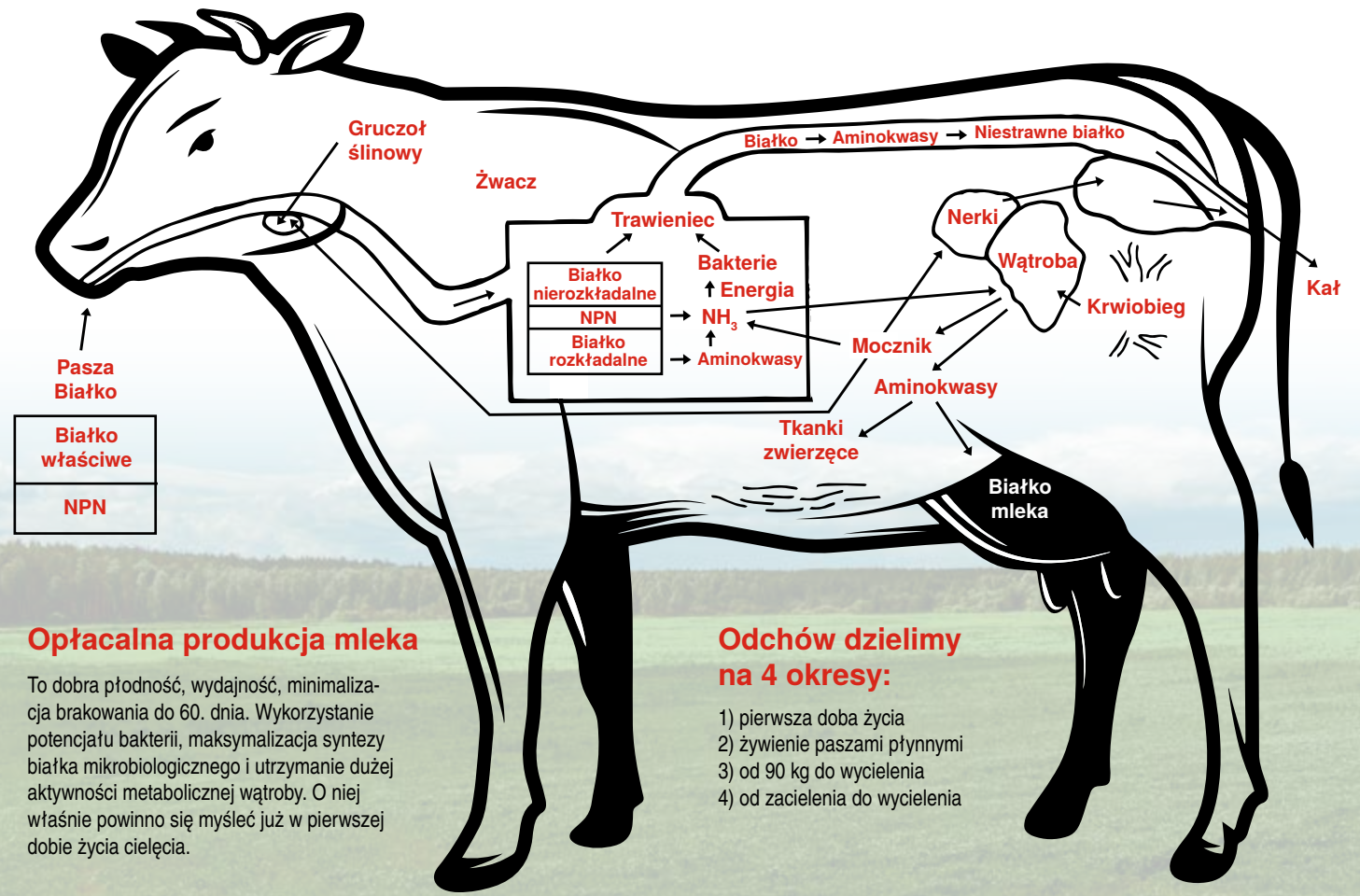
TEKST ■ Ksenia Pięta

Jeszcze do niedawna głównym celem odchowu cieląt było ograniczenie do minimum ich upadków. Teraz hodowcy wiedzą, jak sobie z tym problemem radzić, a za podstawową wartość biorą coś innego - odchów jałówek ma pozwolić nie tylko na uzyskanie odpowiedniej liczby zwierząt na remont stada, ale także na uzyskanie jak najwyższej wartości użytkowej, czyli krów, które będą wysokowydajne i długowieczne. Produkcja życiowa

jest najważniejszym elementem mówiącym o opłacalności produkcji. Obecnie w naszym kraju średnia wydajność krowy rasy HF wynosi 7.950 litrów mleka, a okres międzywycielenia wynosi trwa 435 dni. - Niestety, wiek pierwszego wycielenia jest zbyt późny. Długowieczność, czyli długość użytkowania krów - w porównaniu do 2014 roku - uległa skróceniu o 0,02 laktacji, niby jest to niewiele, ale nie ma dobrych tendencji - mówi dr Paweł Górka z Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie.

Cały cykl produkcyjny rozpoczyna się na tydzień przed wycieleniem. „Jakie cielę, taka krowa”. Wyniki badań z ostatnich lat potwierdzają, że tempo wzrostu i zdrowie cieląt w pierwszych tygodniach życia mają zasadniczy wpływ na ich przyszłą wydajność mleczną. Każda choroba cielęcia natomiast wydłuża okres jałowienia i oddala termin pierwszego krycia, a co za tym idzie - wycielenia. Wszystko to podraża koszty produkcji mleka. Jeśli takich przypadków w gospodarstwie będzie więcej, utrzymywanie krów może stać się

zupełnie nieopłacalne, zwłaszcza przy obecnych, niskich cenach mleka. W Polsce bardzo dużo eliminuje się pierwiastek (20-30%). Należy zwrócić uwagę, że wyguszenie terminu skutecznej inseminacji to większe prawdopodobieństwo brakowania nie tylko krów wieloródek, ale również pierwiastek. Czyli opóźnienie krycia jałówek to zdecydowanie większe prawdopodobieństwo brakowania. - Wydłużenie terminu skutecznej inseminacji to większe prawdopodobieństwo brakowania



Opłacalna produkcja mleka

To dobra płodność, wydajność, minimalizacja brakowania do 60. dnia. Wykorzystanie potencjału bakterii, maksymalizacja syntezy białka mikrobiologicznego i utrzymanie dużej aktywności metabolicznej wątroby. O niej właśnie powinno się myśleć już w pierwszej dobie życia cielęcia.

Odchów dzielimy na 4 okresy:

- 1) pierwsza doba życia
2) żywienie paszami płynnymi
3) od 90 kg do wycielenia
4) od zacielenia do wycielenia

wiescirolnicze.pl portal dla rolników

ZAWSZE aktualne ceny żywca



szuka takich buhajów, które wpłyną korzystnie na poprawę jakichś cech w stadzie, np. funkcjonalnych. Należy przeanalizować grupę byków, które noszą tego typu geny i wybrać dwa, trzy buhaje, a nie jednego, czyli pakiet. Dzięki temu ryzyko związane z tym, że któremuś z buhajów obniży się wycena, średnio w pakiecie się niweluje. Według badań naukowych, jeśli powtarzalność cechy pojedynczych osobników w grupie jest na poziomie 65%, to dla całej grupy wzrasta już do 75% - tłumaczy pracownica WCHiRZ. - Warto korzystać z nasienia od młodych byków, gdyż noszą one ze sobą potencjał genetyki - coś czego się nie da wycenić, to dostęp do młodszych genów - podkreśla Marta Czekalska.

### Buhaje genomowe to nie GMO

Wokół selekcji genomowej narosło wiele stereotypów. - Słyszymy często głosy, że GMO, żywność genomowa i buhaje genomowe to jedno i to samo. Jest to nieprawda, gdyż buhaje te zostają wycenione na podstawie własnego genomu. Nie są tu prowadzone żadne manipulacje genetyczne, a jedynie prowadzi się nowoczesną metodyką ocenę zwierząt opartą o znajomości genetyki. Pobierane zostaje DNA buhaja, które zostaje odizolowane z próbki, a informacja, która jest zawarta w DNA, a dokładnie układ nukleotydów, jest przeliczana za pomocą obliczeń matematycznych, na podstawie których szacuje się wartość hodowlaną - uściśla specjalistka.

Fot. JC DRAPIER - fotolia.com



### Powtarzalność oceny wartości hodowlanej buhajów w wycenie tradycyjnej oraz genomowej a wiek buhaja

Tradycyjna	Wiek buhaja (lata)	Genomowa
35% Indeks rodowodowy	0	Indeks rodowodowy 35%
35% Gromadzenia nasienia	1	Analiza genomu 65%
35% Testowanie buhaja	2	Sprzedaż nasienia 65%
35% Urodzenie się córek buhaja	3	Urodzenie się córek buhaja 65%
35% Zacielenie córek	4	Zacielenie córek 65%
85% Wyniki z kontroli użytkowości, sprzedaż nasienia buhaja	5	Wyniki z kontroli użytkowości 90%
99% Kolejne córki	>6	Kolejne córki 99%

Mitem jest również twierdzenie, że środowisko nie ma wpływu na daną sztukę. - Nawet najlepszy pod względem hodowlanym osobnik nie ujawni swojego potencjału genetycznego, jeśli nie zapewni mu się odpowiedniego środowiska - podkreśla Marta Czekalska. Przyznaje, że dużym problemem jest mniejsza dostępność nasienia od osobników poddanych selekcji genomowej. - Należy pamiętać, że buhaje genomowe mają mniejsze możliwości rozplodowe, dają zdecydowanie mniej nasienia. Wcześniej, gdy w katalogach do sprzedaży wchodziły buhaje dużo starsze, to były zapasy ich nasienia i one mogły go też więcej produkować. Dlatego postanowiliśmy w katalogach przy takich osobnikach umieścić ikonę mówiącą o dostępności ich nasienia, tak aby rolnicy mieli świadomość, że może zdarzyć się tak, że nasienia od danego byka nie będzie lub że trzeba będzie na nie czekać - przyznaje specjalistka. - Warto jeszcze zaznaczyć, że gorsza dostępność jest też wynikiem zdecydowanie większego zainteresowania tego typu nasieniem. Wychodząc temu naprzeciw, w naszym katalogu tego typu buhajów jest więcej niż selekcjonowanych tradycyjnie - dodaje Marta Czekalska.

### Dobre bo polskie

Wybierając buhaja warto decydować się na osobnika rodzimego, który posiada ocenę w polskim indeksie hodowlanym PF. - Pamiętajmy, że ten indeks dostosowany jest do wymogów, zapotrzebowania, jakie zgłaszają na dane cechy polscy hodowcy. Uwzględnia on główne cele hodowlane, poziom hodowlany populacji oraz sytuację bieżącą na rynku mleka. Buhaje te najlepiej sprawdzają się w naszym środowisku. Nasienie importowane, mimo iż może mieć najwyższy indeks hodowlany w swoim kraju, u nas może się w ogóle nie sprawdzić, gdyż każdy kraj ma inne problemy i na co inne środowisko - zaznacza pracownica WCHiRZ w Poznaniu. - Ocena genomowa oparta jest na referencyjnej bazie polskiej, tę która jest potrzebna do oceny wartości buhaja na podstawie genomu. Uwzględnia ona warunki panujące w polskim środowisku hodowlanym, gdyż baza referencyjna powstała na podstawie tradycyjnej wyceny hodowlanej byków, na podstawie cech córek, ich wydajnościach, tych córek, które żyją w polskich oborach - dodaje Marta Czekalska. ■

Ruja (estrus) jest najważniejszą fazą cyklu płciowego u wszystkich samic. To okres zmian fizjologicznych i morfologicznych, jakie zachodzą w układzie rozrodczym między jednym a drugim jajczkowaniem. - Wystąpienie, prawidłowy przebieg oraz rozpoznanie rui mają bardzo duży wpływ na płodność i właściwe wskaźniki rozrodu w stadzie. Wraz ze wzrostem ilości zwierząt w stadzie pojawiają się coraz więcej problemów, które zmuszają hodowcę do poświęcania im czasu i energii. Dlatego też powstają nowoczesne metody, z myślą o tym, aby jak najbardziej ten czas oszczędzić - wyjaśnia Grzegorz Balicki, lekarz weterynarii prywatnej praktyki w Gołuchowie i Choczcu (powiat pleszewski).

Jedną z takich metod są mierniki ruchu. To elektroniczne urządzenia służące do wykrywania rui. Mierniki monitorują aktywność krów. - Zdrowe krowy w czasie rui zwiększają swoją aktywność ruchową 3-4 krotnie. Urządzenia mogą być zakładane na nogi (wtedy nazywamy je pedometrem) lub szyje (aktywometry). Rejestrują one aktywność ruchową krów w obrozie - krowy o wzmożonej aktywności, np. na podstawie ilości kroków, są oznaczane jako krowy w rui - tłumaczy. Dodaje, że połączenie obserwacji wizualnej z zastosowaniem urządzenia to skuteczne i dokładne metody wykrywania rui. Można też zamontować kamery, dzięki którym prowadzimy zapis i analizę zachowań zwierząt. - Wymaga to ciągłej i rzetelnej analizy aktywności krów - mówi lekarz weterynarii. Warto też zastosować pojemniki lub paski z farbą, które przymocujemy

# USG albo mierniki do wykrywania rui

Wystąpienie, prawidłowy przebieg oraz rozpoznanie rui mają bardzo duży wpływ na płodność.

TEKST ■ Anetta Przespolewska



Grzegorz Balicki informacji udziela pod nr telefonów: 660 269 595 lub 662 061 858.

do grzbietu przed nasadą ogona. - Krowa będąca w rui, obskakując inne zwierzęta, barwi sobie okolice szyi oraz mostka - zaznacza.

Hodowca może dokonać też pomiaru oporu elektrycznego śluzu, rejestruje zmiany oporności elektrycznej śluzu pochwowego. Wtedy jest możliwość ustalenia symptomów, które sygnalizują zbliżanie się owu-

lacji. Inna metoda określania rui dokonuje się poprzez zwierzęta, które są poddane wazektomii, czyli przecięciu nasieniowodu lub nasieniowodów. Takie sztuczki wyeliminowane z produkcji obskakują krowy w rui i w ten sposób ułatwiają ich identyfikację. Kolejna metoda to pomiar stężenia progesteronu. Wykonuje się to z surowicy krwi lub mleka w okolicach spodziewanego terminu wystąpienia rui. Coraz częściej do wykrywania rui wykorzystywane jest badanie USG. - Podczas badania aparatem USG określamy czynne twory jajnika - zaznacza Grzegorz Balicki.

Producentem elektronicznego wykrywacza rui jest firma Dramiński S.A. z Olsztyna. Urządzenie to pozwala m.in. na optymalne ustalenie terminu krycia samic o nietypowym przebiegu rui, umożliwia wykrycie rui cichej, bezobjawowej, a także podnosi skuteczność unasieniania samic. Elektroniczny wykrywacz rui można kupić już za 690 zł

netto. Jest łatwy do czyszczenia i dezynfekcji, a wodoodporna obudowa zapobiega przedostaniu się wilgoci do wnętrza, chroniąc elektronikę. Jak działa takie urządzenie? - Rejestrując zmiany oporności elektrycznej śluzu pochwowego, hodowca ma możliwość ustalenia symptomów, które sygnalizują zbliżanie się owulacji. Wykrywacz rui poza określaniem najlepszego czasu krycia może służyć również do potwierdzania wczesnej ciąży (od 19. do 23. dnia po pokryciu). W przypadku, kiedy samica nie jest ciężarna, aparat pozwala wykryć kolejną ruję występującą w tych dniach. Wykonywanie pomiarów jest proste i polega na wsunięciu sondy zakończonej dwiema elektrodami do pochwy zwierzęcia i odczytaniu wyniku. Aby wykryć ruję i wczesną ciążę, należy wykonywać w początkowej fazie jeden, a po zaobserwowaniu spadku oporności elektrycznej śluzu pochwowego co najmniej dwa pomiary dziennie przez kilka kolejnych dni - poleca Sławomir Cudnoch z firmy Dramiński. ■

— R E K L A M A —

## MŁÓTO BROWARNIANE

(mokre i suszone niegranulowane)

- dowóz do klienta
- cena uzależniona od miejsca dostawy
- możliwość całorocznej współpracy

### ZAPRASZAM

**TRANSMIG Usługi Przewozowe**

Rataj Piotr  
Łąkowa 33, 63-700 Krotoszyn  
Tel: 603-748-165, 665-453-697, 65/572-19-96  
www.transmig.pl

## GWARANCJA DOBREJ WSPÓŁPRACY

— R E K L A M A —

# NAJLEPSI HODOWCY na podium

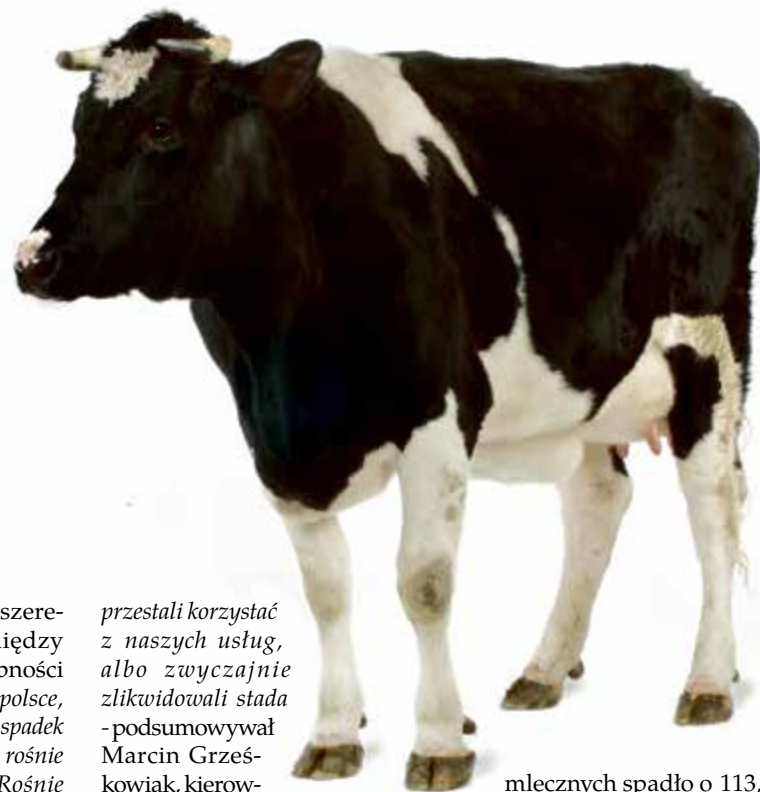
TEKST ■ Magdalena Teodorczyk

Polska Federacja Hodowców Bydła i Producentów Mleka podsumowała miniony rok hodowlany. Na podstawie danych zebranych w ciągu 2015 roku od rolników i firm, których stada są objęte oceną wartości użytkowej bydła prowadzonej przez PFHBiPM, ustalono m.in. ranking najlepszych hodowców. Uroczyste podsumowanie dla Wielkopolski odbyło się w Kobiernie, w powiecie krotoszyńskim. W jego trakcie oprócz wręczenia pucharów i nagród

przedstawiono analizę szeregu ocenianych cech, między innymi zmiany w liczebności stad. - Zarówno w Wielkopolsce, jak i w Polsce wyraźny jest spadek liczby obór ocenianych lecz rośnie również przeciętna wielkość ocenianego stada. W Wielkopolsce jest to średnio 42,5 sztuki w stadzie i jest to o 3 sztuki więcej niż w zeszłym roku. (...) Martwi nas, że o 116 zmniejszyła się liczba ocenianych obór z przedziału wielkości do 20 sztuk, 47 zwiększyło swoją obsadę i znalazło się w przedziale od 20 do 50, jednak pozostali albo

przestali korzystać z naszych usług, albo zwyczajnie zlikwidowali stada - podsumowywał Marcin Grześkowiak, kierownik biura dyrektora Regionu Oceny Poznań. Proces redukcji uwidaczniają również dane GUS z grudnia 2015 r, które mówią, iż pogłowie krów w Polsce zmniejszyło się w porównaniu z grudniem 2014 r. o 100,2 tys. sztuk (tj. o 4,2%) do poziomu 2.302,8 tys. sztuk, w tym pogłowie krów

mlecznych spadło o 113,7 tys. sztuk (czyli o 5,1%) do poziomu 2.134,1 tys. sztuk. - Mimo niekorzystnego dla hodowli roku zauważalny jest wzrost wydajności mleka o średnio 155 kg i za rok 2015 w Wielkopolsce wynosi średnio 8.458 kg - zaznacza specjalista z PFHBiPM. A oto ranking najlepszych w Wielkopolsce.



## W stadach do 20 krów

Hodowca	Miejscowość	Przeciętna liczba krów	Wydajność w kg mleka
Bronisław Koncewicz	Długoleka	16,2	11560
Dariusz Walczak	Gorzupia	10,4	11148
Zenon Pazoła	Długoleka	16,2	11047



Najlepsi hodowcy w kategorii stado do 20 sztuk: Bronisław Koncewicz (również IV miejsce w Polsce), Dariusz Walczak, Zenon Pazoła

## W stadach 20,1-50 krów

Hodowca	Miejscowość	Przeciętna liczba krów	Wydajność w kg mleka
Elżbieta Mazurek	Ostrowudki	24,7	15059
Janusz Pietrzak	Łubowo	33,9	13719
Artur Marek Klupś	Pępowo	40,1	12105



Najlepsi hodowcy w kategorii stado od 20,1 do 50 sztuk: Elżbieta Mazurek (również I miejsce w Polsce), Janusz Pietrzak oraz Artur i Marek Klupś

## W stadach 50,1-150 krów

Hodowca	Miejscowość	Przeciętna liczba krów	Wydajność w kg mleka
Robert Neneman	Welnica	80,2	14356
Andrzej Stróżyński	Kromolice	85,9	12504
Maciej Pohl	Krotoszyn	114	12310



Najlepsi hodowcy w kategorii stado od 50,1 do 150 sztuk: Robert Neneman (również I miejsce w Polsce), Andrzej Stróżyński, Maciej Pohl

## W stadach 150,1-300 krów

Hodowca	Miejscowość	Przeciętna liczba krów	Wydajność w kg mleka
Działpol Sp. z o.o.	Działyń	247,9	12527
Anna i Andrzej Jaworowicz	Godziatków	268,8	12192
Jan Kamiński	Kiedrowo	195,7	11477



Najlepsi hodowcy, firmy w kategorii stado od 150,1 do 300 sztuk: Działpol Sp. z o.o. (oraz II miejsce w Polsce), Anna i Andrzej Jaworowicz (III w miejsce w Polsce), Jan Kamiński

## W stadach 300,1-500 krów

Hodowca	Miejscowość	Przeciętna liczba krów	Wydajność w kg mleka
HZZ „Żołędnicza” Sp. z o.o.	Zakrzewo	423	12603
HZZ „Żołędnicza” Sp. z o.o.	Kawcze	333,2	12322
PP-H „Agropol” Sp. z o.o.	Sokołowo	355,5	11933

Najlepsi hodowcy, firmy w kategorii stado od 300,1 do 500 sztuk: HZZ „Żołędnicza” Zakrzewo Sp. z o.o. (III miejsce w Polsce), HZZ „Żołędnicza” Sp. z o.o. Kawcze, PP-H „Agropol” Sp. z o.o.

## W stadach 500,1 - 1.000 krów

Hodowca	Miejscowość	Przeciętna liczba krów	Wydajność w kg mleka
RKS Bądecz Sp. z o.o.	Czajcze-Ferma	748,5	11628
OHZ „Garzyn” Sp. z o.o.	Górzno	566,3	11398
KR-P „Manieczki” Sp. z o.o.	Chaławy	512,4	11328

Najlepsi hodowcy, firmy w kategorii stado od 500,1 do 1000 sztuk: RKS Bądecz, OHZ „Garzyn” Sp. z o.o., KR-P „Manieczki” Sp. z o.o.

## W stadach powyżej 1000 krów

Hodowca	Miejscowość	Przeciętna liczba krów	Wydajność w kg mleka
Sano-NŻ Sp. z o.o.	Lubiń	1262,2	12778
Tadeusz Lisiecki	Czechnów	1093,4	11250
Paul - Pon Polska Sp. z o.o.	Topola	1175,3	10360



Najlepsi hodowcy, firmy w kategorii stado powyżej 1000 sztuk: Sano-NŻ Sp. z o.o. (II miejsce w Polsce), Tadeusz Lisiecki, Paul - Pon Polska Sp. z o.o.

— REKLAMA —

**Stawiam na ocenę**

**Zyskuję:**

- \* Poprawę wydajności i jakości mleka
- \* Większy zysk ekonomiczny
- \* Profesjonalne doradztwo z zakresu hodowli i żywienia
- \* Monitoring zdrowotności stada

**MÓJ ZYSK 1 900 kg\***

PFHBiPM Polska Federacja Hodowców Bydła i Producentów Mleka  
ul. Żuronia 22, 00-515 Warszawa  
tel. 22 582 33 43 / fax 22 582 33 44  
pfbh@pfbh.pl | www.pfbh.pl



# Wygrodzenia i przegrody w oborach

Zastosowanie konkretnych wygrodzeń jest uzależnione od systemu utrzymania, a także wagi zwierząt i rodzaju produkcji.

Przegrody w budynkach inwentarskich mają nie tylko utrzymywać grupy zwierząt, ale i stanowić część środowiska bytowego zwierząt. Dlatego powinny być dla nich w pełni bezpieczne, a co za tym idzie - pozbawione ostrych elementów oraz wykonane z nietoksycznych i trwałych materia-

łów. Przegrody produkuje się ze stali pokrytej warstwą cynku. Można także zdecydować się na lakierowanie. - O cynk jednakże dobrze sprawdza się w trudnych warunkach, a takie panują w oborze. Jeśli jednak jest nalożony w nieodpowiedni sposób, stal może po kilku latach przegnieć. Nakłada się go ogniowo na grubość około 150 mikronów. Ważne, aby zastosowana rura była pokryta

ocynkiem zarówno od wewnątrz, jak i od zewnątrz - tłumaczy Włodzimierz Kodym z firmy Kod-met z Miedzna.

Wygrodzenia buduje się na wysokość 1,50 - 1,60 m, w zależności od typu obory. Najwyższe są w bezuwiazowym systemie utrzymania, zwłaszcza jeśli zwierzęta stoją na głębokiej ściółce. Na dole natomiast jest prześwit.

- Każdy rolnik, nauczony swoimi doświadczeniami, ma swoje wizje wygrodzeń, do których musimy się dopasować. Mówi nam, czego oczekuje, a my przedstawiamy różne wzory i inne realizacje. Razem dopasowujemy odpowiednie elementy - tłumaczy Włodzimierz Kodym. Rodzaj przegród dostosowuje się do zwierząt. W zależności od tego, czy utrzymywana jest młodzię,

TEKST ■ Ksenia Pięta

## WYMAGANIA DOTYCZĄCE PRZEGRÓD TECHNOLOGICZNYCH, CIĄGÓW I OTWORÓW KOMUNIKACYJNYCH

Przegrody technologiczne to: drabiny paszowe wiązania, przegrody stanowisk oraz wszelkiego rodzaju wygrodzenia w oborach. Muszą być dostosowane do odpowiedniej kategorii zwierząt pod względem wysokości, prześwitów, wytrzymałości itp., aby spełniły swoją rolę.

### WAŻNIEJSZE WYMIARY SĄ NASTĘPUJĄCE:

- ▶ Wysokość drabin paszowych: krowy i cielęta (od poziomu stanowiska) - 110-120 cm, jałówki i młode bydło opasowe - 130 cm
- ▶ Wysokość przegród między stanowiskami - 90-100 cm
- ▶ Wysokość krawędzi żłobu (wymiar w dolnych granicach dotyczą zwierząt młodszych): przy stanowiskach krótkich (od poziomu stanowiska) 22-30 cm, przy systemie wolnostanowiskowym (od strony zwierząt) 40-55 cm
- ▶ Poziom dna żłobu: ponad poziom stanowiska przy stanowiskach krótkich 8-10 cm, ponad poziom korytarza przy systemie wolnostanowiskowym 20-30 cm
- ▶ Wysokość przegród kopców grupowych przy utrzymaniu: cieląt 110-120 cm, jałówek i młodego bydła opasowego - 130 cm

**KOD-MET**  
tel. 600 659 914, firma.kod-met@wp.pl  
ul. Ogrodowa 18A, 07-106 Miedzna (woj. mazowieckie)

**PRODUCENT BEZPIECZNYCH URZĄDZEŃ DO HODOWLI ZWIERZĄT W BUDYNKACH INWENTARSKICH**

MOŻLIWOŚĆ TANIEGO TRANSPORTU!

[www.kod-met.pl](http://www.kod-met.pl)  
Wejź i zobacz naszą ofertę!

**SUROWCE WTÓRNE KOR-MAR** skup - sprzedaż - transport

WYSTAWIAMY KARTĘ PRZEKAZANIA ODPADU

**Zbieramy:**  
folie różnego rodzaju, makulaturę, butelki pet, bańki plastikowe, bandówki, worki, skrzynki, big bag, metale kolorowe.

**KONTAKT:**  
Boguszyń, ul. Kasztanowa 9A, 63-041 Chocicza  
Plac składowy: e-mail: kor-mar1@wp.pl, tel. 608 143 786

**Stachura beton**  
Rok założenia 1963

Stachura Michał  
63-708 Rozdrażew, ul. Parkowa 4  
Tel./fax 62 722-11-64  
Kom. 601-252-647, 603-603-972

**Beton Towarowy**

- żelbetonowe płyty oporowe silosowe o wymiarach: 220x110x70 cm, 150x110x70 cm posadzki przemysłowe
- płyty obornikowe i zbiorniki na gnojownicę
- płyty drogowe (300x150x15cm)
- bloczki M-6
- inne wyroby z betonu
- układanie kostki brukowej
- produkcja i układanie trylinki z wibroprasy
- kompleksowe wykonywanie fundamentów, ław fundamentowych, posadzek oraz stropów w budynkach mieszkalnych, gospodarczych i przemysłowych

[www.stachura-beton.pl](http://www.stachura-beton.pl)

**HURTOWA SPRZEDAŻ PALIW**

**Oleoman**

kom. 501 078 706 tel. 62 734 30 92

# PASOŻYTY, które szkodzą świniom

Zwierzęta zarażone świerzmem lub wszami słabiej przybierają na wadze, mimo że spożywają więcej pokarmu. - *Przy dużej inwazji może chodzić nawet o 40 kg paszy więcej na jednego tuczniaka* - uważa lekarz weterynarii.

TEKST ■ Anetta Przespolewska

Świerzb i wszawica to choroby trzody chlewnej związane z układem skórny. Ta pierwsza dolegliwość spotykana jest niemalże w każdej chlewni drobno- i średniotowarowej. - Świerzbowiec świński żyje w wydrążonych korytarzach powłok skórnych. Często wywołuje reakcje alergiczne - tłumaczy Paweł Wasiak, lekarz weterynarii prywatnej praktyki w Grębowie (powiat krotoszyński). Jego cykl rozwoju trwa mniej więcej od 14 do 16 dni. - Z jajeczka, które zostaje wydalone przez samicę wykluwa się nimfa, która rozwija się w postać dorosłą. Świerzbowiec najczęściej występuje na skórze głowy, w okolicy uszu, wewnętrznej strony ud i przednich nóg - wymienia lekarz weterynarii. Podstawowy objaw kliniczny to świąd. Skóra jest zaczerwieniona, a w miarę rozwoju robi się grubsza. Następnie staje się ona sucha

i łuszczy się. - Świnia zawsze się ociera, ale jeśli to zjawisko jest częste i osobników w kojcu jest dużo, to można podejrzewać wystąpienie świerzbu - mówi.

Zarażenie świerzbowcem następuje przez bezpośredni kontakt zwierząt zdrowych z chorymi. Mogą też być zarażenia pośrednie, czyli poprzez narzędzie czy nawet dłonie. - Dość częstym wektorem jest knur, który przenosi pasożyta z maciory na maciore. Jeżeli chodzi o prosięta, to one zarażają się od loch - wyjaśnia specjalista. Zwierzęta zarażone świerzmem słabiej przybierają na wadze, mimo że spożywają więcej pokarmu. - Przy dużej inwazji może chodzić nawet o 40 kg paszy więcej na jednego tuczniaka - uważa. Dodaje, że świnie stają się również agresywne i może nawet dochodzić do kanibalizmu. Świerzbowiec wpływa też na rozwój innych chorób: nadmiernego rozwoju tkanki skórnej oraz miejscowego zapalenia skóry.

Chorobę tę leczymy podając odpowiednie preparaty w postaci: zastrzyków, oprysków, płynu, składników do paszy. - Jeżeli chodzi o profilaktykę, to jeśli uważamy, że nasze stado jest czyste, to każda nowa sztuka powinna przejść trzytygodniową kwarantannę, a w tym czasie należy ją odrobaczyć - radzi Paweł Wasiak.

Z kolei maciorem na 7-14 dni przed wyproszeniem warto podać np. doramektynę lub iwermektynę. Ten lek można też dać warchlakom przed wprowadzeniem na tuczarnię oraz knurom co pięć miesięcy. - Jeżeli chcemy podjąć walkę całkowitą, to należy w całym stadzie przeprowadzić odświeżanie i zabieg ponowić

po 14 dniach - tłumaczy Paweł Wasiak.

Wszawica to druga choroba skóry, która często pojawia się w stadach trzody chlewnej. Wywołuje ją brązowa wesz wielkości 5 mm, która jest bardzo łatwo rozpoznawalna na skórze. - Jajko potrzebuje około 25 dni do przetworzenia się w osobnika. Cykl życiowy trwa 30 dni. Głównym żywicielem jest świnia. Wesz może przetrwać na skórze człowieka, ale go nie atakuje - twierdzi specjalista. Dodaje, że inwazja wszy może nawet doprowadzić do anemii zwierząt, gdyż żywią się one krwią. Leczenie i zapobieganie tak, jak w przypadku świerzbu. ■



Na pytania czytelników odpowiada **lek. wet. Paweł Wasiak**.  
Dyżur telefoniczny pełni w każdy czwartek od godz. 20.00 pod numerem telefonu 663-442-819



Maszyny i Części  
**AGROSERWIS**  
Romanów 25, 63-700 Krotoszyn  
biuro@agro-serwis.info, tel. 62 721 01 36  
AUTORYZOWANY DEALER

**LELY**  
Nowość!  
**Lely Welger RP160V**  
Uniwersalna, zmiennokomorowa prasa belująca nowej generacji  
785-666-056  
www.agro-serwis.info

LEMKEN BEDNAR MERLO GASPARDO  
KUHN PRO-OMEGA MCCORMICK Agro-Tak BELARUS

**Ubojnia Gola**  
UBOJNIA BYDŁA W GOLI  
OFERUJEMY SKUP BYDŁA RZEŻNEGO  
PROWADZIMY UBÓJ Z KONIECZNOŚCI NA TERENIE GOSPODARSTWA  
tel. do biura: 65 572 50 07  
tel. 601 066 439, tel. 605 992 812  
ZAPRASZAMY DO WSPÓŁPRACY!

**TECHNIK**  
SKUP BYDŁA  
SPRZEDAŻ CIELĄT  
SZYBKI ODBIÓR BYDŁA  
MOŻLIWOŚĆ KREDYTOWANIA ZAKUPU  
Zadzwoń!  
508 223 035 lub 601 450 997  
CIEŁĘTA TYLKO Z POLSKICH HODOWLI

## PERFEKCYJNY DUET

NOWA seria 6M

Prasa zwijająca serii 800 z gwarancją na 24 miesiące



Przetestuj maszyny podczas Dni Otwartych u Dealerów John Deere. Sprawdź termin wysyłając SMS\* ze swoim kodem pocztowym oraz dopiskiem „WR” pod nr tel. 604 559 559 lub odwiedź nas podczas wystawy Agrotech w Kielcach.

\*Opłata za SMS zgodna z taryfą Twojego operatora.

**JOHN DEERE**



# Na tuczarnię z „Modernizacji” nawet 500 tys. zł

Czy rolnik może wybudować tuczarnię w ramach programu unijnego „Modernizacja gospodarstw rolnych”?

Od 31 marca do 29 kwietnia przyjmowane są wnioski na „Modernizację gospodarstw rolnych”. Beneficjenci mogą ubiegać się o wsparcie na wszystkie obszary programu, a więc zarówno na rozwój produkcji prosiąt - obszar A, mleka krowiego - obszar B, bydła mięsnego - obszar C oraz inwestycje związane z racjonalizacją technologii produkcji - obszar D. Wielu rolników zastawia się, czy program zakłada także realizację takiego przedsięwzięcia, jak budowa tuczarni?

Jak wyjaśnia Adam Woźniczak z Agrainvestu - jak najbardziej. - Budowa tuczarni może być przedmiotem inwestycji w ramach „Modernizacji Gospodarstw Rolnych” w ramach obszaru D.



Jeśli chodzi o kryteria dostępu, to są one standardowe, czyli wielkość gospodarstwa powyżej 10 tys. SO (euro) i nie więcej niż 200 tys. SO (euro) oraz nie więcej niż 300 ha powierzchni gospodarstwa - tłumaczy Woźniczak. Jak zapewnia doradca klienta, w ramach tego obszaru wnioskodawcy mogą ująć zakres inwestycji na wiele sposobów, np. 200 tys. zł dotacji przeznaczyć na sprzęt rolniczy bądź wyposażenie, 100 tys. zł na magazyn paszowy i 200 tys. zł na samą tuczarnię. - Można też rozdysponować je w innych proporcjach (nawet 500 tys. zł dotacji przeznaczyć na tuczarnię), przy czym, jeśli ktoś chciałby połączyć inwestycję budowlaną z zakupem maszyn - na maszyny nie otrzyma więcej niż 200 tys. zł dotacji - zaznacza specjalista z Agrainvestu. (doti)

Fot. Kadamy - Fotolia.com

**SPRZEDAŻ MASZYN NOWYCH I UŻYWANYCH**

**AgroPlus GRZEŠKOWIAK**  
www.agroplus.com.pl

CZĘŚCI ZAMIENNE, FELGI, OPONY, SMARY I OLEJE  
PROFESJONALNY SERWIS CIĄGNIKÓW ROLNICZYCH

**HORSCH**  
**Samsont**  
**steudmann**

Chromiec 50, 63-040 Nowe Miasto (woj. wielkopolskie)  
tel.: 61 278-51-89, fax: 61 669-03-84, kom. 605-666-139

**SCHMIDT** | **APS** | **www.schmidtmachinery.com**  
**www.apsmachines.pl**  
tel.: 861 206 316

**Ładowarki i części do ładowarek**

**CZEKAŁA**

**Niezawodne wagi elektroniczne**

- produkcja
- certyfikacja
- legalizacja wag
- serwis gwarancyjny i pogwarancyjny
- frezowanie i toczenie CNC
- projektowanie CAD/CAM

**www.wagi-czekala.pl**  
LESZNO  
ul. Sosnowa 55  
/65/ 529-67-33  
606-837-294  
604-414-557

- wagi samochodowe do 60T
- wagi inwentarzowe
- wagi pod mieszanki

**AGROTECHNIKA**  
**PAWEŁ OWCZAREK**

Profesjonalna pielęgnacja użytków zielonych

- podsiew łąk
- nasiona traw
- nasiona zbóż i kukurydzy
- wapno granulowane

**tel. 608-159-646**  
USŁUGI DO 100 KM OD KALISZA

**FOLIA do SIANOKISZONKI**

wysokość - 50 cm  
długość - 1800 m  
grubość - 0,025 cm

**185 zł netto**

Kontakt:  
**RATAJCZAK TOMASZ**  
513 020 776

AGRO-HORTECH Sp. z o.o.  
ul. Sportowa 10C  
63-012 Dominowo  
e-mail: info@agro-hortech.com

**AGRO-HORTECH**

- Diagnostyka komputerowa
- Naprawy ciągników rolniczych
- Remonty silników i układów napędowych
- Części zamienne - sklep na miejscu
- Elektromechanika

KONTAKT  
SPRZEDAŻ MASZYN **782 993 393**  
SPRZEDAŻ CZĘŚCI ZAMIENNYCH, SERWIS **505 450 613**

**PROFESJONALNE MASZYNY I LINIE DO WARZYW**

- glebogryzarki
- sadzarki kombajny
- myjnie
- sortowniki i inne maszyny

**www.agro-hortech.com**

**TOWAR DOWOZIMY**

**RATBET**

**ŚRODKI DO PRODUKCJI ROLNEJ:**

- kwalifikowany materiał siewny
- śruta sojowa i rzepakowa
- wysłodki buraczane
- kukurydza sucha
- pszenmix
- otręby żytnie i pszenne
- folie, siatki, sznurki rolnicze
- młóto browarniane mokre i suche
- cement, wapno
- stal i wyroby hutnicze
- kruszywo drogowe i budowlane
- usługi przewozowe wywrotkami

ul. Gostyńska 20 **tel. 65 572 19 96**  
63-860 Pogorzela (były Zakład PZZ) **665 453 697**

**SPÓŁDZIELNIA KÓŁEK ROLNICZYCH W GOLINIE**  
Golina ul. Wolności 51 (62) 740-40-32

**Prowadzi szeroki asortyment środków do produkcji rolnej:**

- Pasze i koncentraty firm PROVIMI
- nawozy azotowe (RSM!) i wieloskładnikowe
- zboża paszowe (skup - sprzedaż), materiał siewny
- suszenie zbóż i kukurydzy, magazynowanie
- środki ochrony roślin
- części zamienne do ciągników i maszyn rolniczych
- opał: węgiel, miał, orzech
- dodatki paszowe - efektywne Mikroorganizmy EM
- usługi rolnicze
- STACJA KONTROLI OPRYSKIWACZY (przebiegi i naprawa opryskiwaczy z dojazdem do klienta)

**SKUP TRZODY CHLEWNEJ I BYDŁA**  
najlepsze ceny | szybka płatność

**NASZ SKR TWOJĄ FIRMA!**





startery i preparaty mlekopochodne, które wabią prosięta, zachęcając do pobrania. - *Młode oklejają tarczki ryjowe szukając i smakując paszę. Później bardzo chętnie ją pobierają. Będzie musiała w pełni zastąpić mleko matki po 21. dniu* - wyjaśnia Paweł Wierzba. Hodowca zaznacza, że przy intensywnym przyroście warto podawać preparaty żelazowe. Pierwszy raz w 2. - 3. dniu w formie iniekcji, później w zależności od kondycji prosiąt preparaty dobiera lekarz weterynarii.



Fot. OHZ Garzyn

### Zdrowa loszka - zdrowe prosię

Jeśli chcemy mieć zdrowe prosięta, musimy bacznie obserwować także karmiącą je loszkę. I co ważne, nadal trzeba cały czas obserwować loszkę karmiącą. Oczywiście wydaje się, że jej stan zdrowia odbija się na kondycji młodych. Jednak łatwo o tym zapomnieć. Zwłaszcza widać to w przypadku pojawiających się biegunk u prosiąt. Hodowcy próbują łagodzić skutki, podając młodym leki, a nie zajmują się przyczyną. Leży ona często po stronie lochy. Możemy mieć do czynienia z tzw. zespołem MMA, tj. zapa-

leniem wymienia, zapaleniem macy i bezmlecznością.

### Zapobiec zawałom mlecznym

Loszkom karmiącym w chlewni w Brylewie zadawana jest pasza w ilości 2,5 kg na potrzeby bytowe plus zbilansowana dawka w zależności od liczebności miotu prosiąt. Lochy w laktacji kar-

mione są co 6 godzin. Dzięki temu, że pokarm jest cyklicznie podawany i nie ma większych przerw czasowych ani zbyt dużego podania tej paszy jednorazowo, zapobiega się tzw. zawałom mlecznym. Po podaniu paszy loszka produkuje bardzo dużo mleka, które może być niespożytkowane przez prosięta, a może doprowadzić do zapaleń wymienia. Loszki w chlewni należącej

do OHZ Garzyn produkują mleko równomiernie. Paszę otrzymują o godz. 6.00, 12.00, 18.00, ale też 24.00. Konsekwencja daje jednak efekt.

### Koryto według opracowanego projektu

Prosięta w Brylewie są odsadzone od matki po 21 dniach, ale muszą też osiągnąć odpowiednią wagę. Przechodzą wtedy do wychowalni. Tam dla warchlaków zamontowano koryta, które powstało według własnego projektu hodowców. - *Jest to pomysł lekarza weterynarii Piotra Mańki i zootechnika fermi Jacka Biedrzyńskiego. Koryta dostosowywali do potrzeb zwierząt. Zmieniali prototypy, obserwowali zachowania zwierząt przy pobieraniu paszy. Uparli się, że opracują bardziej ergonomiczne, niż te zaproponowane przez firmy oferujące wyposażenie chlewni. Rzeczywiście warchlaki mają łatwy dostęp do paszy, chętnie ją pobierają i nie ma miejsc, gdzie pasza zalega* - mówi Paweł Wierzba.

— REKLAMA —

**ARMASZ**  
ARKADIUSZ LECIEJEWSKI

☎ 723 179 158  
☎ 609 582 622  
☎ 724 876 222

[www.arnasz.pl](http://www.arnasz.pl), [biuro@arnasz.pl](mailto:biuro@arnasz.pl)  
**63-920 Pakosław, ul. Rolnicza 14**

- agregaty uprawowo-siewne
- agregaty ścierniskowe
- agregaty talerzowe
- głębosze
- siewniki poplonu
- rozsiewacze nawozu
- wały posiewne

**GWARANCJA 24 M-CE • RATY • TRANSPORT**

**POMPO-MIJSERY** podrzutowe

**AGREGATY PRĄDOTWÓRCZE** WOM - ENERGY Włochy 16-85 kVA

**MLYNY DO KUKURYDZY** na CCM Gruber

**KARCHEX**

nowe i używane myłki ciśnieniowe SERWIS, GWARANCJA, OSPRZĘT **RATY !!!**

Tel. 606-211-056, 507-158-699  
Dziadkowo 5B, 56-330 Cieszków

63-330 Dobrzyca, ul. Klonów 15 **PPHU AGRO mix**  
tel. 62 741-33-76  
kom. 509-908-275  
[agromix@dobrzyca.net](mailto:agromix@dobrzyca.net)

**CZĘŚCI DO CIĄGNIKÓW I MASZYN**

• opony • oleje • łożyska • akumulatory • paski • szyby do zachodnich ciągników

**ORYGINALNE OLEJE DO JOHN DEERE**  
Folie do sianokiszonek | Siatka

• Rotacyjne • Opryskiwacze

**Castrol** **Mobil** **Shell** **Elf** **Kverneland**  
**JOHN DEERE** **CLAAS** **Milas** **CASE IH**

Sprowadzamy części do maszyn zachodnich

**FOODWORKS poland**

OSI POLAND FOODWORKS należy do amerykańskiego koncernu OSI GROUP, obecnego na światowych rynkach mięsnych od ponad 100 lat.

Jesteśmy jednym z największych zakładów produkujących wołowinę w Polsce. W ubiegłym roku zapotrzebowanie produkcyjne przekroczyło 70 tysięcy sztuk bydła.

**Przystąp do programu „SFS - Standard Hodowli Bydła” i zyskaj nawet 30 gr do kg!**

- rozliczenia wysyłane na drugi dzień od sprzedaży
- terminy płatności - do 7 dni od sprzedaży
- wideo rejestracja momentu klasyfikacji tuszy

**Skup bydła**  
**Najlepsze ceny za krowy!**

Zadzwoń do centralnego biura skupu i zapytaj o szczegóły!  
tel. 65 619 43 50

OSI POLAND FOODWORKS Sp. z o.o.  
Zakład Produkcyjny w Chróścinie 3a, 56-200 Góra  
[www.foodworks.pl](http://www.foodworks.pl)

An **OSI** Group Company

## U NAS MASZ PEWNOŚĆ - ZBIORY BEZ ZAKŁÓCEŃ

### OBSŁUGA SEZONU ŻNIWNEGO:

- ☾ Dyżur żniwny 7 dni w tygodniu
- 🏆 Certyfikowani mechanicy maszyn żniwnych
- 👨‍🔧 Kontrola przez Eksperta
- 🕒 7/24 Dostawa części w 24h
- 🚛 Maszyna zastępcza



Praca w sezonie zbiorów nie należy do łatwych, bo czas to pieniądz. Dlatego Twój Rzetelny Partner - certyfikowany dealer kombajnów zawsze służy pomocą, aby zapewnić bezproblemowy przebieg Twoich zbiorów.

**JOHN DEERE**

**Agro-Efekt**  
PHP Agro-Efekt Sp. z o.o.

Centrala Syców  
ul. Parkowa 14  
56-500 Syców  
tel. 62 786 84 06

Oddział Olszynka  
Olszynka 41-42  
48-231 Lubrza  
tel. 77 402 17 99

Oddział Częstocice  
Częstocice 2b  
57-120 Wiązów  
tel. 71 394 21 20

Oddział Długoleka  
ul. Wrocławska 4  
55-095 Długoleka  
tel. 71 371 96 81

Oddział Kołatajew  
Kołatajew 50e  
63-410 Ostrów Wlkp.2  
tel. 62 761 86 65

Oddział Krzywiń  
ul. Gen. Chłapowskiego 33  
64-010 Krzywiń  
tel. 65 520 43 61

**RZETELNY PARTNER**  
PODCZAS ZBIORÓW

[www.johndeere.pl](http://www.johndeere.pl)



# Jak założyć nowy kurnik?

**Podstawowym warunkiem uzyskania dobrych wyników odchovu brojlerów kurzych jest zapewnienie im optymalnego środowiska. Zadaniem inwestora jest znalezienie złotego środka pomiędzy ergonomią produkcji a nakładem finansowym.**

TEKST I ZDJĘCIA ■ Ksenia Pięta

**B**rojlernie powinny się wyróżniać dobrą ciepłochronnością, skuteczną ochroną przed wilgocią oraz intensywną wentylacją. Wyposażenie natomiast ma ułatwiać zadawanie paszy i wody, energooszczędne ogrzewanie, oświetlenie i wentylację, a także, w razie potrzeby, schłodzenie wnętrza kurnika. Pierwszym krokiem, który powinien wykonać przyszły producent (zwłaszcza jeśli nie zna się dobrze na chowie brojlerów i budownictwie inwentarskim) jest konsultacja z dobrym doradcą zootechnicznym. Na rynku są firmy, które zajmują się kompleksową ob-

ługą począwszy od budowy, wyposażenia, a na obsłudze techniczno-zootechnicznej kończąc. Aby rozpocząć budowę fermy kurzej, należy wybrać odpowiednią lokalizację. Dobre miejsce na kurnik to takie, które znajduje się daleko od innych ferm drobiowych. - *Jest wtedy mniejsze prawdopodobieństwo przenoszenia się chorób, czyli zoohigiena* - mówi Zoran Radiković, kierownik projektu w firmie Twoja Ferma - Doradztwo zootechniczne Joanna Kotlarska-Radiković. Trzeba pamiętać, aby kurnik był usytuowany minimum 200-300 m od zabudowań mieszkalnych. - *„Teren przeznaczony na*

*budowę powinien być osłonięty od wschodnich lub zachodnich i północnych wiatrów oraz najlepiej usytuowany na łagodnym stoku o skłonie południowym. Tak położone budynki otrzymują najwięcej ciepła słonecznego”* - tłumaczy prof. dr hab. Adam Mazanowski w swojej książce „Nowoczesna produkcja kurcząt brojlerów”.

Procedura uzyskania pozwolenia na budowę trwa średnio rok. Trzeba jednak wiedzieć, jakie dokumenty złożyć i robić to systematycznie. - *Na fermie u jednego z hodowców produkcja brojlerów opóźniła się, ponieważ inwestor zapomniał w odpowiednim momencie zgłosić do energetyki wniosek*

*o przyłącze elektryczne. Niestety kolejnych pięć miesięcy zajęło czekanie na „prąd”. Kurnik był gotowy do wstawienia w listopadzie, ale energię elektryczną podłączono w połowie lutego - podkreśla Zoran Radiković. Budowa obiektu, od momentu uzyskania pozwolenia, trwa od trzech miesięcy do pół roku w systemie tradycyjnym oraz zaledwie kilka tygodni w systemie zabudowy tunelowej. - W zależności od tego, czy prace są prowadzone przez firmę budowlaną, czy częściowo systemem gospodarczym. Warto zaznaczyć, że przy zaangażowaniu pracy własnej można zaoszczędzić nawet 50 tys. zł, a więc pieniądze na pierwszy wsad - dodaje specjalista.*

Koszt założenia kurnika zależy od jego wielkości i kubatury, czyli metrów kwadratowych posadzki. Długość budynku nie wpływa tak na cenę, jak jego szerokość, która powyżej 25 metrów powoduje komplikacje związane z wentylacją i podraża koszty konstrukcji. - *Optymalna wielkość budynku wynosi 130 m długości na 22-24 m szerokości. Na takiej fermie można chować 50-60 tysięcy brojlerów - zaznacza kierownik z Twojej Fermi. Najdroższa w całej inwestycji jest wentylacja, zasilająca ją instalacja elektryczna oraz system sterowania. A także postawienie samego budynku. - Od 700 tys. do 1 mln zł wyniesie inwestora postawienie budynku. Wyposażenie zamknie się w kwocie ok. 500 tys. zł. W zależności od wielkości i od wyboru systemów - tłumaczy Zoran Radiković.*

Brojlernia odznacza się dużą powierzchnią ścian zewnętrznych w stosunku do kubatury wnętrza w i przeliczeniu na jednego ptaka. Ściany mają chronić brojlerzy przed zmianami temperatury na dworze. Jak pisać w swojej książce profesor Mazanowski - duże straty ciepła powstają wtedy, gdy ściany są cienkie lub wadliwie wykonane. Ważne, aby nie kumulowały wilgoci, czyli aby materiał zastosowany od strony zewnętrznej był w miarę możliwości gładki. - *Dobrym rozwiązaniem jest konstrukcja drewniana i ściany z Ytong-Silka (bloczków betonowych - przyp. red.) o grubości 36 cm - mówi Zoran Radiković. Dach można*

wykonać z płyty warstwowej lub z blachy falistej i ocieplenia z wełny mineralnej. Oba warianty muszą charakteryzować się niskim współczynnikiem przenikania ciepła. - *Wełna ma najlepsze właściwości cieplnoizolacyjne, a dodatkowo ma niższą cenę. Poza tym, w tym rozwiązaniu między podsufitką a dachem znajduje się bufor powietrza, który tworzy dodatkową izolację zarówno latem, jak i zimą - tłumaczy specjalista.*

Ważnym elementem budowy jest także posadzka, która musi być odpowiednio mocna, ale i odporna, zarówno na odchody, jak i na środki dezynfekcyjne stosowane po każdym cyklu produkcyjnym, czyli co 6 tygodni. Najpopularniejsze są posadzki betonowe utwardzane powierzchniowo, które także charakteryzują się wysoką odpornością mechaniczną. Na ich powierzchni rozprowadza się posypkę, która następnie jest utwardzana mechanicznie. - *Płyta betonowa pielęgnowana jest impregnatem, którego zadaniem jest ochrona betonu przed zbyt szybką utratą wody niezbędnej w procesie wiązania betonu - tłumaczy Piotr Burzawa, dyrektor spółki Mabet, właściciel marki Agrobet. Najczęściej wykonuje się posadzki grubości 15 - 20 cm. Tak wykonana posadzka jest trwała i praktycznie nie pyli.*

W kurniku najważniejszą sprawą jest wentylacja i system schładzania. Odpowiadają one za optymalny klimat w obiekcie. - *Wentylacja jest kluczem do sukcesu dobrej hodowli, dlatego uważam, że nie powinno się na niej oszczędzać - zaznacza Zoran Radiković. Aby obniżyć temperaturę powietrza, które wpada do wnętrza, można zastosować dwa systemy - wysokociśnieniowy system schładzania lub Pad cooling. Pierwszy z nich wykorzystuje dysze, przez które przedostają się cząstki wody w formie mgiełki. Odparowują one w podgrzonym powietrzu, jednocześnie je schładzając. Chłodzenie wysokociśnieniowe zmniejsza temperaturę na fermie od 2 do 10°C. W tym zakresie uniknie się negatywnych konsekwencji wzrostu wilgotności powietrza. - Można tu również zastosować olejki eteryczne (miętowe, eukaliptusowe), które dają ptakom poczucie dodatkowego chłodu - zaznacza Zoran Radiković.*

System schładzania Pad cooling jest oparty na nasączonych wodą papierowych panelach rozmieszczonych w dwóch liniach i umiejscowionych przed dużymi kłapami powietrza, po zewnętrznej stronie ścian bocznych. Powietrze jest zasysane przez panele, a następnie schładzane na zasadzie ewaporacji (zmiany stanu skupienia cieczy w parę). Elementem chłodzącym jest woda przepływająca przez baterię obniżającą temperaturę. Powietrze zostaje zasane siłą podciśnienia do obiektu i przechodzi w kierunku wentylatorów szczytowych, czyli wzdłuż całego budynku, przez co obniża temperaturę jego wnętrza. System chłodzenia Pad Cooling współdziała ściśle z wentylacją tunelową. Dzięki Pad cooling można obniżyć temperaturę nawet do 12°C.

## Silosy



Lider produkcji silosów  
AGOS Group  
ul. Słoneczna 24  
66-100 Międzyzdrze  
tel/fax 957411637  
biuro@silosypaszowe.pl  
Realizacje / filmy / foto  
www.silosypaszowe.pl  
20 lat  
doświadczenia



Z powodu wysokiej obsady w kurniach, systemy wentylacji muszą być bardzo wydajne. W ich skład wchodzi - uchylne wloty powietrza z pianki poliuretanowej umieszczone po bokach budynku, wentylatory kominowe, z tubami lub bez, umiejscowione na dachu oraz wentylatory szczytowe, znajdujące się na tylnej ścianie, po przeciwległej stronie do Pad cooling. - *Warto zastosować wentylatory kominowe z dyfuzorami, które co prawda nie są standardowo stosowane przez inwestorów, ale mają wydajność większą o 10% od standardowych. To powoduje znaczną oszczędność prądu, a dodatkowo można ich zamontować mniej* - tłumaczy specjalista z doradztwa zootechnicznego. Z tyłu budynku montuje się wentylatory szczytowe.

Gdy temperatura powietrza na zewnątrz jest na tyle niska, że nie wymaga schładzania, powietrze wpada przez wloty boczne do środka budynku, powodując cyrkulację, a następnie jest wyciągany przez wentylatory kominowe. W okresie letnim - przy wysokich temperaturach włączany jest system schładzania Pad cooling. Wtedy można zastosować dwójki rozwiązania - wentylację tunelową lub typu Combi-tunel. W Combi-tunelu powietrze jest zasysane przez Pad cooling, a wloty boczne są zamknięte. Powietrze wyciągane jest natomiast na zewnątrz zarówno przez wentylatory szczytowe, jak i komi-

nowe. Taki system stosuje się w obiektach o krótszych ścianach poprzecznych, które potrzebują mniejszej ilości wentylatorów szczytowych. W kurniach „szerszych” niż 20 metrów, potrzeba tych urządzeń o wiele więcej - są montowane nawet na ścianach bocznych. Wtedy dobrze sprawdza się wentylacja tunelowa, która zakłada zamknięcie wentylatorów kominowych i wyciąganie powietrza tylko przez szczytowe.

Zimą, aby w pomieszczeniu dla drobiu utrzymać temperaturę ok. 33°C, trzeba je ogrzać. Najczęściej stosuje się nagrzewnice gazowe z zamkniętą komorą spalania lub wodne zasilane piecem centralnego ogrzewania. Dodatkowo albo jako osobny system grzewczy można zamontować ogrzewanie podłogowe.

Halę dla brojników trzeba wyposażać w taką ilość sprzętu do karmienia i pojenia, aby wszystkie ptaki miały do nich swobodny dostęp w tym samym czasie. Warto zwrócić uwagę na funkcjonalność linii żywieniowej, a także możliwość regulacji wysokości. - *Prawie wszystkie karmidła dostępne na rynku są dobre, nie ma złych. Każda firma wyposażeniowa ma swoje ulubione, ale w gruncie rzeczy nie ma to większego znaczenia. Ważne, aby kureczka miały dobry dostęp do paszy i aby nie była ona rozrzucana na ściółkę, a tym samym marnowana. Poidła natomiast muszą mieć dostateczny przepływ*

wody, nie może z nich kapać - tłumaczy Zoran Radiković. W fermach stosuje się pełną mechanizację zadawania paszy.

Sercem fermy jest komputer sterujący wszystkimi systemami - światłem, wentylacją, ogrzewaniem, zadawaniem paszy i wody oraz pomiarami parametrów panujących w hali. Jeśli coś jest nie tak, wysyła SMS-a alarmowego z informacją o zaistniałym problemie systemowym. Każdy system zarządzania dla hodowli drobiu można dokładnie przystosować do warunków konkretnej fermy, oszczędzając czas i automatyzując część procesów.

Niektóre firmy oferują specjalne sterowniki, które łączą najważniejsze aspekty w hodowli: zarządzanie klimatem i zarządzanie produkcją. Zastosowanie takich systemów umożliwia utrzymanie płynności wentylacji niezależnie od jej poziomu. Taki sterownik bez przerwy monitoruje i reguluje wszystkie parametry w budynku inwentarskim - temperaturę wewnętrzną i zewnętrzną, poziom wilgotności, stężenie CO<sub>2</sub> i dostosowuje ustawienia pracy według wymogów i oczekiwań hodowcy. W funkcji zarządzania jest możliwość zastosowania wszelkiego typu wag, sterowania natężeniem oświetlenia, kontroli zużycia wody i wielu innych parametrów. Daje możliwość monitorowania zużycia wody, paszy, prądu oraz czasu pracy ogrzewania i wentylacji do 7 dni wstecz. ■



## Największy w Polsce skład silników elektrycznych

**wyłączniki elektromagnetyczne**

**przekładnie ślimakowe**

**silniki elektryczne**

**falowniki**




Biuro Techniczno Handlowe  
**PROMOTOR**  
mgr inż. Jan Kurkiewicz  
tel. +48 14 69 25 808  
fax +48 14 67 90 816  
promotor@promotorpolska.com

ul. Warszawska 56  
32-830 Wojnicz  
www.kurkiewicz.com.pl  
www.promotorpolska.com



tel. 606 730 586, 606 976 197  
tel. 65 547 16 75, fax 65 614 21 31

## WÓZEK MIESZAJĄCY



uowosć

**Zastosowanie:**  
ZBIORNIKI  
NA GNOJOWICE OTWARTE  
ZBIORNIKI  
NA GNOJOWICE ZAMKNIĘTE

moc silnika: 4kW, 1420 obr./min.  
śmigło mieszające: śr. 240mm  
głębokość zanurzenia: 2,40m

63-930 Jutrosin - Rogożewo 23a  
www.pphusobmetal.pl, e-mail: sobmetal@tlen.pl

— R E K L A M A —



Planujemy Twoją fermę, budujemy Twoją fermę, wyposażamy Twoją fermę i serwisujemy Twoją fermę drobiu. Dbamy o całą inwestycję i zapewniamy rozwój Twojego biznesu. Gwarantujemy swoje kompetencje, posiadamy wieloletnie doświadczenie w każdym zakresie usług naszej oferty, ale i współpracujemy od lat ze stałym gronem klientów. Właśnie na tym polega nasza misja: wspieramy najbardziej wymagających przedsiębiorców.

### Nasze rozwiązania:

 Systemy wentylacji	 Systemy żywienia	 Systemy pojenia
 Systemy ogrzewania	 Systemy sterowania	 Padcooling

**PLANOWANIE**  
Po zapoznaniu się z Twoją wizją przygotowujemy biznesplan od A do Z, od ogólnych założeń po szczegółowe opisy techniczne.

**WDROŻENIE**  
Zaopatrzymy Cię w systemy najnowszej generacji: wiąże się z tym ogromna odpowiedzialność.

**WSPARCIE TECHNICZNE**  
Nie rozstajemy się z Tobą i możesz na nas liczyć w każdej chwili. Doradztwo to stały element współpracy z nami.

**TWOJA FERMA**, Trzcianka 36, 64-316 Kuślin,  
**SPRZEDAŻ**: tel. 604 941 974 • **WSPARCIE TECHNICZNE**: tel. 692 901 592  
www.twojaferma.pl, mail: sklep@twojaferma.pl  
Zapraszamy do naszego sklepu internetowego

Jesteśmy autoryzowanym dystrybutorem firmy SKOV  
  
 Climate for Growth

# fagros.pl

## maszyny rolnicze

**• Zapewniamy serwis gwarancyjny i pogwarancyjny**

**• Transport na terenie całego kraju**

**• Piszemy wnioski o dotacje PROW**



BEARUS TRACTOR



URSUS

C-380 + tur od 109.000 zł

- Kredyt Fabryczny MTZ 2,82% do 10 lat
- Leasing
- Pożyczka rolnicza do 10 lat, 0% prowizji, 0% wpłaty
- Raty 0% wpłaty

**SPECJALNA OFERTA NA PROW**  
PISZĄC Z NAMI WNIOSK OTRZYMASZ DODATKOWY RABAT

# 730 979 798

  
 Owijarka od 4.500 zł  
Prasa Ursus, Metal-Fach, Sipma - od 39.000 zł

  
 Agregat Talerzowy od 10.500 zł  
Agregat Uprawowy od 6.200 zł

  
 Przyczepy Pronar, Ursus, Metal-Fach od 9.900 zł  
Rozrzutnik Ursus, Metal-Fach od 26.500 zł

  
 Rozsiewacz dwutorowy 600 L - 1700 L od 3.500 zł  
Opryskiwacz 200 L-2200 L od 2.350 zł

  
 Ładowacze 330,360,MF od 3.100 zł  
Ładowacz 1,6t Euroramka od 9.999 zł

  
 Siewnik od 10.800 zł  
Zgarniarka od 6.600 zł



**Niatek Wielki 84a, 64-200 Wolsztyn** [biuro@fagros.pl](mailto:biuro@fagros.pl) [WWW.FAGROS.PL](http://WWW.FAGROS.PL)



# Wolę ciężko zasłużyć, ale dla siebie

Kurnik dla 40 tysięcy brojlerów kurzych powstał w Dąbrowie pod Kuślinem w województwie wielkopolskim. Jego właściciele - Ewelina i Paweł Pająkowie zdecydowali się na opuszczenie miasta i prowadzenie własnego biznesu na wsi.

TEKST ■ Ksenia Pięta

Poznali się w wylęgarni, w której pracowali. - Ja pracowałam w dziale sprzedaży, a mąż w terenie - wspomina Ewelina Pająk. Jak podkreśla, Paweł Pająk był zatrudniony na etacie i od dłuższego czasu nosił się z decyzją o założeniu własnej fermi. - Wiem, że znam się na tym, co zamierzam robić. A należy zaznaczyć, że chów brojlerów trzeba umieć poprowadzić - opowiada właścicielką nowo powstałej fermi brojlerów kurzych w Dąbrowie (powiat nowotomyski).

## Z drobiarstwem związani od lat

Państwo Pająkowie są od dawna związani z branżą drobiarską. Co prawda pani Ewelina bywa na fermie „z dośkoku”, ponieważ obecnie jest zatrudniona w Poznaniu - w Wielkopolskiej Agencji

Rozwoju Przedsiębiorczości. 5 lat pracowała jednak w wylęgarni piskląt. Do tej pory oboje mieszkali w mieście. Pan Paweł ma 17-letnie doświadczenie zootechniczne w zakresie hodowli kur. - Zacząłem w 1999 roku w firmie hodowlanej Hybro, która wtedy należała jeszcze do Nutreco. Potem pracowałem dla Hama BIS Co., a następnie dla innych wylęgarni. Postanowiłem wtedy, że chcę działać na swoim. Stwierdziłem, że wolę ciężko zasłużyć, tak jak pracowałem dla kogoś, ale robić to dla siebie - mówi hodowca. - Widzę, że wielu moich znajomych z branży założyło swoje biznesy. Ja chciałem dołączyć do tego grona - dodaje.

## Potrzebne chęci, solidność i doświadczenie

Aby założyć kurnik, nie wystarczy tylko chcieć. - Nie dostałbym nawet kredytu na

tego typu działalność, gdybym nie miał wykształcenia rolniczego i co najmniej 5 lat doświadczenia w dziale specjalnym produkcji rolnej - tłumaczy Paweł Pająk. Własna działalność nie oznacza łatwiejszej drogi. Żeby uzyskać efektywne wyniki produkcyjne, trzeba doglądać chowu praktycznie przez całą dobę, co oznacza, że przez pełny cykl odchowu kurcząt ktoś musi być na miejscu. - Mąż będzie przebywał głównie na fermie, a ja w Poznaniu, na weekendy będzie przyjeżdżał do domu. Zawsze byliśmy osobno, bo wcześniej dużo jeździł, więc i tak nie było go w domu. Jestem przyzwyczajona - mówi pani Ewelina. Kiedy będzie wracał do rodziny, w Dąbrowie zostanie pracownik. - Przez pierwsze sześć tygodni na pewno nie wyjadę, muszę wszystko sam kontrolować i dopilnować. Przez ten okres bliscy będą przyjeżdżać do mnie - mówi Paweł Pająk.

Na budowę inwestor zaciągnął kredyt „Rolnik Ry-

czałtowy” w banku BGŻ na 15 lat. Mówi, że mógłby go spłacić w przeciągu 5 lat, ale to wszystko zależy od rynku. Wybrał lokalizację w powiecie nowotomyskim, z dala od drogi asfaltowej. Praktycznie w środku lasu, w którym są porozrzucane pojedyncze zabudowania mieszkalne. Ziemie kupił od swojej ciotki. To właśnie ona popchnęła go do budowy kurnika. Początkowo chciał kupić wraz ze wspólnikiem gotową fermę. - Ciotka bardzo dużo mi w życiu pomogła. Wprowadziła mnie w branżę. Co by nie mówić, jest legendą polskiego drobiarstwa. Zaczynała karierę w Poldrobie, w latach 70-tych, była wtedy kierowniczką kontraktacji. Obstawiała pierwsze stada rodzicielskie gęsi. Potem była country menagerem w firmie Hybro - opowiada pan Paweł. Standardowy czas na załatwienie formalności związanych z otrzymaniem pozwolenia na budowę wynosi rok.



## ■ Charakterystyka kurnika

Budynek o wymiarach 18 x 120 m opiera się na konstrukcji drewnianej. Ściany są murowane. Dach pokryty został blachą, która jest wyizolowana wełną mineralną firmy Isover. Wloty powietrza z pianki poliuretanowej typu 3.500 firmy Agropian w ilości 100 sztuk znajdują się po obu stronach kurnika.

Zastosowano system wentylacji kominowej. Kominy są izolowane pianką poliuretanową, posiadają deflektor, klapę motylową o średnicy 650 mm. Wentylatory szczytowe Gigola 3-fazowe z żaluzją i dyfuzorem. Maksymalne zapotrzebowanie wentylacji w takim budynku wynosi 400.000 m<sup>3</sup> na godzinę, dlatego zamontowano 2 mieszacze powietrza Gigola. System schładzania Pad cooling jest odpowiedzialny za utrzymanie odpowiedniej temperatury wewnątrz budynku w okresie letnim. Składa się na niego 116 paneli o wymiarach 10x30x150 rozmieszczonych po obu stronach ścian długich od szczytu obiektu. Powierzchnia wszystkich paneli to 52,2 m<sup>2</sup>.

Pasza dla kur jest podawana przez poprzeczkę spiralną o wydajności 2.400 kg/h z dwóch silosów paszowych firmy Agos o pojemności 20.000 ton każdy. Obiekt wyposażony jest w 4 linie żywienia o długości 117 m każda, na których znajduje się 156 karmideł. Daje to w przeliczeniu 64 ptaki na karmidło. Za pojenie odpowiedzialne jest 5 linii o długości 117 m. Jest to pojenie smoczkowe z miseczkami w ilości 2.925 sztuk, czyli 14 ptaków na smoczek. Zasilanie wodą od środka obiektu. Za podawanie leków natomiast jest odpowiedzialny dozownik Dosatron 2%.

Hala jest oświetlana 48 lampami jarzeniowymi z wbudowanym regulatorem natężenia światła. Dodatkowo zamontowano jedną linię niebieskich żarówek trzypunktowych.

Ściółka z kurnika jest wywożona na pole. Paweł Pająk zawarł umowę z sąsiadem, który zabiera obornik, a w zamian za to przywozi świeżą słomę. Najczęściej z pszenicy lub pszenżyta.

Właściciel z Dąbrowy podkreśla jednak, że inwestycja w gminie wiejskiej jest łatwiejsza. - Niesamowicie szybko udało mi się załatwić pozwolenia. Papiery w ochronie środowiska leżały tylko 2,5 miesiąca. W takim miejscu urzędnicy podchodzą do petentów jak do ludzi. Nie miałem też problemów z mieszkańcami, nikt nie zgłaszał protestów - mówi. Kopanie fundamentów na fermie rozpoczęło się w czerwcu, w listopadzie budynek był gotowy do wsadu, czekano tylko na przyłączenie prądu, które nastąpiło w połowie lutego. Wsad pierwszej partii nastąpił 3 marca 2016 roku. Kurnik był budowany systemem gospodarczym, czyli część prac wykonano we własnym zakresie - głównie wykończeniowe.

## Bezpiecznie i bez antybiotyków

Producent zdecydował się na linię brojlerów Ross 308. - Wybrałem bezpieczeństwo. Są to kury spokojniejsze. Poza tym na rynku nie ma zbyt wielkiego wyboru - zaznacza. W 2015 roku

— REKLAMA —

# agropian

**Firma Agropian od ponad 20 lat produkuje elementy systemów wentylacyjnych do obiektów inwentarskich oraz gospodarczych dla utrzymania odpowiedniego mikroklimatu:**

- Kominy wentylacyjne - dwupłaszczkowe, ocieplane pianką poliuretanową o śred. 570 mm, 650 mm, 840 mm - 40 typów
- Wloty powietrza z poliuretanu - wszystkie typy
- Wloty powietrza z polistyrenu
- Osłony na wloty powietrza z ABSu - wszystkie rozmiary
- Osłony na wentylatory z ABSu - wszystkie rozmiary
- Karmidła - typ PAL oraz CODAF
- Ruszta z tworzywa - dla kaczek, gęsi i kur
- Oświetlenie LED - różne kolory światła z regulacją natężenia i sterowaniem
- Zaciemniacze (filtry świetlne) - na wloty, wentylatory oraz kominy - dowolny wymiar
- Zaślepkki zimowe

**Agropian  
ul. Szeroka 29  
05-860 Płochocin  
tel.: 22 752 53 08  
tel.: 22 722 59 81  
kom.: 602 603 688**

**agropian@agropian.pl  
www.agropian.pl**

*Zapraszamy do współpracy*



# Żeby dostać więcej punktów i dotację

Rolnik, który będzie starał się o pieniądze z programu „Modernizacja gospodarstw rolnych” powinien zainwestować w ekologię. Jakie zadania może zrealizować, żeby dostać więcej punktów.

— REKLAMA —

do 75% niższe rachunki za prąd

**UWAGA**  
Posiadamy gotowe projekty na farmy fotowoltaiczne 1MW

Kompleksowe doradztwo od projektu po montaż

Nie płać za prąd! Wykorzystaj energię słoneczną - ona pracuje dla Ciebie

## Instalacje fotowoltaiczne

Szukaj nas w Twoim mieście lub na [www.goodenergy.pl](http://www.goodenergy.pl)

Punkty sprzedaży:		
Krotoszyn	ul. Mickiewicza 1	733-200-222 733-300-333
Krotoszyn	ul. Waryńskiego 14	733-400-444
Ostrów	ul. Grabowska 248	733-500-555
Ostrów	ul. Sienkiewicza 19	733-600-666
Ostrów	ul. Krotoszyńska 69a	733-900-999
Kalisz	ul. Stawiszyska 25	733-700-777
Jarocin	Brzostów 29e	733-800-088
	63-233 Jaraczewo	733-800-888
Wieruszów	ul. Warszawska 75a	535-180-180

Centrala:  
Goodenergy Sp. z o.o.  
63-300 Pleszew, ul. Szpitalna 4  
tel +48 733 100 111  
centrala@goodenergy.pl  
[www.goodenergy.pl](http://www.goodenergy.pl)

**GOODENERGY**  
...dzielmy się dobrą energią

Od 31 marca do 29 kwietnia Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa przyjmuje wnioski na modernizację gospodarstw rolnych. Beneficjent, chcąc ulokować się jak najwyżej na liście, a tym samym dostać pieniądze, powinien zainwestować w ochronę środowiska. Wtedy może otrzymać nawet 5 dodatkowych punktów. Jednak ich liczba uzależniona jest od tego, jakie zadanie i w jakim gospodarstwie chce się wykonać. - Wskaźnik jest ten sam, ale w ostatecznym przeliczniku inwestycji zależy od wartości całej inwestycji. Jeżeli weźmiemy pod uwagę panele fotowoltaiczne i gdyby one były jedynym kosztem, to jest szansa na 3-4 punkty. A jeżeli będzie to któryś z kolei koszt, to może to być jakaś dziesiąta punktu - wyjaśnia Sebastian Dobrzyński z Prywatnego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Kórniku. Dodaje, że należy pamiętać, że inwestycja proekologiczna w danym gospodarstwie musi mieć swoje uzasadnienie. - Energia wytworzona ze źródeł odnawialnych powinna być wykorzystana przy prowadzonej produkcji. Koszt ten będzie kwalifikowany pod warunkiem, że rolnik będzie mógł to udokumentować i udowodnić - tłumaczy. Największe szanse mają np. właścicie-

le chłodni, magazynów czy pieczarkarni. Produkcje te generują zapotrzebowanie na dużą ilość prądu, który można pozyskać z odnawialnych źródeł energii. - Te zadania będą preferowane, bo mają racjonalne uzasadnienie. Koszt tych instalacji będzie się wpisywał w całość inwestycji - mówi Sebastian Dobrzyński. Dodaje, że warto starać się o dotacje na odnawialne źródła energii, ponieważ ich koszt szybciej się zwraca aniżeli wykonanie bez środków z zewnątrz. - I też ograniczy się koszt produkcji - zaznacza. Oprócz paneli fotowoltaicznych są jeszcze pompy ciepła. Jednak na razie nie ma wielu chętnych na taką inwestycję. - Tutaj produktem jest ciepła woda, którą możemy wykorzystywać do ogrzewania - tłumaczy. Inwestycją prośrodowiskową jest też usuwanie eternitowych pokryć dachowych czy też termomodernizacja obiektów gospodarskich. - To w pewien sposób wpływa na środowisko, ponieważ będzie ograniczone zużycie energii - wyjaśnia specjalista. Dodaje, że dane o koszcie kwalifikowanego nie można finansować z innych źródeł publicznych, np. kredytu preferencyjnego lub budżetów gmin. - Jeżeli nie jest to refundowane, to możemy „wrzucić” w koszty agencyjne - mówi Sebastian Dobrzyński. (abi)

Fot. rupbilder - Fotolia.pl

## ZETOR to nie tylko ciągniki

### Oferujemy również:

- maszyny rolnicze wszystkich producentów
- części zamienne do wszystkich modeli Zetor

### Poznaj pełną ofertę. Zadzwoń:

#### Ciągniki i maszyny rolnicze

519 353 537 | 503 173 976

#### Części zamienne

625 014 442 | 625 014 443 | 625 014 444 | 625 014 445

Szeroki wybór maszyn i części

Dealerzy w całej Polsce

Ceny od producenta

Atrakcyjne finansowanie

Gwarancja jakości

[www.zetor.pl](http://www.zetor.pl)

Ciągnik to Zetor. Od 1946 roku.

**Zetor**  
FINANCE

## SPRZEDAŻ CIĄGNIKÓW I MASZYN ROLNICZYCH

### W OFERCIE:

agregaty uprawowe • plugi zagonowe i obrotowe • agregaty talerzowe  
agregaty uprawowo-siewne • agregaty podorywkowe • brony talerzowe  
rozsiwacze nawozów • ciągniki rolnicze • siewniki • prasy zwijające  
owijarki bel • przyczepy rolnicze • rozrzutniki obornika

SIPMA Bomet MEROZET

Met AGRO PICHON



„Agromechanika” Ireneusz Mikołajczyk, Józef Saganowski  
ul. Helleny 6 62-860 Opatówek

601 405 543 • 62 761 80 07 • 62 761 84 69

[www.agromechanika.pl](http://www.agromechanika.pl)

AGROMECHANIKA

Produkty SIPMA  
finansowanie 0%  
695 923 726

RATY!

# Z kosmosu na pola

SatAgro to serwis internetowy umożliwiający bieżące monitorowanie satelitarne indywidualnych pól uprawnych. Został nagrodzony złotym medalem targów Polagra Premieri 2016 w Poznaniu.

TEKST ■ Wojciech Rębiasz

Internetowa platforma satelitarnego monitoringu indywidualnych pól uprawnych, której autorem jest Przemysław Żelazowski we współpracy z firmą Agrocom Polska (J. Koronczok i K. Gomolla), pozwala śledzić zróżnicowanie pokrywy roślinnej w przestrzeni i czasie, porównywać sezony wegetacyjne, generować mapy aplikacyjne agrokemikaliów, definiować automatyczne alarmy oraz eksportować dane. Możliwa jest też integracja danych użytkownika, np. map plonu, map zasobności gleby, a także wartości pomiarowych stacji meteorologicznych. Przemysław Żelazowski zapewnia, że system wykorzystuje i przetwarza szczegółowe dane satelitów amerykańskich dotyczące rolnictwa. W ramach aplikacji SatAgro możliwy jest zarówno dostęp do zobrażeń satelitarnych, pozwalających śledzić zróżnicowanie jakości ładu w czasie i przestrzeni, jak również do danych meteorologicznych. Możliwe jest także obserwowanie rozwoju roślinności (fenologii) na wykresach, które tworzone są z danych o rozdzielczości 230 metrów, dostępnych aż dwa razy dziennie. Jest to przydatne przy obserwacji większych, jednolitych powierzchni (pozwala porównywać wzrost danej uprawy w poszczególnych sezonach i wykryć anomalie). W przypadku map najwyższa oferowana rozdzielczość danych niekomercyjnych (w ramach abonamentu) to trzydzieści metrów, wyższa rozdzielczość dostępna jest za dodatkową opłatą, gdyż wykorzystywane są wtedy satelity komercyjne. Użytkownicy mogą cały czas testować aplikację.

Praca w rolnictwie oparta jest na długoletnich doświadczeniach, obserwacji warunków pogodowych i zapotrzebowania poszczególnych roślin na składniki pokarmowe. Szytywne terminy siewu i nawożenia nie zawsze sprawdzają się w stu procentach. Dlatego pomiar satelitarny i możliwość porównania poszczególnych pól i sezonów pozwalają na bardziej optymalne zaplanowanie zabiegów agrotechnicznych. Z pomocą

przychodzą też wskaźniki meteorologiczne (np. suma temperatur efektywnych dla roślin ciepłolubnych). Na wzrost roślin wpływa wiele czynników, w tym opady. Pomiar satelitarny ładu pozwala bezpośrednio wykryć ewentualne anomalie w jego rozwoju, zaistniałe na skutek zarówno szczególnie dobrych warunków, jak i niekorzystnych (spadek plonowania na skutek suszy).

SatAgro ma na celu zniesienie bariery technologicznej i kosztowej poprzez upowszechnienie i automatyzację stosowania zobrażeń satelitarnych w rolnictwie. Serwis internetowy jest w stanie dostarczać dane na podstawie:

- obserwacji z satelitów niekonwencjonalnych NASA i EKA (w ramach abonamentu),
- pomiarów z kilkudziesięciu stacji meteorologicznych (również w ramach abonamentu),
- obserwacji z komercyjnych satelitów wysoko rozdzielczych (za dodatkową opłatą).

Najważniejsze funkcje serwisu SatAgro obejmują: śledzenie zróżnicowania pokrywy roślinnej w przestrzeni i w czasie, porównywanie sezonów wegetacyjnych (system generuje wykresy intensywności pokrywy roślinnej i pogody od 2003 roku!), automatyczne alarmy przy przekroczeniu poziomów zdefiniowanych przez użytkownika oraz eksport danych (w tym map aplikacyjnych). Podstawowe dane są dostarczane z częstotliwością od jednego (pomiar większych powierzchni) do ośmiu dni (mapy w rozdzielczości 15 metrów). Częstość zobrażeń w sezonie 2016 jest szacowana na jeden do dwóch tygodni. Dane komercyjne, na ogół w rozdzielczości 5 do 6 metrów (możliwe też w rozdzielczości około 1 metra), można zamówić w każdym momencie, np. w celu wygenerowania szczegółowej mapy dawkowania nawozu (procedura wymaga określenia przez użytkownika dawki minimalnej i maksymalnej).

Chcąc skorzystać z serwisu, należy zarejestrować się, obrysować swoje pole na mapie pokładowej lub wysłać elektronicznie obrysy do biura SatAgro celem ich impor-



Serwis SatAgro testowali uczniowie technikum mechanizacji rolnictwa w Marszewie. Od lewej Adam Skorupa, Jakub Gibas i Łukasz Dobrychtop

tu i opisać. W większości gospodarstw już jednokrotne zastosowanie nawożenia precyzyjnego, na podstawie zobrażeń satelitarnych, może zrekompensovować koszt rocznego abonamentu. Tak przynajmniej twierdzi twórca systemu.

Aplikacje można testować, korzystając z darmowych (do 50 ha) kont, które są w pełni funkcjonalne, za wyjątkiem możliwości pobrania danych na dysk i tworzenia map aplikacyjnych. Koszt rocznego abonamentu, pozwalającego na pełne korzystanie z usług satelity wynosi od 1 do 7 złotych na hektar (powyżej areálu 50 ha).

Przemysław Żelazowski podkreśla jednak, że aby program spełniał oczekiwania rolnika, musi być odpowiednio dostosowany do potrzeb jego gospodarstwa. Według pana Przemysława, branża kosmiczna bardzo szybko się rozwija, EAK (Europejska Agencja Kosmiczna) wystrzeliła satelitę Sentinel 2 (jego zaawansowanie technologiczne pozwala na konkurowanie z najlepszymi satelitami Amerykańskiej Agencji Kosmicz-

nej). Przy pomocy między innymi tego satelity w przyszłym sezonie będą dostarczane zobrażenia co kilka dni z dwóch, trzech sensorów satelitarnych. Ilość ostatecznie dostarczanych użytkownikom map wynika między innymi z zachmurzenia (szacowana częstotliwość - jeden, dwa tygodnie). W przypadku komercyjnych danych moż-



SatAgro to znakomity produkt - twierdzi Jakub Gibas

liwa jest rozdzielczość pięć, sześć metrów. Przemysław Żelazowski zapewnia, że dostępne są też mapy o rozdzielczości jednego metra, niedługo takie mapy będą dostępne dla coraz większej grupy użytkowników. W kręgu zainteresowań programem SatAgro jest integrowanie w systemie również danych z dronów.

Program wzbudził bardzo duże zainteresowanie uczniów Zespołu Szkół Przyrodniczo-Politechnicznych Centrum Kształcenia Ustawicznego w Marszewie.

- Aplikacja SatAgro jest dobrym produktem - uważa Adam Skorupa, uczeń drugiej klasy technikum mechanizacji rolnictwa. - W programie podoba mi się możliwość kontrolowania powierzchni upraw, która jest aktualizowana kilka razy dziennie. Dzięki aplikacji możemy zaplanować poszczególne prace, gdyż przy jej pomocy możemy śledzić prognozę pogody.

- W tej aplikacji odnajdzie się każdy rolnik - dodaje Jakub Gibas, którego rodzice gospodarują na 50 hektarach. - Najbardziej podoba mi się możliwość sprawdzenia upraw na poszczególnych polach w latach poprzednich. Dla mnie jedyną trudność to odnalezienie się w dostępie mobilnym. Trudno się wtedy dodaje pole lub wprowadza zmiany.

Możliwość sprawdzenia pogody, ilości opadów na poszczególnych polach to główne atuty SatAgro również według Łukasza Dobrychtopa, którego gospodarstwo zajmuje powierzchnię około 50 hektarów:

- Dzięki SatAgro możemy śledzić wzrost roślin w poszczególnych okresach ich rozwoju. Możliwość analizowania historii upraw pozwala na łatwiejsze zmianowanie na danym polu, aplikacja jest przydatna do organizacji prac polowych na poszczególnych polach.

Wszyscy uczniowie podkreślają, że tego typu programy są bardzo potrzebne i pomagają w codziennych pracach polowych, a szczególnie podczas ich planowania z uwzględnieniem warunków pogodowych.

— REKLAMA —



**Kubota**  
Pomoc w pisaniu wniosków na nasze maszyny



AUSA



Kubota



MERLO

- Wrocławek, Radziejów, Aleksandrów Kuj.  
 ■ 607 197 237  
 Toruń, Golub Dobrzyń, Lipno  
 ■ 502 061 353  
 Kutno, Płock, Łęczyca  
 ■ 607 190 848  
 Konin, Września, Turek  
 ■ 607 190 354  
 Mogilno, Gniezno, Środa Wlkp.  
 ■ 607 190 354  
 Skiermiewice, Tomaszów, Rawa Maz.  
 ■ 503 173 285  
 Kalisz, Sieradz, Pleszew, Jarocin  
 ■ 607 190 479  
 Grójec, Warka, Białobrzegi, Piaseczno  
 ■ 607 997 663  
 Bełchatów, Pajęczno, Wieluń  
 ■ 607 197 359  
 Łódź, Poddębice, Brzeziny  
 ■ 607 198 412  
 Piotrków Tryb., Radomsko, Opczno  
 ■ 502 060 372










Rojęczyn 36, 64-130 Rydzyna  
 tel. (65) 538-81-81, fax (65) 538-82-76  
 www.agromix.agro.pl, office@agromix.agro.pl

**ATRAKCYJNE FINANSOWANIA**



# Kellfri

KELLFRI SP. Z O.O.  
UL. SKŁĘCZKOWSKA 16  
99-300 KUTNO

TEL. +48 247 221 150  
+48 243 627 630  
e-mail: info@kellfri.pl  
www.kellfri.pl

**KOSIARKA DO POBOCZY**

**35-SK140**  
9.990 zł

- Szer. robocza 1800 mm
- Zapot. na moc 55-80 KM
- Bijaki 24
- Masa 600 kg

**35-SK180**  
11.900 zł

**35-SK220**  
12.900 zł

- Szerok. robocza 1400 mm
- Zapotrzeb. na moc 40-80 KM
- Bijaki 20
- Masa 500 kg

**KOSIARKI PIONOWE**

**35-VKM145**  
4.990 zł

- Szerokość całk. 1,45 m
- Bijaki 24 szt.

**35-VKM175**  
5.490 zł

- Szerokość całk. 1,75 m
- Bijaki 28 szt.
- Masa 285 kg
- obroty WOM: 540 obr./min.

**35-VKM195**  
7.990 zł

WOM W STANDARDZIE

**KOSIARKI ŁAŃCUCHOWE**

**35-TRK160B**  
8.490 zł

- Szerok. rob. 1600 mm
- Liczba obrotów 540/1000 obr./min
- Trzypunktowy układ zawiesz. Kat. 2
- Masa 335 kg

**35-TRK160**  
18.900 zł

**KOSIARKI DYSKOWE**

**35-RS210HN**  
10.900 zł

- Szerokość 2,1 m
- Hydraulika standard
- Ilość talerzy 5 szt.
- Masa 430 kg

**35-RS250HN**  
11.900 zł

- Szerokość 2,5 m
- Hydraulika standard
- Ilość talerzy 6 szt.
- Masa 530 kg

**35-RS290HN**  
16.900 zł

WOM W ZESTAWIE

**PRZETRZĄSACZ DO SIANA**

**35-HV530**  
12.500 zł

- Szerokość robocza 3,90 m
- Szerokość transportowa 1,65 m
- Zapotrzeb. mocy 22 kW/30 KM
- Żęby robocze 44 szt.

WOM W ZESTAWIE

**ZGRABIARKA POKOSOWA**

**35-SL330**  
10.400 zł

- Szerokość robocza 4 m
- Liczba ramion zębów 11 szt.
- Żęby robocze 44 szt.
- Wydajność 5 ha/h
- Zapot. mocy 22 kW/30 KM
- Masa 503 kg

WOM W ZESTAWIE

**BRONY ŁĄKOWE**

**36-BH200**  
1.590 zł

- Sekcje: 1
- Szerokość całkowita 2000 mm
- 3-punkt. układ zawiesz. kat. 1 i 2
- Masa 147 kg

**36-BH400**  
3.390 zł

**36-BH500**  
4.990 zł

**36-BH600**  
6.290 zł

- Sekcje: 3
- Szerokość całkowita 6000 mm
- 3-punkt. układ zawiesz. kat. 2
- Masa 570 kg

**ROZSIEWACZE DO NAWOZU**

**33-JMS800**  
6.890 zł

- Nośność 800 kg
- Ostrze rozsiewacza 6
- Talerz rozsiewacza 2
- Zasięg rozrzucania 8-16 m
- Liczba obrotów 540 obr./min

**33-JM400**  
1.990 zł

**33-JM650**  
2.590 zł

**PRZETRZĄSACZO-ZGRABIARKA**

**35-HKV300**  
7.990 zł

- Szerokość robocza 300 cm
- obrót 280 cm zgrabianie
- Wydajność 3 ha/godz.
- Liczba ramion/wirnik 6
- Wirniki 2
- Obroty 195 obr./min
- Masa 300 kg

WOM W ZESTAWIE

**WIDŁY DO KAMIENI**

**16-SG155**  
2.990 zł

- Głębokość 1000 mm
- Szerokość całk. 1550 mm
- Masa 307 kg

**16-SG200**  
3.390 zł

- Głębokość 1000 mm
- Szerokość całk. 2000 mm
- Masa 346 kg

RÓŻNE MOCOWANIA

**ŁUPARKI ELEKTRYCZNE**

**13-HK520**  
2.150 zł

- Wys. robocza 640 mm
- Długość cięcia 520 mm
- Siła nacisku 8 ton
- Masa 90 kg

**13-HK777**  
3.450 zł

- Wys. robocza 72 mm
- Długość cięcia 40-70 mm
- Siła nacisku 7 ton
- Masa 175 kg

**13-HK1100**  
3.650 zł

- Wys. robocza 72 mm
- Dł. cięcia 40-110 mm
- Siła nacisku 7 ton
- Masa 180 kg

**ŁUPARKI TRAKTOROWE**

**13-VK1100**  
2.490 zł

- Wysokość robocza 72 cm
- Długość cięcia 30-110 cm
- Siła nacisku 7 ton
- Masa 168 kg

**13-VK700**  
2.090 zł

- Wysokość robocza 72 cm
- Długość cięcia 30-70 cm
- Siła nacisku 7 ton
- Masa 144 kg

Podane ceny bez podatku VAT. Niektóre elementy urządzeń wymagają ostatecznego montażu przez klienta. Przy zakupach powyżej 3 000 PLN netto koszty dostawy pokrywa Kellfri (w jedno miejsce na terenie Polski).

SPRAWDŹ NASZĄ  
CAŁĄ OFERTĘ NA  
WWW.KELLFRI.PL



## Drenaż pól uprawnych i konserwacja

Drenowanie pól i dbałość o już istniejące urządzenia melioracyjne są bardzo istotne zwłaszcza w czasie różnych anomalii pogodowych.

TEKST ■ Paweł Nowicki

Instalacja sieci drenarskich może odbywać się na wiele sposobów. Ważne jednak jest, aby wykonać ją profesjonalnie, mając na uwadze jej najistotniejsze cechy, czyli odpowiedni spadek z równym podłożem oraz optymalną głębokość. Prace te, można wykonać tradycyjnymi koparkami lub koparkami łańcuchowymi.

### Do nowo zakładanych sieci drenarskich

Koparki łańcuchowe służą do wykopów liniowych o małej szerokości i stosunkowo dużej głębokości. Wykorzystywane są w rolnictwie, w budownictwie oraz podczas robót drogowych przy układaniu kabli telefonicznych i innych mediów.

### Potrzebny ciągnik

Do obsługi koparki łańcuchowej AFT Trenchers 100 niezbędne jest zagregatowanie jej z ciągnikiem o mocy powyżej 120 KM przy użyciu trzypunktowego układu zawieszania. Ze względu na średnią prędkość roboczą ok. 200 m/h, traktor wyposażony być musi w bezstopniową skrzynię biegów lub tzw. bieg pełzający. Koparka napędzana jest bezpośrednio z wałka odbioru mocy. Ciągnik powinien nam również zapewnić odpowiednie ciśnienie hydrauliczne, które odpowiada za głębokość wykopu. Minimalne wymagania to 35 barów, a maksymalne - 150 barom.



Największym zagrożeniem dla drenów są lata suche, kiedy głęboko sięgające korzenie zatykają ich otwory



Fot. Serafin



Fot. Brochard Polska

### Charakterystyka pracy

Urządzenie przeznaczone jest do wąskich wykopów liniowych o szerokości od 125 mm do 400 mm (dla porównania szerokość zwykłej łopaty to 200-250 mm). Prowadnica łańcuchowa, do której przyczepione są specjalne zęby, w zależności od rodzaju podłoża wbija się w grunt na głębokość maksymalnie 1,8 m. Minimalna głębokość wykopu może znajdować się na 1 metrze. Możliwość różnej penetracji gleby jest istotna przy zachowaniu odpowiedniego spadku, gdzie trzeba równomiernie obniżać dno rowu oraz przy terenach pagórkowatych, gdzie mimo pofałdowania pola poziom trzeba utrzymać. Czuwa nad tym hydrauliczna kontrola głębokości, do której możemy dodatkowo zainstalować laserowy system niwelacji terenu Automatic Move. - System steruje głębokością kopania maszyny dla uzyskania stałego spadku dna wykopu o maksymalnym błędzie do 30 mm - mówi Krzysztof Otto z firmy Serafin-maszyny. Łańcuch z zębami wyrzuca ziemię przed maszyną. Tam, pomiędzy ciągnikiem a urządzeniem, znajduje się podajnik ślimakowy odrzucający urobek na prawą i lewą stronę. Odbywa się to w sposób uniemożliwiający zasypywanie wcześniej wykopanej szczeliny. Inną możliwością jest transport wydobytej ziemi na przyczepę przy użyciu podajnika listwowego, na który dostaje się nasz urobek.



## Techniczne wizytówki

OPRACOWANIE ■ Aneta Rzeźniczak

### Rozsiewacz MXL - Unia Group



Wśród rozsiewaczy MXL mamy do wyboru szeroką paletę pojemności skrzyni nawozowej. Zawieszane mogą być: 1.200, 1.600, 2.100 lub 3.000 litrów, a zaczepiane - 5.500 i 8.200 litrów. Szerokość robocza wynosi od 10 do 36 metrów bez straty jakości nawożenia.

System SDS stosowany w rozsiewaczach oparty jest na dwóch podajnikach ślimakowych. Regulacja ilości nawozu odbywa się poprzez zmianę obrotów ślimaka po-

dającego. Płynną (bezstopniową) regulację obrotów, a tym samym płynną zmianę wysiewu dawki nawozu zapewnia hydrauliczny regulator. W urządzeniu może być zamontowany jeden silnik hydrauliczny sterujący aparatem wysiewającym (sterowanie jednofunkcyjne z KP-03 - czynnik obrotów ślimaka) lub dwa silniki hydrauliczne (sterowanie wielofunkcyjne), co pozwala na limitowanie dawki nawozu na każdą z tarcz indywidualnie. Komputer Superior zapewnia utrzymanie dawki niezależnie od prędkości jazdy.

Ten oraz inne rozsiewacze i wszystkie maszyny z oferty firmy Unia Group można kupić w firmie THOR TORAL w Gostyniu.

### Ciągnik OPTUM CVX marki CASE IH 270-300 KM

Seria ciągników Optum CVX obejmuje dwa modele wyposażone w niewielkie silniki NEF o pojemności 6,7 litra firmy FPT Industrial, o mocy 270 lub 300 KM przy prędkości znamionowej 2.100 obr./min. Większy model dostarcza moc maksymalną 313 KM przy prędkości 1.800 obr./min. Silniki korzystają z technologii oczyszczania spalin Hi-eSCR only, która zapewnia najwyższą wydajność spalania i zgodność z normami emisji Stage IV. Pojedyncza turbosprężarka o zmiennej geometrii (eVGT) dostarcza wysoki moment obrotowy niezbędny przy niskich prędkościach silnika.

Zastosowana w serii Optum CVX przekładnia może pracować w przedziale od 30 m/h do



50 km/h ECO, prędkość maksymalna na biegu wstecznym w obu przypadkach wynosi 27 km/h. W standardzie znajduje się pompa hydrauliczna CCLS o wydatku 165 litrów/min przy 2.100 obr./min. Udźwig maksymalny tylnego TUZ-u to ponad 11.000 kg, a przedniego - ponad 5.800 kg.

Ciągniki dostępne w firmie AGROMEP S.A.

### Agregat talerzowy ATL

To maszyna przeznaczona do przedsięwzięcia uprawy gleby po orce, podorywek oraz mieszania resztek pozostałych na polu takich jak ściernisko, popłony lub obornik. Agregat talerzowy sprawdza się na wszystkich typach gleb - od lekkich, piaszczystych do zwięzłych gleb gliniastych.

Agregat ATL posiada talerze o średnicy 510 lub 560 mm, które są zamontowane na płaszczyźnie bezobsługowej. Może być wyposażony w różne wały doprawiające takie jak: rurowy,

płaskownikowy, packer, crosskill, gumowy, pierścieniowy, teownikowy, daszkowy i dyskowy. Urządzenie występuje w szerokościach od 2,2 m do 4 m. Dzięki zwartej i kompaktowej konstrukcji może z powodzeniem współpracować z ciągnikami o mocy zaczynającej się od 60 KM. Talerzówkę o szerokości 2,2 metra można nabyć już za 9.500,00 złotych netto (+23% VAT). Bogate wyposażenie standardowe agregatu to: piasty bezobsługowe, boczne ekrany, regulowane skrajne talerze oraz wał doprawiający zamontowany na łożyskach.

Więcej informacji o agregatach talerzowych uzyskać w firmie Agro-Tom w Pogorzeli lub u Autoryzowanych Dilerów marki Agro-Tom.



### Przyczepa OPTI 16 Tandem firmy NT Industry

W wyposażeniu standardowym posiada m.in.: hamulec postojowy ręczny, zaczep dyszla z okiem 50 mm, kłapę tylną podnoszoną hydraulicznie oraz dwa kliny pod koła. Pneumatyczny dwuobwodowy układ hamulcowy posiada ręczną regulację siły hamowania. Przyczepa za-

opatrzona jest w drabinkę wejściową zewnętrzną i stopnie wewnątrz skrzyni ładunkowej. Posiada również gniazdo pneumatyczne, elektryczne oraz hydrauliczne dla drugiej przyczepy. W wyposażeniu opcjonalnym znajdują się: plandeka ze stelażem z podestem, zaczep przed-

ni kulowy 80 mm, zaczep tylny Rockinger ręczny lub automatyczny, zaczep dyszla z okiem 40 mm, zawieszenie resorowane, dyszel resorowany, koło 550/60 R 22.5, koło 445/65 R 22.5, rynna zsykowa oraz nadstawki 500 mm.

Przyczepa dostępna jest w firmie NT Industry.



### Przyczepy samoładownicze CLAAS Quantum

Do pełnego obciążenia Quantum potrzeba wysokiej wydajności podbierania. Zapewniają ją sterowany podbieracz o szerokości roboczej 1,80 m. Oprócz tego stały przepływ materiału gwarantuje blacha odbojowa o regulowanej wysokości z pojedynczą rolką kierującą lub podwójnym zestawem rolek. Dopasowanie podbieracza do nierówności podłoża jest realizowane przez dwa zawieszane wahadłowo koła kopiujące o regulowanej wysokości.



Długotrwała praca wymaga solidnej konstrukcji. Zapewniają ją pięć rzędów podwójnych zębów, które dla zwiększenia stabilności

przykręcono na jednym profilu U. Rotor o średnicy 860 mm efektywnie transportuje materiał do noży i w kierunku skrzyni

ładunkowej.

Przyczepy Quantum wyposażone są w solidne zgarniacze ze stali Hardox. Modele 5700 i 4700 napędzane są wytrzymałą przekładnią kół czołowych, która jest hermetycznie zamknięta i pracuje w kąpielii olejowej. W przyczepach Quantum 3800 P i 3500 P rotor jest napędzany potrójnym łańcuchem z automatycznym smarowaniem.

Więcej informacji w firmie Ambroży z Bierutowa.



### FIRST CLAAS DEALS

Zapewnij sobie bezkonkurencyjne warunki zakupu. Już teraz masz możliwość kupić lub sfinansować wybrane maszyny CLAAS na najlepszych warunkach.\*

ATOS 220	- już od 1183zł
VARIANT 360 RC	- już od 1232zł
DISCO 290	- już od 478zł
VOLTO 52	- już od 372zł

\*Szczegóły w Ambroży Sp. z o.o. / 602 387 107

**Ambroży**  
od 1990 roku

AMBROŻY Sp. z o.o.  
ul. Wrocławska 71  
56-420 Bierutów  
Telefon: 71 314 60 43  
www.ambrozcy.com.pl

CLAAS

## OPTUM CVX DEMO TOUR 2016

# 21 KWIETNIA CZWARTEK | GODZ. 10:00

Pole Gospodarstwa Rolnego  
Pana Jarosława Ratajaka  
**STARE OBORZYSKA**  
KOŁO KOŚCIANA

www.agromep.pl

**SZCZEGÓŁOWE INFORMACJE:**

tel.: 65 511 09 09 kom.: 607 530 900 | 607 046 668



## Pokaz maszyn rolniczych Fagros

**N**ajnowsze ciągniki renomowanych marek MTZ czy Ursus wraz z maszynami towarzyszącymi można było oglądać podczas pokazu, który odbył się 13 marca w okolicach Starej Dąbrowy, gdzie w przyszłości stanie nowa siedziba firmy Fagros. Mimo nieco niesprzyjającej pogody frekwencja bardzo dopisała, a cały pokaz przebiegł w bardzo przyjemnej atmosferze. Samo wydarzenie trwało kilka godzin, podczas których maszyny pracowały niemal nieustannie. Zadowoleni z pokazu byli nie tylko goście, ale również organizatorzy - Pokaz był niezwykle udany, bardzo duża liczba zainteresowanych pozytywnie nas zaskoczyła. Chcemy na stałe wprowadzić do naszego kalendarza tego typu wydarzenia - mówi Michał Nowak z firmy Fagros.

(kp)



## Tradycyjny rekonesans w Rojęczynie



**J**ak co roku u progu wiosny Agromix Rojęczyn zaprosił rolników do swojej siedziby na Dzień Otwarty. - Nie traktujemy tej imprezy wyłącznie w kategoriach handlowych. Stwarzamy okazję, by rolnicy mogli zapoznać się z najnowszymi trendami w branży, a także w razie potrzeby uzyskali fachowe porady od naszych pracowników, nie tylko z zakresu techniki rolniczej, ale też na przykład finansowania jej zakupu. Dodatkowe atrakcje, które staramy się za każdym razem

zapewnić, mają z kolei zachęcić do przyjazdu do nas całymi rodzinami - mówi Karolina Dworakowska-Matuszewska z firmy Agromix.

Taka formuła najwyraźniej sprawdza się, a wielu odwiedzających traktuje coroczną wizytę w Rojęczynie jak „tradycyjny rekonesans”. - Jesteśmy tutaj trzeci rok z rzędu. Prowadzę z ojcem gospodarstwo, zastanawiamy się nad wymianą ciągnika. Przyjechaliliśmy zobaczyć ciągniki Kubota - mówią nam młody rolnik z Giżyna.

(kp)

## Największa powierzchnia, tłumy zwiedzających, zadowoleni wystawcy

**T**argi Agrotech w Kielcach zajęły w tym roku wielkość 62,5 tysiąca metrów kwadratowych powierzchni wystawiennej, na których pokazało się 700 wystawców z 17 krajów. Odwiedziło je 64.330 gości. - Edycja 2016 targów AGRO-TECH zaskoczyła nas frekwencją osób zwiedzających, spośród któ-

rych wielu było konkretnie zainteresowanych poszczególnymi maszynami - podsumował minione targi Piotr Dziamski, kierownik marketingu firmy John Deere.

Wystawcy zaprezentowali kilkadziesiąt nowoczesnych maszyn - ciągników, kombajnów, opryskiwaczy, agregatów uprawowych i wielu innych urządzeń, a także maszyn przydatnych we współczesnym

gospodarstwie. Były także nowości nasienne oraz związane z ochroną roślin i nawożeniem. Zainteresowaniem cieszyły się urządzenia do obsługi rolnictwa precyzyjnego. Podczas gali zostały wręczone: Złote Medale Targów Kielce za innowacyjne rozwiązania, Puchar Ministra Rolnictwa oraz szereg wyróżnień i nagród przyznanych przez rolnicze instytucje.

Ciekawymi wydarzeniami okazały się polskie premiery ciągników: Ursus Vigus Power, Farmtrack, a także maszyn marki New Holland oraz Case IH. W Kielcach odbył też się Krajowy Finał Olimpiady Młodych Producentów Rolnych 2016, którego organizatorem był Związek Młodzieży Wiejskiej. Zwycięzcą został Dawid Krawczyk. (kp)



— REKLAMA —

**PRODUCENT ZGNIATACZY**  
tel. 665 049 000  
www.rolnictwo.unimetal.pl

**OKNA INWENTARSKIE DO OBÓR I CHLEWNI od producenta**  
OKNO 120x90  
190 zł brutto  
tel. 44 616-87-57, kom. 604-096-414  
www.amati.com.pl  
NAJWYŻSZA JAKOŚĆ ZA NAJNIŻSZĄ CENĘ

**MOROLMA**  
SPRZEDAŻ CZĘŚCI I MASZYN ROLNICZYCH  
ROZDRABNIACZE SŁOMY STOŁY DO RZEPAKU, KABINY DO KOMBAJNÓW BIZON, CLAAS, JOHN DEERE, HEW HOLLAND, FORTSCHRITT I INNE, KOSIARKI ROTACYJNE, DYSKOWE I BUJAKOWE (MULCHERY), AGREGATY UPRAWOWO-SIEWNE, TALERZOWE I SIERNISKOWE, GŁĘBOSZE, GŁĘBOGRYZARKI, BRONY ZĘBOWE, WŁÓKI, ZGRABIARKI, PRZETRZĄSACZO-ZGRABIARKI, ROZRZUTNIK OBORNIKA FORTSCHRITT  
PRODUCENT - TEL. 695 735 425, NOWE NA GWARANCJI. DOWÓZ CAŁY KRAJ.  
www.morolma.otomoto.pl

**„Agroflora”**  
Obłaczkowo 124  
**KWALIFIKATY**  
• zbóż jarych • kukurydzy  
• ziemniaków sadzeniaków  
• nasion traw • strączkowych • poplonowych  
**KONTRAKTUJEMY NASIONA TRAW, FACELI, STRĄCZKOWYCH, GORCZYCY, SERADELI**  
61 43 66 129, 692 676 698

**DLACZEGO NIE MA TUTAJ TWOJEJ REKLAMY?**  
reklama@wiescirolnicze.pl

**SIEW KUKURYDZY**  
• siewnik talerzowy KUHN MAXIMA 2 GT  
• podsiew nawozów, zbiornik 1300kg  
• podsiew mikrogranulatu, zbiornik 120kg  
• siewnik 6-cio rzędowy  
• zbiór zbóż oraz kukurydzy na ziarno  
• zbiór kukurydzy na kisonkę  
• oraz inne usługi rolnicze  
Tel: 693-250-630

**TRANSROL**  
Całoroczny skup zbóż  
dzwoń: 603 22 11 28  
669 054 646  
665 667 661

## WIEŚCI ROLNICZE ZAMÓW PRENUMERATĘ

Imię i nazwisko: .....  
Adres: .....  
Tel. Kontaktowy: .....  
E-mail: .....

**Pieniądze należy wpłacić na konto bankowe:**  
Bank PKO BP S.A. o. Jarocin  
**98 1020 2212 0000 5202 0093 3929**

Dane do wpłaty:  
**Południowa Oficyna Wydawnicza  
Kasprzaka 1a, 63-200 Jarocin**

W tytule:  
**„Opłata za prenumeratę Wieści Rolniczych”**

Wypełniony druk wraz z potwierdzeniem przelewu prosimy przesać na adres:

**Redakcja „Życie Pleszewa”  
ul. Kaliska 24, 63-300 Pleszew**

**Prenumerata na okres:**  
(wypełnij odpowiednie pola)

od ..... do ..... 2016 r.

Miesięczny koszt prenumeraty: 3,50 zł.

**Całkowity koszt prenumeraty:** ..... zł.  
(za wybrany okres)

Realizatorem przesyłki jest: Redakcja „Wieści Rolnicze”, Południowa Oficyna Wydawnicza Sp. z o.o., Jarocin, ul. Kasprzaka 1a, 63-200 Jarocin, tel. 62 747-15-31 Zarejestrowana pod nr KRS: 0000053718 w Sądzie Rejonowym w Poznaniu, IX Wydział Gospodarczy KRS, NIP 617-19-79-904, numer rachunku bankowego 98 1020 2212 0000 5202 0093 3929; REGON 251010225. Wydawca: „Wieści Rolniczych”, „Gazety Jarocińskiej”, „Życia Pleszewa”, „Życia Gostynia”, „Życia Rawicza” i „Gazety Krotoszyńskiej”.

Zgadzam się na przetwarzanie moich danych osobowych zgodnie z Ustawą z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. Nr 133, poz. 833).

.....  
Data i podpis

## W Kaczkach Średnich chcą kształcić z precyzją Claasa

Zespół Szkół Rolniczych w Kaczkach Średnich nawiązał pierwsze kontakty z niemiecką firmą Claas i jej polskim przedstawicielstwem.

Claas w branży rolniczej ma swój synonim i jest nim słowo precyzja. Oprócz wysokiej jakości maszyn rolniczych firma oferuje nowoczesne systemy rozwiązań technologicznych, które nie tylko ułatwiają pracę w gospodarstwie czy firmie, ale pozwalają na skuteczne oszczędzanie czasu i pieniędzy. Co warte uwagi, proponowane rozwiązania uznawane są za najbardziej innowacyjne w branży i cieszą się dużą popularnością wśród klientów. Każdy bowiem ceni sobie wysoką produktywność, oszczędność i skuteczność pracy.



Dyrektor Zespołu Szkół Rolniczych CKP w Kaczkach Średnich - Krzysztof Świerk oraz członek Zarządu Powiatu Tureckiego - Krzysztof Przygoński wraz z przedstawicielami firmy Claas: Jarosławem Adamczakiem - kierownikiem

Produktu Claas Polska oraz Szymonem Szemplińskim - szefem Regionu Wielkopolska firmy Agrosznajder - odbyli podróż do głównej siedziby firmy CLAAS w miejscowości Harsewinkel (Niemcy). Celem wyjazdu było nie tylko zapoznanie się

z produkcją maszyn rolniczych firmy Claas, które odbyło się na liniach produkcyjnych głównej fabryki firmy w miejscowości Harsewinkel, ale przede wszystkim poszukiwanie rozwiązań z zakresu edukacji w obrębie maszyn rolniczych oraz szeroko pojętego systemu rolnictwa precyzyjnego, którego firma Claas jest pionierem.

Wizyta w Harsewinkel jest początkiem kooperacji pomiędzy ZSR CKP Kaczki Średnie, a firmą CLAAS Polska. W ramach tej kooperacji partnerzy zamierzają współpracować w obszarze kształcenia młodzieży oraz osób dorosłych w nowoczesnych technologiach, tj. precyzyjne rolnictwo, którego firma Claas jest prekursorem oraz światowym liderem na rynku maszyn rolniczych.

[iturek.net](http://iturek.net)

## Wielkopolski Rolnik Roku

Łukasz Jędrzejak, Arleta Linka, Grzegorz Majchrzak, Maciej Szudrowicz, Jacek Grzelak, Marek Michalak, Jan Kamiński, Grzegorz Krasoń, Hubert Michalski, Kazimierz Wotzka to laureaci konkursu Wielkopolski Rolnik Roku. Do XV edycji konkursu przystąpiły 63 gospodarstwa rolne. Chcesz dowiedzieć się kto wygrał? Poznaj sylwetki zwycięzców, zobacz zdjęcia na [www.wiesci-rolnicze.pl](http://www.wiesci-rolnicze.pl)

(doti)



## Ogólnopolski Kongres Wiosek Tematycznych

W Warszawie odbył się I Ogólnopolski Kongres Wiosek Tematycznych, w którym uczestniczyło około 200 liderów z całego kraju. Podczas obrad 39 podmiotów spełniających standardy Wsi Tematycznych zawiązało Sieć Wiosek Tematycznych.

Wśród założycieli nie zabrakło wiosek tematycznych z Dolnego Śląska, m.in. Czapple - Wioska Piasku i Kamienia, Chrzanów - Wioska Ostrego Smaku, Borówki - Wioska Darów Lasu, Lipiany - Wioska Smaków, Niedźwiedzice - Wieś Bociana, Wilkocin - Wioska Czerwonego Kapturka i Czernikowice - Wioska Chleba. Podczas

kongresu prezentowane były również wioski tematyczne z Niemiec i Austrii, które od 25 lat pracują nad specjalizacją swoich miejscowości. Podczas dwudniowego kongresu odbywało się wiele spotkań, rozmów, dyskusji i wymian doświadczeń pomiędzy poszczególnymi wioskami tematycznymi. (HD)

## Od przystawki do deseru



Lody smakowe, carpaccio z czerwonych buraków, krem porowy z dodatkiem prażonych pestek dyni i oliwy truflowej to tylko niektóre z dań, które zaserwowano uczestnikom warsztatów kulinarnych w Baranowicach (powiat milicki). Prowadzący je szefowie kuchni Pałacu w Pa-

kosławiu: Piotr Ostrowski i Dariusz Pietrzyk własnoręcznie przygotowali makaron razowy tagliatelle. Ugotowany podali z pomidorkami koktajlowymi, cukinią i kaparami. Z kolei na deser zaserwowali w słoiczku warstwowo owocowy deser z dodatkiem jogurtu. Odbyła się też degustacja domowej nalewki z jagód. (HD)



— REKLAMA —

Kiszonka z kukurydzy z transportem tel. 665-479-089

Transport płodów rolnych oraz maszyn, samochód do 25 t. tel. 665-479-089

**SKUP BYDŁA, SPRZEDAŻ CIELĄT**  
gotówka, odbiór 24 h  
665 788 853 lub 790 842 978

**SKUP BYDŁA RZEŹNEGO**  
Ubojnia „KOWAL”  
Dąbrowka Wielkopolska, ul. Główna 28  
DOLNY ŚLĄSK Tel. 663-457-897 WIELKOPOLSKA Tel. 661-822-159

Odciągi do ciągnięcia bocznych do URUS C-360, C-330, ZETOR, MTZ, ocynk galwaniczny, bdb trwałość. Komplet śrub, sworzni mocujących. Cena 80 zł + wysyłka!  
Tel. 507 124 124  
Filialki w Internetcie: [www.youtube.com/watch?v=0s-135a098s](http://www.youtube.com/watch?v=0s-135a098s)

**eszyby.PL** SKLEP INTERNETOWY  
Szyby do:  
■ CIĄGNIKÓW ROLNICZYCH  
■ MASZYN BUDOWLANYCH  
■ ŁADOWAREK TELESKOPOWYCH  
Akcesoria do kabin  
tel 52 334 33 96 kom 601 22 88 62

**KUPIĘ** każdy ciągnik rolniczy  
tel. 694 229 446

**TAKKOBEEF**  
**SKUP BYDŁA** ODBIÓR 24h  
Skup tuczników i macior na wagę żywą  
Skup bydła na eksport  
Płatność gotówką lub przelewem przy kliencie  
Tel. 782 895 494, 785 398 100

**SKUP BYDŁA RZEŹNEGO**  
UBÓJ BYDŁA Z KONIECZNOŚCI  
**SKUP ŚWINEK, MACIOR, KNURÓW**  
GOTÓWKA!  
NOW-BULL 667-151-661

**KUPIĘ**  
**JAŁOWICE WYSOKOCIELNE**  
tel. (61) 437-75-27, 602-731-229

**TRANSPORT PROSIĄT**  
tel. 606 427 238

**KREDYTY DLA ROLNIKÓW**  
Z OPÓŹNIENIAMI BIK, KRUS, PODATEK!!!  
OPROCENTOWANIE KREDYTU 10% W SKALI ROKU NA 20 LAT!  
W OFERCIE RÓWNIEŻ POŻYCZKI POZABANKOWE BEZ BIK NA SPŁATĘ KOMORNIKA Z OPROCENTOWANIEM JUŻ OD 0,8% NA MIESIĄC!!!  
tel. 798-975-384, 506 506 024  
[www.kredyt-partner.com.pl](http://www.kredyt-partner.com.pl)

**SZYBKA Pożyczka DLA Biznesu**  
Tel. 511-404-775  
[www.dobrekredyty.broomer.pl](http://www.dobrekredyty.broomer.pl)  
ul. Wrocławska 42, 63-400 Ostrów Wielkopolski

**KREDYTY DLA ROLNIKÓW I FIRM**  
do 500 000 zł - na oświadczenie  
LEASING na maszyny i urządzenia  
Z opóźnieniami BIK, KRUS, PODATEK I KOMORNIK  
Tel. 798-751-849  
Możliwy dojazd do Klienta







# TRZECIE POKOLENIE SZKÓŁKARZY W „RÓŻYCZCE”

Przygodę z kwiatami Wacław Doczekalski rozpoczął podczas II wojny światowej. Teraz kontynuuje ją syn Piotr. A wnuk Marcin jest trzecim pokoleniem, który zajmuje się nie tylko hodowlą roślin ozdobnych. Związał się również z borówką.

tekst ■ ■ DOROTA PIĘKNA-PATERCZYK  
Wielkopolski Ośrodek Doradztwa  
Rolniczego w Poznaniu

Kalendarzowa wiosna już zawitała. Gleba stopniowo nagrzewa się i widać wzmożony ruch w ogrodach, na polach i działkach. Warto poświęcić czas swoim roślinom i sprawdzić, jak przetrzymały okres zimowy. Czy są ubytki? Czy należy pomyśleć o nowych nasadzeniach? Rynek ogrodniczy oferuje mnóstwo ciekawych i atrakcyjnych roślin ozdobnych. Ta duża różnorodność gatunków i odmian daje nam możliwość doboru roślin w taki sposób, aby tworzyły piękne kompozycje w naszych ogrodach. W dzisiejszym wydaniu opowiem o szkółkarzach, których początki produkcji sięgają czasów II wojny światowej. Marcin i Piotr Doczekalscy z Pleszewa prowadzą Gospodarstwo Ogrodniczo-Szkółkarskie o nazwie „Różyczka”. Skąd taka nazwa? - *Prekursorem i założycielem gospodarstwa był mój ojciec Wacław, który w czasach II wojny światowej prowadził szkółkę, w której dominowały róże. Niemcy pozwalali mu na to, mógł nawet najmować ludzi i nazywali go Rosa Kawalier. Stąd nazwa Różyczka. Ojciec skończył szkołę ogrodniczą w Kozłminie Wielkopolskim, co na owe czasy było mało spotykane. Musiał mieć praktyki, bo inaczej nie otrzymałby zezwolenia na prowadzenie szkółki. Jak już zdobył wszystkie papiery, założył szkółkę, która funkcjonowała przez okres wojenny i powojenny. W czasach „komuny” sytuacja zmieniła się i ojciec postawił szklarnie, ale róże cały czas produkował. Ja na początku lat 90-tych wyjechałem na 3 miesiące do szkółki w Niemczech i jak wróciłem do Polski, zaczęliśmy produkować cisy, róże na eksport oraz drzewa owocowe. Robiliśmy dziesiątki tysięcy róż na eksport aż do momentu, kiedy cena była opłaczalna - opowiada Piotr. W chwili obecnej róże w gospodarstwie produkowane są w mniejszym stopniu, ale nazwa pozostała. Syn Piotra - Marcin jest trzecim pokoleniem szkółkarzy w rodzinie Doczekalskich. Chcąc poszerzyć zakres oferowanych roślin, postanowił zająć się uprawą borówki. W gospodarstwie przygotowuje się, które są wykorzystywane do własnych nasadzeń oraz na sprzedaż. - *Na razie mamy 1 ha borówki, ale zamierzamy plantację powiększyć do 7 ha. Borówka jest rośliną wymagającą kwaśnego odczynu i na to trzeba zwrócić uwagę zakładając plantację. Najlepiej posadzić kilka odmian dojrzewających w różnym czasie - informuje Marcin. Z niepokojem opowiada o nowym szkodniku o nazwie Drosophila suzuki (muszka płamokrzydła). - *W Polsce odłowiono go jesienią 2014 roku na plantacjach borówki. Szkodnik atakuje głównie owoce miękkie, takie jak: borówki, maliny i truskawki. Owad dorosły składa jaja do owoców, z których wylęgają się larwy żywiące się miąższem. To one są główną przyczyną uszkodzeń owoców - wyjaśnia. W ubiegłym roku na jego plantacji prowadzono monitoring tego szkodnika. Na szczęście Drosophila nie wystąpiła!***

Podział obowiązków w gospodarstwie jest ustalony i każdy z panów wie, za co odpowiada. Piotr jeździ na targi, wystawy, a Marcin zajmuje się sprawami na miejscu. W gospodarstwie szkółkarskim „Różyczka” spotkamy szeroki wybór roślin ozdobnych, drzewek owocowych i krze-

wów jagodowych. Pytając pana Piotra, jakie zauważył w ciągu ostatnich lat zmiany w preferencjach kupujących mówi: - *Kiedyś drzewka owocowe sadzili tylko starsi ludzie - ponieważ chcieli, żeby zostały dla potomnych. Teraz coraz więcej młodych osób kupuje drzewa owocowe, z których owoce można zjeść, zrywając je prosto z drzewa. Kilka lat temu większym powodzeniem cieszyły się rośliny zimozielone, a teraz zauważył, że ogrody stają się bardziej radosne poprzez nasadzenia drzew liściastych, które mają kolorowe liście, powtarzają kwitnienie i są bardziej dekoracyjne. Klony, berbery, buki czy jabłonie w zależności od odmiany mogą mieć liście czerwone lub purpurowe w czasie wegetacji. Kolor żółty występuje np. u ligustru, bukszpanu lub cyprysika. Jeśli potrzebujemy do naszych ogrodów roślin, które mają kolor szary, niebieski lub srebrny pomyślimy o oliwniku, rokitniku, jałowcach lub świerkach. W gospodarstwie w rzędach stoją brzozy, głogi, tawuły, irgi i inne rośliny, które cechuje wczesny rozwój liści. A może warto pomyśleć o drzewach czy krzewach, które pachną? Do takich należą pigwowce, kalina, jaśminowiec, wiciokrzew, lilaki, no i róże. A co najchętniej kupują odwiedzający szkółkę? - *Zasadniczo klient sam nam sugeruje, co go interesuje, czego szuka. Zawsze rozmawiamy i podpowiadamy, jaką roślinę na dane stanowisko wybrać, czym warto się zainteresować. Staramy się wprowadzać nowości, ponieważ klienci oczekują tego od nas - twierdzą panowie Piotr i Marcin. Podkreślają, że każda roślina ma swoje specyficzne wymagania, dlatego warto o to pytać. Rośliny iglaste najczęściej sprzedawane są w pojemnikach i z bryłą korzeniową. Można je sadzić praktycznie od wiosny do jesieni, aby przed nastaniem mrozów ukorzeniły się i zimą mogły pobierać wodę z gleby. Drzewa i krzewy liściaste można sadzić wiosną lub jesienią.**

W pomieszczeniu, w którym rozmawiamy, dużo miejsca zajmują podziękowania, wyróżnienia i puchary, które właściciele szkółki zdobywają uczestnicząc w różnych targach i wystawach odbywających się w całej Polsce. Pan Piotr lubi te wyjazdy, lubi rozmowy z klientami, lubi się z nimi pośmiać i pożartować. A Marcin już myśli o zwiększeniu wydajności borówki i szuka coraz ciekawszych odmian. Tak funkcjonuje Gospodarstwo Ogrodniczo-Szkółkarskie panów Doczekalskich. Optymizm i radość, które towarzyszą naszej rozmowie, utwierdza mnie w przekonaniu, że oni to naprawdę kochają i są szczęśliwi, że robią to, co lubią. ■

Q Marcin i Piotr Doczekalscy z Pleszewa prowadzą Gospodarstwo Ogrodniczo-Szkółkarskie o nazwie „Różyczka”





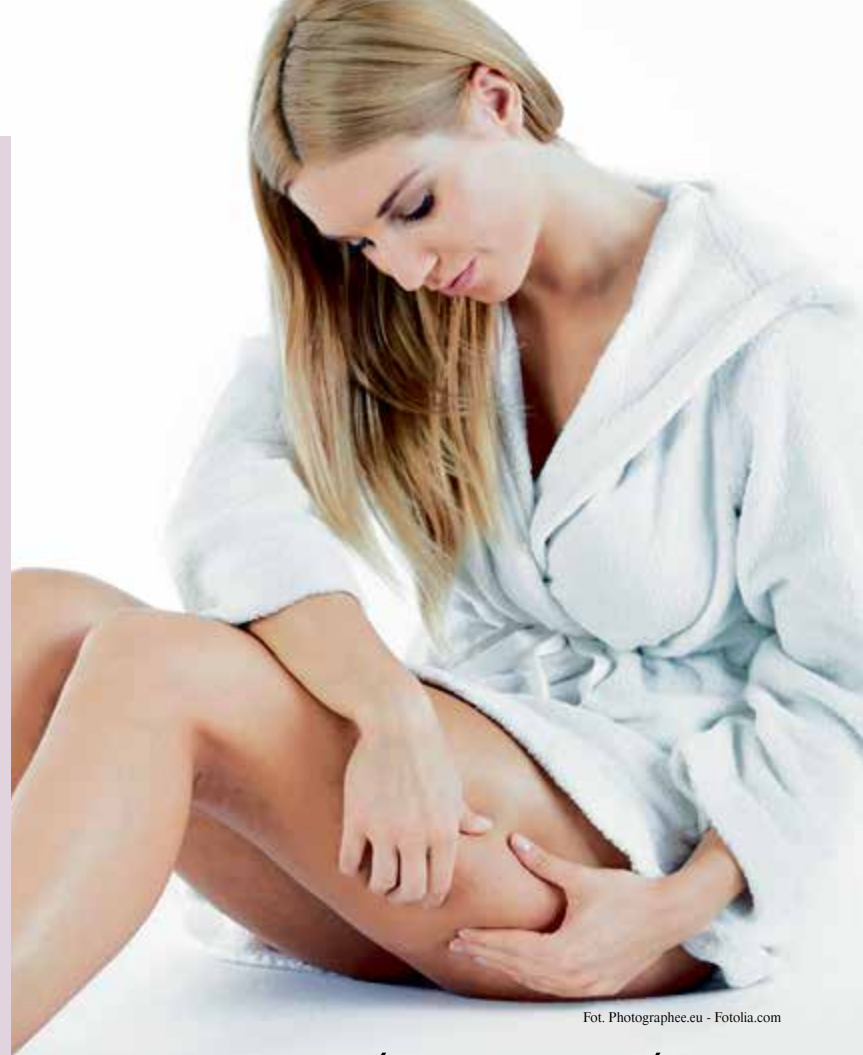
Chyba nie ma kobiety, która nie znalazłaby słowa „cellulit”. Bo to problem, który dotyka przede wszystkim panie. Czy istnieje skuteczny sposób na gładką skórę? Cudownych i szybkich terapii nie ma, a żeby osiągnąć efekt, potrzebny jest czas oraz... nie tylko kosmetyki!

Cellulit - czyli rodzaj rozstępów albo wdzięczniejsze: „skórka pomarańczowa” - występuje głównie w okolicach ud, brzucha i pośladków. Skłonność do powstawania tego typu zmian jest uwarunkowana genetycznie, a nasila się pod wpływem zaburzeń hormonalnych nieprawidłowego sposobu odżywiania się. Powstawaniu cellulitu sprzyja również brak ruchu, otyłość, przemęczenie oraz stres. Dlatego skuteczny program profilaktyki i redukcji „skórki pomarańczowej” powinien uwzględniać nie tylko stosowanie specjalistycznych preparatów kosmetycznych, ale także: prawidłową dietę i długotrwałą aktywność fizyczną.

Jak rozpoznamy cellulit? Są to równoległe pasma cienie, pomarszczonej skóry powstałe na skutek zaburzeń produkcji kolagenu i elastyny. Tworzą się na poziomie skóry właściwej. W początkowej fazie powstawania mają kolor czerwono-różowy. Na tym etapie są największe szanse na ich redukcję. Następnie pasma ulegają rozjaśnieniu, a na skórze pozostają ślady przypominające blizny. Profilaktyka preparatami intensywnie regenerującymi daje bardzo dobre efekty zmniejszenia ich widoczności.

Program pielęgnacji ciała ze skórą pomarańczową najlepiej stosować według klasycznego schematu: aktywne oczyszczanie, aktywna pielęgnacja, a następnie specjalistyczna kuracja. Zaczynamy od stosowania energetyzującego peelingu do ciała, który usunie martwe komórki naskórka, zapewni skórze gładkość i szybką odnowę. Przygotujemy także do aktywnych zabiegów specjalistycznych. Kolejnym etapem jest intensywna pielęgnacja. Mogą to być: balsamy z aktywnością wysmuklającą nogi, brzuch i pośladki oraz z aktywnością ujędrniającą czy nawet efektem brązowienia skóry.

(nap)



Fot. Photographee.eu - Fotolia.com

## POZBAŹ SIĘ SKÓRKI POMARAŃCZOWEJ

### UWAGA KONKURS!

W zestawie nagród znajdują się kosmetyki „Multimodeling” firmy Ziaja. To seria preparatów o kompleksowym i profesjonalnym podejściu do pielęgnacji ciała, ukierunkowana na wyszczuplanie, redukcję cellulitu, rozstępów i rozszerzonych naczynek, a także zwiększenie elastyczności, nawilżenia oraz jędrności skóry:

- ▶ masło ujędrniające nogi, brzuch, pośladki,
- ▶ peeling gruboziarnisty,
- ▶ balsam brązujący z aktywnością substancji wyszczuplających i antycellulitowych,
- ▶ ekspresowe serum antycellulitowe,
- ▶ serum proteinowe modelujące biust,
- ▶ reduktor rozstępów.



Każdy z czytelników, który prześle prawidłową odpowiedź na pytanie, może stać się posiadaczem zestawu kosmetyków Ziaja z serii „Multimodeling”:

**Co to jest skórka pomarańczowa:**

- a) rodzaj blizn widocznych w okolicach ud, brzucha i pośladków**
- b) ślady po ukąszeniu komara**
- c) czerwono-pomarańczowa wysypka na ciele**

SMS o treści wr.ziaja.poprawna odpowiedź, np. wr.c, prosimy przesyłać do 26 kwietnia 2016 roku pod numer 71051 (koszt 1,23 z VAT). Regulamin na [www.wiescirolnicze.pl](http://www.wiescirolnicze.pl)

### ZASADY KOSMETYCZNEJ PIELĘGNACJI SKÓRY I SMUKŁEJ SYLWETKI:

1. Aktywność fizyczna - polecane są przysiady, które wpływają na redukcję cellulitu na udach i pośladkach,
2. Zbilansowana dieta,
3. Unikanie produktów wysoko przetworzonych,
4. Ograniczanie spożycia soli,
5. Zastąpienie słodkich przekąsek owocami oraz orzechami bogatymi w tłuszcze omega,
6. Częste picie wody, co najmniej 1,5 l dziennie,
7. Stosowanie specjalistycznych preparatów ujędrniających, antycellulitowych i multimodelujących.

### Lista zwycięzców z konkursu publikowanego w nr 03/2016 „Więści Rolniczych”:

Elżbieta Świtalska-Żyto, Zytowiecko; Grażyna Trepka, Marchwacz; Maria Kowalkowska, Elżbietków; Justyna Gluch, Polskie Olędry; Adam Ratajczak, Wojnowice; Renata Skrobała, Osieczna; Katarzyna Rygiel, Dziergowice; Teresa Stróżyńska, Gustawów; Jolanta Kozłowska, Widziszewo; Beata Brodnicka, Pleszew; Leszek Kukuła, Skarydzew; Dorota Marszałek, Ludwinów; Paulina Załucka, Bielewo; Bogumiła Biskupska-Fajka, Żerniki; Monika Bzodek, Miejska Górka; Maria Mikołajczyk, Pogorzela; Daria Jasiak, Pomocno; Elwira Walczak, Sławoszew; Monika Włodarczyk, Mieszków; Michalina Zielińska, Żychlewo.

## WIOSENNE PROMOCJE KUBOTA

Japońskie ciągniki do zadań specjalnych w mocno obniżonych cenach.

[www.kubotapromocja.pl](http://www.kubotapromocja.pl)

Kubota M8560  
rabat  
**24 477 zł**  
brutto

Kubota M9960  
rabat  
**22 755 zł**  
brutto

Kubota M128GX  
rabat  
**24 600 zł**  
brutto

Kubota M135GX  
rabat  
**24 600 zł**  
brutto



Sprawdź nową atrakcyjną promocję oinową na ciągnik Kubota w najlepszym na rynku finansowaniu fabrycznym\*.

\*wg badań Marlin&Jacob najlepsze finansowanie fabryczne ciągników rolniczych zaniem rolników.

Jeszcze więcej ciągników w promocyjnych cenach znajdziesz na [www.kubotapromocja.pl](http://www.kubotapromocja.pl)

Regulamin promocji dostępny u dealera i na [www.kubotapromocja.pl](http://www.kubotapromocja.pl)

**SPECJALNE SYSTEMY FINANSOWANIA FABRYCZNEGO**  
w programie **MŁODY ROLNIK**  
oraz **NOWYCH PROGRAMACH PROW 2014-2020**



**STEYR**  
WIELKOPOLSKA

**Ciągniki z silnikami o mocy od 55 do 300 KM**  
**PROMOCYJNE CENY. FINANSOWANIE FABRYCZNE 4 x 0%**

Szczegóły: 519 309 755, 62 769 65 40